

ΜΕΓΑΛΙΘΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η «ΠΛΑΗ»
ΤΟΥ ΑΪΝΣΤΑΪΝ

ΔΑΥΛΟΣ

ΕΥΡΩ 5

Ίστορικής σημασίας τοποθέτηση
του Προέδρου τής Δημοκρατίας

ΝΑ ΠΑΥΣΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ό διψασμένος, πεινασμένος καὶ ἄστεγος
Ἔρωτας στὸ «Συμπόσιον» τοῦ Πλάτωνος

Μηνιαίο Περιοδικό
Πρωτοποριακής Έρευνας.
Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 0103223957,
0103314986, 0109841655.
Τηλομοιότητα: 0103314997.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ («Internet»):
<http://www.davlos.gr>
Ήλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9.30 - 14.30
καθημερινά (και Σάββατο).

Ίδρυτής-Ίδιοκτήτης-
Εκδότης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Αχιλλέως - Μουσών 51
Παλαιό Φάληρο.

Παραγωγή: PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ.: 010
5225.479.

- Τιμή αντιτύπου: 5 ευρώ.
- 12μηνη συνδρομή: 47 ευρώ.
- Οργανισμών κ.λπ.: 70,50 ευρώ.
- Φοιτητών: 38 ευρώ.
- Εξωτερικού: 80 δολλ. ΗΠΑ.
- Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
- Η συνδρομή ανανεώνεται
αυτόματως μετά τη λήξη του 12μήνου.
Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος του
ενδιαφερομένου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά έμβασμα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ,
Πόστ Ρεσάντ 175 01, Π. Φάληρο.

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται ή εν όλω ή εν μέρει
αναδημοσίευση ή αναμετάδοση
καθ' οιονδήποτε τρόπον
δημοσιευμάτων του «Δαυλος»
χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 15990:

Δέν νοείται σύνδρομο ιστορικής ένοχης

Δ.Ι.Α.

ΣΕΛΙΣ 15992:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΑΙΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ, Γ. ΤΑΜΒΑΚΗΣ, Γ. ΦΩΤΗΣ, Γ.
ΧΑΤΖΗΣΤΑΥΡΙΔΗΣ, Ν. ΤΣΙΡΩΝΗΣ.

ΣΕΛΙΣ 15992:

Έλληνικό Άλφάβητο και φοινικιστές δεξικογράφοι

Ν. ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ 15997:

Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Νά παύσουν
οί αναθεματισμοί κατά των Ελλήνων

ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΣΕΛΙΣ 15997:

Το επίσημο όργανο της Εκκλησίας
έπιχειρεί απαξίωση του Έλλ. Πολιτισμού

Δρ ΠΩΡΓΟΣ ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ 16005:

Ό κ. Χρ. Σαρτζετάκης αντίθετος προς όρθόδοξο κόμμα

Ω

ΣΕΛΙΣ 16006:

Η tragedy της Άγγλικής Γλώσσας

ΘΩΜΑΣ Γ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 16007

Ό πεινασμένος κι άστεγος Έρως στον Πλάτωνα

ΑΛΤΑΝΗ

ΣΕΛΙΣ 16014:

Έλληνίζουσες τρικλοποδιές

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ

ΣΕΛΙΣ 16015:

Μεγαλιτικές κατασκευές στην Ελλάδα

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΖΑΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 16027:

Η σφαγή των Ελλήνων από τον Ιουστινιανό

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ 16035:

Οί δήθεν τουρκικής προέλευσης λέξεις
της Νεοελληνικής έχουν ελληνική καταγωγή

ΠΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΣΕΛΙΣ 16041:

Ό ρόλος των πατριαρχικών στην Άλωση

Β. Ν. ΜΑΚΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 16042:

Ό Παλλαδάς γιά τόν πληθος των μοναχών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 16047:

Λαμπρή έκθεση αρχαιοελληνικών έργων

Ν.Σ. ΑΣΠΙΩΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ 16049:

Η στενογραφία στην Αρχαιότητα

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΜΑΝΕΑΣ

ΣΕΛΙΣ 16053:

Η προδοσία των Αγιορειτών στο Εικοσιένα

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ 16059:

Όλες οι θρησκείες είναι λάθος

Συνέντευξη του Α. ΠΑΟΥΕΛΛ στη Ν. ΜΠΙΣΚΑ

ΣΕΛΙΣ 16064:

«Διαστολή χρόνου»: Η πλάνη του Αϊνστάιν

Δρ Γ. Κ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

ΣΕΛΙΣ 16069:

Η δήθεν ισότητα στον Παύλο

Δρ Ι. ΡΟΥΣΣΟΣ - Δρ Κ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ 16075:

Τό Ρεμπέτικο και τó «Νέο Κύμα»

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ: σελ. 16033 • Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ: σελ.
16048 • Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ: σελ. 16052 • ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟ-
ΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ: σελ. 16057 • Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ: σελ. 16075.

ΔΕΝ ΝΟΕΙΤΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΝΟΧΗΣ

Η εξοντωτική επίθεση του Χριστιανισμού κατά του Ἑλληνισμού ὡς ἀνθρώπινου συνόλου (λαοῦ), ὡς πνευματικῆς ὀντότητας (ἔθνους), ὡς συστήματος ἀξιών (πολιτισμοῦ) καὶ κυρίως ὡς ἰδιάζοντος τρόπου ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου (ἐλληνικότητος) ἄρχισε ἀπὸ τὴ στιγμή τῆς ἐμφανίσεως τῆς νέας θρησκείας στὸ ἱστορικὸ προσκήνιο καὶ συνεχίζεται μέχρι τὸ τρέχον ἔτος 2002. Στὸ παρὸν τεῦχος τοῦ «Δ» περιλαμβάνονται πέντε δημοσιεύματα, θεμελιωμένα μὲ ἀπόλυτη ἀποδεικτικὴ ἰσχύ, τὰ ὁποῖα, καὶ μόνον αὐτά, ἀρκοῦν, γιὰ νὰ ἐπαληθεύσουν τὴν ὡς ἄνω ἱστορικὴ διαπίστωση. Πρόκειται:

α. γιὰ τὴν ἐλάχιστη γνωστὴ γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὸν Χριστιανὸ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανό, στὶς ἀρχὲς τοῦ 6ου μ.Χ. αἰῶνα (σελ. 16027),

β. γιὰ τὸν ἐπαπλοῦν ἀναθεματισμὸ καὶ τὴν αὐστηρότατη ἀπαγόρευση ὅλων τῶν μορφῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ τὸ 787 μ.Χ. ἀπὸ τὴν Στ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο Νικαίας ὑπὸ τὴν προεδρίᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ταρασίου καὶ μὲ συνυπογράφοντες τοὺς κορυφαίους 318 ἱεράρχες τῆς Ὁρθοδόξιας – ἀναθεματισμοὶ ποὺ ψάλλονται ἕως σήμερα στὶς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδος (σελ. 15998),

γ. γιὰ νέες ἱστορικὲς ἀποδείξεις τῆς παράδοσης τῆς Κωνσταντινουπόλεως στὸν Μωάμεθ Β' ἀπὸ τὸ πατριαρχικὸ κατεστημένον τὸ 1453 μ.Χ. (σελ. 16041),

δ. γιὰ τὴν προδοσίᾳ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21 ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς μοναστικῆς πολιτείας τοῦ Ἀγίου Ὁρους (σελ. 16053) καὶ τέλος

ε. γιὰ τὴν ἐπίθεση κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ στὸ τελευταῖο τεῦχος τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας «Ἐκκλησία», Ἀπριλίον 2002 (σελ. 15997).

[Φυσικὰ στὶς 16.000 σελίδες τοῦ περιοδικοῦ ποὺ κρατᾶτε στὰ χέρια σας, ὑπάρχουν ἐπίσης ἑκατοντάδες ἀποδεικτικὲς ἀναλύσεις, ποὺ καθιστοῦν ἀπόλυτης ἰσχύος ἱστορικὸ νόμο τὴν ἀδυσώπητη καὶ ἄνεν διαλεμμάτων ἐχθρότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ].

Δὲν ὑπάρχει ἐπίσημη ἀναθεώρηση τῆς καταστροφικῆς αὐτῆς γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ἀνθρωπότητος καὶ τὴν Ἀναγέννηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἱστορικῆς στάσεως μέχρι καὶ τώρα ποὺ γράφονται οἱ γραμμὲς αὐτὲς καὶ ἐπομένως τὸ ἐπιχείρημα ὅτι πρόκειται γιὰ θέσεις καὶ πρά-

ξεις παρωχημένων εποχών δὲν ανταποκρίνεται στὴν πραγματικότητα.

Τὰ γραφόμενά μας ἐδῶ δὲν ἀποτελοῦν ψόγο κατὰ τῶν σημερινῶν ταγῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Διότι πρόκειται α) γιὰ κατάσταση ἐπιβληθεῖσα μὲ τὴν πιὸ ἄγρια βία τῆς Ἱστορίας καὶ β) μπορούμε νὰ εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι αἷτια τῆς συντήρησής της ἕως σήμερα εἶναι ἡ ἄγνοια, ἡ ἱστορικὴ λήθη, ἡ πολυλαχόθεν συκοφάντηση καὶ ἀπαξίωση τοῦ ἱστορικοῦ μεγαλείου τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ γενικῶς ἡ πλύση ἐγκεφάλων μὲ τὴν ἐπὶ αἰῶνες ἰδεολογικὴ κατίσχυση τῶν ἐδραϊκῶν θεοκρατικῶν φαντασιώσεων. Πρόκειται δηλαδὴ γιὰ ἐθνικὸ σύμπτωμα χρόνιου «ἱστορικοῦ τραύματος» καὶ ὅχι γιὰ πράξεις συνειδητοῦ δόλου, πλὴν ἴσως ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων. Καὶ συνεπῶς κάθε σκέψη περὶ καταλογισμοῦ εὐθυνῶν περιττεύει.

“Ομως ἐπιβάλλεται νὰ προβοῦμε ἀμέσως μὲ γρήγορα δῆματα πρὸς τὴν ἱστορικὴ αὐτογνωσία μας, πρὸς τὴν ἑλληνικὴ αὐτοσυνειδησία μας καὶ πρὸς τὴν πολιτισμικὴ δημιουργικότητά μας, πρὸς αὐτὰ δηλαδὴ πὸν χάσαμε γιὰ δύο χιλιετίες καὶ πού, ἂν τὰ ξανακατακτήσουμε, ἡ πολυαἰώνη Ἑλληνικὴ Τραγωδία θὰ ὀδηγηθῇ αὐτομάτως στὴν «τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν». Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσω, ὅτι καὶ ὁ ὑπογράφων τὸ ἀρθρίδιο αὐτὸ εἶμαι ἐκ μητρὸς γόνος οἰκογένειας, πὸν ἀνέδειξε κληρικούς διαφόρων βαθμῶν κατὰ τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνες. Κάτω ἀπὸ τὸ παραπάνω πρῆσμα τῆς σὲ ἀδρὲς γραμμὲς ἀναλύσεως τῆς παθολογίας τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνισμοῦ ὡς τραγικῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως δὲν κατατρώχομαι ἀπὸ συμπλέγματα ἐνοχῆς ἢ ἀπόρριψης γιὰ τοὺς ἀνιόντες αὐτοὺς συγγενεῖς μου.

Ὅμως θὰ περάσωμε δικαίως ὅλοι ὅσοι συνεβάλαμε στὴν γέννηση καὶ συμβάλλουμε στὴν ἐπιδίωση τοῦ ἀποτρόπαιου Νεοελληνικοῦ Τραγελάφου (δηλαδὴ τῆς ἰδεολογικῆς σχιζοφρένειας τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ) στὴν δικαιοδοσία τῶν τιμωρῶν Ἑρινύων καὶ θὰ ἀποτίσωμε τίς πιὸ σκληρὲς ποινὲς τῆς Ἱστορίας, ἂν συνεχίσωμε νὰ διαδραματίζωμε καὶ ἐφεξῆς τὸν θλιβερὸ ρόλο τῶν συνειδητῶν πλέον νεκροθαπτῶν τοῦ Πολιτισμοῦ.

Δ.Ι.Α.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

‘Ο Σφακιανάκης, οί ύδριστές του και ή έλπίδα της αναγέννησης

‘Αγαπητέ «Δαυλέ»,

‘Όταν ό τραγουδιστής Νότης Σφακιανάκης όρθά μίλησε για τίς σφαγές και διώξεις τών ‘Ελλήνων και τού ‘Ελληνικού Πολιτισμού από τόν δυζαντινό έδραιο-χριστιανικό κλήρο, έγινε στόχος ένορχηστρωμένης αντίδρασης τών φερεφώνων και σκοταδιστών (όχι με έπιχειρήματα αλλά με ύδρεις και χλευασμούς) σ’ όλους τούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Πρόκειται για δάνανυση προσβολή της έλευθερίας τού λόγου, κάτι πού θά έπρεπε να υπερασπίζονται με πείσμα και όχι να εύθυγραμμίζονται με τίς έντολές τών σκοταδιστών τού Γιαχδέ.

‘Αναρωτιέται κανείς, αν όντως έχη περάσει ό μεσαίωνας ή επέξησε μεταλλαγμένος και έγκολαπτόμενος μέσα από τά διάφορα πολιτιστικά – φιλοσοφικά ρεύματα, την τεχνολογική επανάσταση και την πολυ-διαφημισμένη άνεξιθησκεία, όταν βλέπουμε την άηδη και άρμόζουσα σέ άνθρωποειδή τών σπηλαίων μισαλλόδοξη θρησκευτική λατρεία να έξετελίξη τόν ‘Ελληνα ‘Ανθρωπο.

Για ποιά έλευθερία της σκέψης μιλάμε, όταν καταγοῦμε την σκέψη και την άντικαθιστούμε με τη δεισιδαιμονία τών μαζανθρώπων, πού δρίσκουν παρηγοριά στα διάφορα φυλαχτά, ξόρκια και θαυματουργές εικόνες;

‘Όσο για τά πολιτιστικά και φιλοσοφικά ρεύματα, αυτά φαίνεται ότι υπάρχουν, αν όχι για να θάδουν με τίς εύλογίες τού Γιαχδέ την ‘Ελληνική Σκέψη, πάντως για να τροφοδοτούν με προπαγανδιστικά «πολεμοφόδια» τούς παγκόσμιους έξουσιαστές.

Τό μόνο πού έμεινε είναι ή τεχνολογική άνθηση, πού, αν και αυτή δέν χειραγωγηθή από τόν έξουσιαστή, τότε θά γίνη ή λεωφόρος τών έλληνικών ιδεωδών και τού φωτός· ή λεωφόρος της πνευματικής αναγέννησης της άνθρωπότητας.

Μετά τιμής
Αϊας ‘Αλεξάνδρου
‘Ανδρος

Τό πανάρχαιο ‘Ελληνικό ‘Αλφάβητο και οί φοινικιστές λεξικογράφοι

Κύριε Λάμπρου,

Στό 243 τεῦχος τού «Δαυλού» και στίς σελίδες 15679 έως 15685, στό άρθρο τού κ. Μάριου Μαμανέα με τίτλο «Βυθισμένη ελληνική πόλη 9.500 ετών στην ‘Ινδία με ελληνική γραφή», μεταξὺ τών άλλων, παρουσιάζονται τά γράμματα Μ, Υ, Ο από φωτογραφία ίστοσελίδων τού BBC και αποδεικνύεται, ότι τουλάχιστον τὸ 7500 π.Χ. οί ‘Ελληνες χρησιμοποιούσαν αυτά και άλλα γράμματα...

Δυστυχώς στό Λεξικό της ‘Αρχαίας ‘Ελληνικής Γλώσσας τού Ι. Σταματάκου, εκδόσεων «ΦΟΙΝΙΞ» – θέλω να πιστεύω ότι οί εκδόσεις δέν έχουν καμμία σχέση με την έδραιολατρεία πολλών ‘Ελλήνων καθηγητών – αν και στην περιγραφή τών γραμμάτων δείχνει μεροληψία υπέρ τών Σημιτών, αφού ενώ στον πρόλογο αποφαίνεται ότι δέν είχαν φωνήεντα οί Σημίτες, τὸ ίδιο και στό λεξικό του ό κ. Μπαμπινιώτης, εν τούτοις στη συνέχεια, σάν έπωδό, αναφέρουν για όλα τά γράμματα, ότι τά πήραμε τὸ 1200 π.Χ. από αυτούς. Μόνο στην εισαγωγή του στό γράμμα Άλφα «ρίχνει νερό στο κρασί του», γράφοντας: «...‘Αλλά ή άποψις ότι οί ‘Ελληνες παρέλαβον τὸ αλφάβητον κατ’ ευθείαν παρὰ τών Φοινίκων, έχει άρχίσει να χάνη έδαφος».

Τὸ σχήμα τού γράμματος ‘Αλφα, αν προσέξουμε, μοιάζει με αίγα (αίγίδα) παρὰ δῶδι.

Για τὴ συντομία τῶν ἐπιστολῶν τῶν ἀναγνωστῶν

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

1) Εὐχαριστήθηκα πολὺ μὲ τις δηλώσεις κατὰ τις «ἅγιες μέρες» τῆς κ. Βάνας Μπάριμπα καὶ τοῦ κ. Ν. Σηφουνάκη. Γέλασε τὸ πικραμένο χεῖλι μας. Ὅμως θὰ ἔπρεπε νὰ συμπληρώσουν: «Διαβάστε «Δαυλό» γιὰ νὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια».

2) Τὸ τελευταῖο διάστημα «δὲν πλησιάζεται» τὸ θέμα Χριστός, Παῦλος κ.τ.λ. Ἐμεῖς οἱ ἐνήλικες τὰ διαβάσαμε στὸ «Δαυλό» σὲ παρελθόντα ἔτη, ὅμως οἱ νεώτεροι; Πρέπει νὰ μαθαίνουν.

3) Σὲ παλαιότερο γράμμα μου σὰς εἶχα προτείνει τὰ ἑξῆς:

Νὰ ἐκθέτῃ ὁ ἀναγνώστης τὸ θέμα του (τὸ τί θέλει νὰ πληροφορηθῇ) μὲ λίγες λέξεις καὶ ὕστερα ἕνας ἐκ τῶν ἐξαιρέτων συνεργατῶν σας νὰ ἀναπτύσῃ τὸ κείμενο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἐπικοινωνία μας μὲ τὸν «Δαυλό» θὰ εἶναι πληρέστερη. Π.χ. ἐγὼ ἐρωτῶ καὶ περικυμένῳ ἀπάντησις ἔστω καὶ «φαντασίας»: Ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἡ δὲν ὤδευε πρὸς Ἀνατολάς, ὥστε νὰ ἀπλωθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, θὰ ὑπῆρχε τώρα ὁ Χριστιανισμός;

Μετά τιμῆς

Ἀνθὴ Σωτηριάδου

Ψυχίατρος, Θεσσαλονίκη

Διάλογος γιὰ τὴ γραφὴ καὶ προφορὰ τῆς Ἑλληνικῆς

Κύριε διευθυντά,

Ὁ κύριος Α. Κρασσανάκης («Δ», τ. 242) νομίζει, ὅτι τὰ ὁμόηχα γράμματα μᾶς κάνουνε νὰ διακρίνουμε τὸ μέρος τοῦ λόγου ἢ τὸν τύπο τῶν λέξεων, γιὰ τὸν δὲν ἔχει ἴσως συνειδητοποιήσει ὅτι ὁ τύπος καὶ τὸ νόημα τῶν λέξεων καὶ φράσεων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα καὶ τὴ σύνταξη καὶ στὸ γραφτὸ καὶ στὸν προφορικὸ λόγο. Κανένας δὲν θὰ μᾶς πῇ νὰ γράψουμε τὴ λέξη «ἀγαθὴ» ξεκάρφωτα, ὥστε ἔμεῖς νὰ τὸν ἐρωτήσουμε κατ' ἀνάγκην ἂν ζητήῃ κύριο ὄνομα «Ἀγαθὴ» ἢ θηλυκὸ ἐπίθετο «ἀγαθὴ» ἢ ἄρσενικὸ ἐπίθετο πληθυντικῶς «ἀγαθοί». Αὐτὲς οἱ σκέψεις εἶναι ἀφελεῖς. Θὰ ρωτήσῃ: πῆγε ἡ

Ἀγαθὴ στὴν ἀγορά; ἢ θὰ πῇ: αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι ἀγαθὴ, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀγαθοί. Τὰ συμφραζόμενα μᾶς ἀναγκάζουνε νὰ γράψουμε ἔτσι ἢ ἄλλιως. Λέμε: ἔχει καλῶς, ὁ καλὸς ἄνθρωπος κ.λπ. Ἐξάλλου τὰ η, ω, ι, οι, εἰ θρίσκονται καὶ στὴν ἀρχὴ καὶ στὴ μέση καὶ στὸ τέλος τῶν λέξεων: μῆνις, λωποδύτης, μωρός, πείθω, ποίημα κ.λπ. Κι ἀκόμα πῶς δικαιολογεῖται ἡ μετατροπὴ στὴ νέα Ἑλληνικὴ τοῦ ω σὲ ου ἀπὸ λέξεις τῆς ἀρχαίας, π.χ. λῶρος, λωρίς – λουρίδα, λουρί, σκωρία – σκουρ(γ)ιά, μυρωδιά – μυρουδιά, κώνωψ – κούνουπας, κουνουπί κ.λπ; Ἡ ἀπάντησις εἶναι, ὅτι παρ' ὅλο πού καὶ τὸ ὀ- μικρὸν μετατρέπεται σὲ ὠρισμένες λέξεις σὲ ου, π.χ. μο-

Στὴν Μινωικὴ μάλιστα δείχνει νὰ σκαρφαλώνῃ κάποιον, πού μόνον ἡ κατσίκα σκαρφαλώνει. Τὸ «πι» παρίστανται μὲ πέλεκυν καὶ προφανῶς τὸ πι νὰ προῆλθε ἀπὸ τὴν προφορικὴ λέξη πέλεκυς, ὅπως τὸ «νι» πού παρίστανται μὲ δάρκα (ναῦς) νὰ ὀφείλῃ τὴν προέλευσίν του στὴ λέξη ναῦς.

Γιὰ τὸ ὕψιλον γράφει: «Τὸ ὕ-ψιλον προῆλθε ἐκ τοῦ ἔκτου γράμματος τοῦ σημιτικοῦ ἀλφαβήτου».

Γιὰ τὸ «ο» γράφει ὅτι εἶναι σημιτικόν· τὸ ἴδιο γράφει γιὰ τὸ «μι» ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ γράμματα τῆς ἀλφαβήτου καὶ μάλιστα ὅτι τὰ πήραμε τὸ 1200 π.Χ. ἀπὸ τοὺς Σημίτες. Εἶναι ἔκδοσι τοῦ 1972 μὲ κοπιράιτ Δράκον Ι. Σταματάκου τῶν ἐκδόσεων «Φοῖνιξ» ΕΠΕ.

Πόσο δάσμα εἶναι ὅλα αὐτὰ μετὰ τὴν ἀνακοίνωσι τοῦ BBC ἀλλὰ καὶ μὲ τις ἐπιγραφὰς ἐλληνικῶν χαρακτήρων σὲ διάφορες περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, ἡλικίας 6000 π.Χ. (Διοσηλιὸ Καστοριά κ.λπ.); Τί ἔχουν νὰ ποῦν οἱ σημερινοὶ φοινικιστὲς μὲ ἐπικεφαλὴς τὸν κ. Γ. Μπαμπινιώτη, πού στὸ κινεζικὸ λεξικὸ *Ξι Μπάι*, ὑπάρχουν τὰ γράμματα τῆς ἐλληνικῆς ἀλφαβήτου, ὅπως δημοσιεύθηκε σὲ προηγουμένα τεύχη τοῦ «Δαυλοῦ»; Γιατί δὲν δηλώνουν ἐπιτέλους τὸ «μέα κοῦλπα» τους καὶ δὲν φροντίζουν νὰ ξαναγραφοῦν τὰ λεξικά τους μὲ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια; Σιγὰ σιγὰ τὸ πᾶζλ συμπληρώνεται. Ἄν οἱ ὑπουργοὶ πολιτισμοῦ δὲν ἦταν αὐτοὶ πού εἶναι, ἴσως νὰ φρόντιζαν νὰ κτυπήσουν χαρμόσυνα οἱ καμπάνες μετὰ τὰ εὐρήματα αὐτά. Τὸ ἴδιο γιὰ τὴν

σχάριον – μουσάρι, μουσάρι, τὸ ω δὲν μπορεῖ νὰ συμπίπτῃ μὲ τὸ ο. Ἀκόμῃ πιὸ καθαρά: ἄγομεν → ἄγωμεν. Μπορεῖ νὰ συμπίπτῃ ἢ προφορὰ τῆς ὀριστικῆς μὲ τὴν προφορὰ τῆς ὑποτακτικῆς; Στὶς λέξεις τιμῆ, λιμός, λοιμός, λύπη καὶ λείπει λογικά ἦταν ἀδύνατο νὰ προφέρωνται ὅμοια οἱ φθόγγοι ι, η, οι, υ καὶ εἰ. Ἰωτακισμός, δηλ. ὅμοια προφορὰ τῶν ἄνω φθόγγων δὲν ὑπῆρχε στὴν ἀρχαία ἐλληνική· δημιουργήθηκε ἀργότερα.

Τὰ σύμφωνα β, γ, δ οἱ ἀρχαῖοι τὰ προφέρνανε (φέρνανε: παρατατικός, πολλές φορές – φέρανε: ὁριστος, μία φορὰ· τότε θὰ μάθουμε Ἑλληνικά οἱ Νεοέλληνες!) μπ, γκ, ντ (b, g, d). Αὐτὸ φαίνεται καθαρά ἀπὸ ἀπόσπασμα τοῦ κωμικοῦ ποιητῆ Κρατίνου: «ὃ δὴ ἡλίθιος ὥσπερ πρὸδατον βῆ δὴ λέγων βαδίζει». Αὐτὸ τὸ βῆ (= μπέε) δηλώνει ἀναμφισβήτητα τὴν προφορὰ τοῦ βῆτα καὶ τοῦ ἦτα (η = εε). Τὸ λατινικὸ ἀλφάδιτο, πὺν κατὰ τὴν ἐπικρατέστερη γνώμη παραλήφθηκε ἀπὸ τὶς ἐλληνικὲς

ἀποικίες τῆς Κάτω Ἰταλίας, διατήρησε τὴν προφορὰ τῶν β, γ, δ (μπ, γκ, ντ - b, g, d), τὰ ὁποῖα ἐκλεπτύνανε οἱ Νεοέλληνες. Οἱ σημερινοὶ Ἴταλοι παραμένουνε στὴν ἀρχαία προφορὰ τοῦ γ καὶ δ (γκάι - ντούρι – gaiduri λέγανε οἱ Ἴταλοι στρατιῶτες στὴν κατοχή).

Ἐκεῖνο πὺν λέει στὸ τέλος τοῦ ἀρθροῦ του ὁ κ. Κρασσανάκης γιὰ τὸ γκαρίζω, (γ(κ)άιδαρως > γάιδαρως) εἶναι ἀσύστατο, γιατί τὸ γκαρίζω προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο ὀγκῶμαι, ἐνῶ ὁ γάιδαρως εἶναι ἀραβικῆς προελεύσεως (Ἀνδριώτης).

Τὸ ἄρθρο, δυστυχῶς, εἶναι γιομάτο ἀσάφειες καὶ μὲ ἀσάφειες ἐπιστήμη δὲν γίνεται.

Ἡ ἐλληνική λοιπὸν γλώσσα ἔχει ἱστορικὴ γραφὴ καὶ διαφορετικὴ προφορὰ (ιωτακισμός κ.λπ.) ἢ νέα ἀπὸ τὴν ἀρχαία.

Μὲ τιμὴ
Γιώργος Ταμδᾶκης
Φιλολόγος, Φιλίατρος

Ὁ ἀσκητισμός καὶ τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα

Ἀγαπητὸ περιοδικό,

Πῆρα πρόσφατα στὰ χέρια μου τὰ «Προσωρινὰ Ἀποτελέσματα Ἀπογραφῆς Πληθυσμοῦ τοῦ ἔτους 2001» καὶ παρατήρησα ὅτι τὸ Ἅγιον Ὅρος ἔχει πλέον 2276 κατοίκους, δηλαδή σὲ σχέση μὲ τὴν προηγούμενη ἀπογραφὴ (1991) ὑπάρχει μία αὔξησις τῆς τάξεως τοῦ 48%! Φυσικά

αὕτῃ ἡ αὔξησις προέρχεται ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη κοινωνία, τὴν ὁποία ἔχουν ἐγκαταλείψει οἱ κάτοικοι τοῦ Ἁθω γιὰ χάρις τῆς «βασίλειας τοῦ θεοῦ»!

Εἶναι γνωστὸ, ὅτι κατὰ καιροὺς κάποιοι μοναχοὶ ἐπισκέπτονται διάφορες πόλεις, γιὰ νὰ διδάξουν, ὑποτίθεται, «τὸν λόγον τοῦ θεοῦ», ἐνῶ

βυθισμένη πόλῃ στὸν Εἰρηνικό, κοντὰ στὸ Γιονναγκούν (βλ. «Δ» τ. 169, 170, 211, 214 καὶ 243), πὺν γιὰ μένα εἶναι Γιουνᾶν (Ἰωνες) καὶ γωνιά, ὅπως τὸ NISSAN εἶναι νησί (ἐλληνικὴ λέξη). Οἱ Φοίνικες πρὶν τὸ 1350 πὺν νικῆθηκαν ἀπὸ τοὺς Χετταῖους (κρητικῆς καταγωγῆς Πελασγοὶ) ἦταν ἀπόγονοι τοῦ Ἀργεῖου Ἰνάχου, ἀπὸ τὴν κόρη του Ἰὼ (μετέπειτα Ἰσιδα) μὲ τὸν ἐπίσης Πελασγὸ Ἄπιδα, βασιλιὰ τοῦ Παλλαντίου Ἀρκαδίας, πὺν ἐλέγετο Σέραπς στὴν Αἴγυπτο (σέρ = ἱερὸς καὶ σέρ - Ἄπς = ἱερὸς Ἄπς). Πολλὰ στοιχεῖα ἀναφέρονται σὲ προηγούμενα τεύχη τοῦ «Δανλοῦ», καθὼς καὶ στὰ «Διονυσιακὰ» τοῦ Χρόνη Πανωπολίτη.

Οἱ Μινωῖτες μὲ ἄλλα λόγια μετέφεραν τὴν γραφὴ τους στὴν Ἀσία μέσῳ τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου (ἐλληνικὸ ὄνομα: Αἰγαῖον ὑπτίως) ἐκ τοῦ ἐγγονοῦ τοῦ Ἀτλαντα Αἰγύπτου καὶ εἶναι ἀδικοὶ οἱ ἐμμοσθοὶ καθηγητὲς τοῦ δημοσίου νὰ πατρωνάζουν τὴ σημιτικὴ προέλευσις τῆς γραφῆς, ἀφοῦ οἱ Σημίτες ἦταν στὴν ἔρημο, ὅταν οἱ Ἕλληνες κατοικοῦσαν τὴν Ἀσία καὶ ἀνθοῦσε ἡ ἐλληνικὴ γραμματεία.

Μεταγλώττισαν τὸν Ἰαχρὸ σὲ Ἰαχδὲ (Ἰεχωδᾶ) καὶ ἀπὸ Θεὸ τῆς χαρᾶς τὸν ἔκαναν θεὸ τοῦ μίσους, κατὰ τὸν Ἑλλήνων κυρίως. Μᾶς ἐπέβαλαν τὸν Ἀδὰμ ὡς «πρωτόπλαστο», ἐνῶ εἶναι ἐλληνικὴ λέξη. Ὑπῆρχαν χιλιάδες παλαιστίνιοι ἢ Φιλισταῖοι ἢ Ἕλληνες, ὅπως καὶ ἂν ἐλέγοντο Χαναανῖτες, Σόλμοι, Λέλεγες, Φρύγες, Χετταῖοι, Σουμέριοι κ.λπ., ὅλοι ἐλληνικά φύλα.

Τέλος παρατηρῶ στὸν κ. Κρασσανάκη (ἴδιο τεῦχος, σελ. 15729), πὺν ἀναφέρει ὅτι οἱ λέξεις

στήν πραγματικότητα συλλέγουν νέο αἷμα γιὰ τὴν ἐπ'ἀνδρωσὴ τῶν μοναστηριῶν τους. Ἰδιαίτερα ἐνοχλητικὸ εἶναι δέδοται τὸ γεγονὸς, ὅτι στίς ὁμιλίες καὶ στὰ κηρύγματά τους μιλάνε γιὰ τὴν «ἀμαρτωλὴ» μας κοινωνία, τὴν ὁποία ὁμως ἀπομυζοῦν μὲ κάθε τρόπο. Φυσικά, δὲν στηλιτεύουν μὲ διάθεσιν νὰ διορθώσουν. Τονίζουν τὰ ἀρνητικὰ τῆς ἐγκόσμιας κοινωνίας, ἐνῶ ταυτόχρονα προβάλλουν μία «δύσκολη ἀλλὰ εἰδυλιακὴ» ζωὴ στοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Μπορεῖ οἱ κοσμικὲς κοινωνίες νὰ ἔχουν μυριάδες προβλήματα, ὅμως εἶναι ἀρκετὰ ὑγιεῖς, ὥστε νὰ ἀναπαράγονται μόνες τους, χωρὶς νὰ παραιοῦν εἰς ὁδὸς τῶν ἄλλων. Δικαίωμα τοῦ κα-

θένα εἶναι νὰ ἀπομονωθῇ, ἂν θέλῃ, ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο κόσμον γιὰ χάριν ἐνὸς ἄλλου, «ἐπουράνιου», ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ ὑποστῇ καὶ τὶς συνέπειες τῶν ἐπιλογῶν του. Καὶ κανεὶς πραγματικὰ ἠθικὸς ἄνθρωπος δὲν καταφέρεται ἐναντίον τοῦ αἱμοδότῃ του. Ἀλήθεια, ὁ παντοδύναμος θεὸς, στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὁποίου ἔχουν τάξει τὴ ζωὴ τους, δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς «πολλαπλασιάσῃ» μὲ παρθενογένεση, ὥστε νὰ μὴν ἐπιδεινώνουν τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος;

Φιλικά
Γιάννης Φώτης
Ἀθήνα

Ἡ ἀπόφασις τῆς Δ' Συνόδου γιὰ τὴ γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν «συγγνώμη» τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας γιὰ ὅσα οἱ Βυζαντινοὶ ὑπέστησαν ἀπὸ τὴ συμπεριφορὰ τους. Τὸ ἐρώτημα εἶναι: Πότε ἡ «Θρησκεία τῆς Ἀγάπης», ὁ Χριστιανισμὸς, διὰ μέσου τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ κ. Χριστόδουλου θὰ πάρῃ τὸ θάρρος καὶ τὸ κουράγιο νὰ ζητήσῃ «συγγνώμη» ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνες καὶ τὸ ἔθνος των γιὰ ὅσα αὐτοὶ ὑπέστησαν μὲ τὶς διαταγὰς καὶ εὐλογίες τῶν «ἀγίων» τῆς; Ἡ ἀπόφασις τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς συνόδου μόνον στοίχιζε τὴ ζωὴ σὲ 15 περίπου ἑκατομμύρια

ψυχὰς Ἑλλήνων, ἀφοῦ σ' αὐτὴν ὠρίσθηκε ἡ ἐκδίωξις τῶν «εἰδωλολατρῶν» (Ἑλλήνων). Ἀνέθεσε δὲ στὸν Ὀστρογότθο στρατηγὸν Ἀλάρικο τὴν ἐκτέλεσιν τῶν «εἰδωλολατρῶν» Ἑλλήνων, δηθὴν ἐχθρῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅταν αὐτὸς ὁ Χριστιανὸς στρατηγὸς ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν ἐκστρατεία του, δήλωνε μὲ ὑπερηφάνεια ὅτι «ἐξαφάνισε τὸ 75% τῶν Ἑλλήνων». Οἱ Ἑλληνες, ἐκείνη τὴν περίοδο (4ος αἰὼνας) ξεπερνοῦσαν τὰ 20 ἑκατομμύρια στὴν αὐτοκρατορία, ὅπως ἔγραψαν οἱ Ρωμαῖοι ἱστορικοὶ τῆς ἐποχῆς. Ὁ ἅγιος λοιπὸν αὐτὸς δολοφόνος σκότωσε Ἑλληνες μὲ τὶς εὐλογίες τῆς ἐκκλησίας

Ἀλγεθρα, Μιχαήλ, Ἐμμανουήλ κ.λπ. εἶναι ἀραβοεβραϊκῆς, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰ παραπάνω ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Μάξ Νορντάου καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ἰωσήφ Γιαχούντα («*Hebrew is Greek*»· βλέπε προηγούμενα τεύχη «*Δαυλοῦ*») οἱ γλώσσες, ἀραβικὴ καὶ ἐβραϊκὴ εἶναι ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα παραποιημένη λόγῳ τῶν διαφορῶν προφορῶν τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων, ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὶς ἐλληνικὲς διαλέκτους (Ἰωνικὴ, Δωρικὴ, Αἰολικὴ κ.λπ.): Τὴν ἢ τάν, δέφυρα ἢ γέφυρα κ.λπ. Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τὰ Σανσκριτικὰ. *San* ἢ *SANT* = *ΕΤΕΟΣ*, ὁπότε *Σανσκριτικὴ* εἶναι ἡ Ἑτεοκρητικὴ (βλέπε τὸ ἴδιο λεξικὸ *Σταματάκον* μὲ τὸ ὀλίστημα τῶν γραμμάτων). Ὅλες οἱ γλώσσες τοῦ κόσμου ἔχουν μία κοινὴ μήτρα, τὴν ἐλληνικὴ ρίζα, ἔστω καὶ ἂν ἔχουν δανεισθῇ μεταξὺ των π.χ. ἄρκτος ⇒ *ιτιξω*: ἀτόφια ἐλληνικὴ λέξις μὲ ἀλλαγὴ τοῦ *α* σὲ *ι* καὶ τοῦ *κ* σὲ *τ*. *Δάκρυμε* ⇒ *Lacrime*, ὅπου τὸ *Λ* ἀντικαθιστᾷ τὸ *Δ* κ.λπ. Τὸ ἄγω γίνεται λατινικὰ *ago* καὶ ἀγγλικὰ *γκόον*. Τὸ ἐγὼ ἢ ἐγὼ γίνεται *igo* ⇒ *io* ⇒ *ι* (ἄι). Τὸ ἐπτά (σεπτὰ) γίνεται σέττε, σέθεν κ.λπ. οὗτος ⇒ οὔτος (ρωτακισμός).

Ἐπομένως ὁ κ. Κ. Κρασανάκης νὰ εἶναι ἡσυχὸς ὅτι δὲν ὑπάρχει ξένη λέξις, ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ «ἔτυμον» ἐλληνικόν.

Μετὰ τιμῆς
Ν. Ζωγραφάκης
Γύθειο

τῆς «ἀγάτης» καὶ τῶν «ἀγίων» τῆς.

«Ποῖος θὰ ζητήσῃ συγγνώμη γι' αὐτοὺς καὶ τοὺς τόσους ἄλλους ἀθώους Ἑλλήνες προγόνους μας;». Μήπως οἱ ὑπνωτισμένοι ΝεοἝλληνες «δοῦλοι»;

Οἱ ἀνασκαφές στὴν Τροία καὶ ἡ πόλις ᾿Ανδειρα

Κύριε διευθυντά,

Στὸ τ. 241, Ἰαν. 2002, τοῦ «Δ» διάβασα ἐπιστολὴν τοῦ ἀναγνώστου τοῦ περιοδικοῦ κ. Θ. Χαλκιᾶ, ἀναφερομένην εἰς συνεχιζομένης ἄρχαις καὶ τοῦ νῦν ἀρχαιολογικῆς ἀνασκαφῆς τῆς ἀρχαίας πόλεως τοῦ Ἰλίου - Τροίας ὑπὸ Γερμανοῦ ἀρχαιολόγου, ὅστις ἀπεκάλυψεν - μεταξύ ἄλλων - καὶ ὑπόγειον σύραγμα μήκους 13 μ., ὠδηγοῦσαν εἰς ὑπόγειον πηγὴν, διατηροῦσαν - καὶ νῦν - ὕδωρ. Διερωτᾶται ὁ κ. Χαλκιᾶς περὶ τῶν κατασκευαστῶν τοῦ ἔργου, χρονολογηθέντος ὡς 3000 ἔτη π.Χ.

Ἀντέρξα εἰς τὴν «Ὠγυγία» τοῦ ᾿Αθ. Σταγειρίτου (τόμ. Γ', διδλ. γ', σελ. 289) ἐξ' ἧς ἀντιγράφω: «᾿Ανδειρὴν μὲν ὠνόμασθη (σημ. ἡ Ρέα) ἀπὸ τῆς ἐν Φρυγίᾳ πόλεως ᾿Ανδειρα, ὅπου εἶχον ἱερόν αὐτῆς καὶ ἄντρον ὑπόνομον ὃ ἔστιν, εἶχεν δρόμον ὑπόγειον καὶ εἰς τὴν κόμην Παλαιὰν λεγομένην ἐξερχόμενον, ἑκατὸν τριάκοντα στάδια τῶν ᾿Ανδειρων ἀπέχονσαν. Ταύτην δὲ τὴν ὑπονομήν ἀπέδειξεν ἐν ἐρίφιον, ἄγνωστον οὖσαν πρότερον· ἐπειδὴ ἔπασεν κατὰ τὴν εἰς τὸ περὶ τὴν Παλαιὰν στόμα, καὶ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐξῆλθεν εἰς τὰ ᾿Ανδειρα,

ὡς λέγει ὁ Στράβων» (γ' 619).

Ἐξ ὅσων ἔχω ὑπ' ὄψιν μου: ἡ πόλις «᾿Ανδειρα» ἔκειτο εἰς τὰς β. ὑπωρείας τοῦ ὄρους τῆς Ἰδης. Ὑποθέτω ὅτι ἡ Παλαιὰ κόμη τῶν ᾿Ανδειρων, λογικῶς, πρέπει νὰ ἔκειτο βορείως τῆς νέας, πρὸς τὰ ὁμαλότερα - μὴ ὀρεινὰ ἐδάφη τῆς Φρυγίας (ἐν ἧ καὶ ἡ Τρωάς τότε), τοὔτέστιν πρὸς τὴν θέσιν τῆς πόλεως τῆς Τροίας (ἡ Ἰλίου, ἂν καὶ ἡ ἀκρόπολις αὐτῆς ἔφερε τοῦτο τὸ ὄνομα). Ἡ ἀπόστασις ᾿Ανδειρων - Παλαιᾶς κόμης ἦτο 130 στάδια ἤτοι 130X184,87 μ. = 24.000 μ. ἡ 24 χιλιόμετρα ὡς ἔγγιστα. Ἡ πόλις τῆς Τροίας κεῖται ἐντὸς τῆς ἀποστάσεως αὐτῆς, ἀφοῦ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐξυλεύοντο ἐκ τῶν Πρανῶν τῆς Ἰδης (Ὁμ. Ἰλιάς).

Ἐρωτῶ τούτων ἀκολουθῶς: Νὰ ὑπάρχῃ ἀραγε σχέσις τῆς ἀποκαλυφθείσης μικρᾶς ὑπογαίας στοᾶς τῶν 13 μ. με ἐκείνην τῆς μακρᾶς τῶν ᾿Ανδειρων; (συλλογὴ ὕδατος καὶ φυσικῶς ἐγένετο εἰς τὸν Χρόνον).

Με τιμὴ
Νικ. Τσιρώνης
Πατήσια

Δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀγιοποίησης οἱ ἥρωες τοῦ ᾿21

Κύριε διευθυντά,

Σὲ διάφορα ἐντυπα καὶ διὰ «ἐλληνίζοντα» ἔχουν παρουσιασθῇ τελευταῖα οἱ ἀπόψεις τῆς ἀγιοποίησης τοῦ ἐθνικοῦ μας ἥρωα Μακρυγιάννη κ.λπ. Δὲν γνωρίζω πῶς καὶ κυρίως ἀπὸ ποῦ ἔχει ξεκινήσει τὸ ὅλο θέμα, γι' αὐτὸ παραθέτω κάποιες ἀπόψεις πρὸς ὑποδομήσιν τοῦ δημόσιου διαλόγου σχετικὰ μὲ τὸ θέμα:

1) Οἱ ἐθνικοὶ μας ἥρωες, ποὺ ξεσηκώσαν τοὺς ραγιαῖδες καὶ μὲ νύχια καὶ δόντια ἀπελευθέρωσαν τὸ γένος θυσιάζοντας τὰ παιδιὰ τους, τοὺς εἰμωτοὺς τους καὶ τὶς περιουσίαις τους (ὅσοι εἶχαν) γιὰ τὸν ἱερὸ αὐτὸ σκοπὸ, δὲν ἔχουν ἀνάγκη καμμιᾶς διάκρισης καὶ καμμιᾶς ἀγιοποίησης. Τοὺς τιμοῦμε καὶ εἰμωστε (καὶ θὰ εἰμωστε γιὰ πάντα) «ὑπερχρεωμένοι» καὶ «ἀναγκασμένοι» νὰ τοὺς τιμοῦμε σὰν ἥρωες καὶ σὰν ἀπελευθερωτὲς τῆς πατρίδας. ᾿Αν συνειδητοποιήσουμε ὅλοι αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ἂν ἀναλογιστοῦμε ὅτι χωρὶς τὴν δικὴν τους θυσίαν θὰ εἰμωστε γιουσουφάκια στὶς ὁρέξεις τοῦ Μογγόλου κατακτητῆ, θὰ τοὺς ἀποδίδουμε ἐς αἰετὶς πρεπούμενες τιμὲς καὶ δὲν θὰ πηγαίνουμε

ἐκδρομὴν ἢ δὲν θὰ κοιμώμαστε τὶς ἡμέρες τῆς θυσίας τους ἢ στὶς ἐπετείες τῆς μνήμης τους, προφασίζόμενοι «προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις».

2) ᾿Ας ἀφήσουμε λοιπὸν τοὺς ἥρωές μας ἡσυχούς, ἀποδίδοντάς τους τὶς ὀφειλόμενες καὶ πρεπούμενες ἀπὸ ὅλους μας ἐθνικὲς τιμὲς. Ἐμπορευόμαστε ποὺ ἐμπορευόμαστε ὅλους τοὺς ἁγίους, ἃς μὴν δγάλουμε στὸ παζάρεμα καὶ τοὺς ἥρωές μας!

3) Ὑπάρχει καὶ ἓνα ἄλλο ἐνδεχόμενο, αὐτὸ ποὺ συμβαίνει στὸ μάρκετινγκ τοῦ ἐμπορίου, ποὺ ὅταν ἓνα προϊόν δὲν «τραβάει», τὸ ἀφήνουν χωρὶς διαφημιστικὴ ὑποστήριξιν καὶ διαφημίζουν ἓνα παρὰπλήσιο, γιὰ περισσότερες εἰσπράξεις. ᾿Αν ἐνδεχομένως ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα, ὡς πρὸς αὐτοὺς ποὺ ἀνακινοῦν τέτοια θέματα ἢ βάνουν ἄλλους νὰ τὰ ἀνακινοῦν, ἔχουμε νὰ εἰποῦμε: ἐπὶ τέλους «αἰδῶς Ἀργεῖοι»!

᾿Ας ἀφήσουμε λοιπὸν τοὺς ἥρωές μας νὰ ἀναπαύονται «ἐν δόξῃ καὶ εἰρήνῃ».

Με πολλὴ ἐκτίμησιν
Γιάννης Α. Μαθῆς
Πειραιᾶς

ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΑ ΠΑΥΣΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μεγίστης ιστορικής - έθνικής σημασίας θέση
άνωτάτου 'Αρχοντος του Νεώτερου 'Ελληνισμού

Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωστής Στεφανόπουλος έξέφρασε τη θέση, ότι «οί αναθεματισμοί κ.λπ. κατά τών 'Ελλήνων», πού ψάλλονται κάθε χρόνο στις ὁρθόδοξες ἐκκλησίες τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, «πρέπει νὰ παραλείπωνται». Ἡ ἱστορικὴ - ἐθνικὴ αὐτὴ τοποθέτηση τοῦ κ. Κωστή Στεφανόπουλου ἀποτελεῖ τὴν πρώτη καὶ μοναδική ἀντίδραση τῆς ἡγεσίας τοῦ 'Ελληνισμοῦ μετὰ ἀπὸ 1215 χρόνια, ἀφ' ὅτου ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος Νικαίας τὸ 787 ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ταρασίου διετύπωσε τὰ κείμενα τῶν ἀφορισμῶν αὐτῶν στὸ «Συνοδικόν» τῆς (= Πρακτικὰ

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΠΑΞΙΩΝΕΙ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Εἶναι γεγονός, ὅτι πολλὲς φορές πού βλέπουμε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο νὰ θρηνηῖ γιὰ τὸν 'Ελληνικὸ Πολιτισμὸ, ὁ ὁποῖος ὁσημέραι χάνεται, πρὸς στιγμὴν πειθόμαστε, ὅμως ἰδού ἡ ἀδιάφραστη μαρτυρία περὶ τοῦ ἀντιθέτου.

Γράφει ὁ θεολόγος Καρακοδούνης τ' ἀκόλουθα γιὰ τὴν 'Ελληνικὴ Σκέψη στὸ ἐπίσημο ὄργανο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» (τεῦχος 3, Ἀπρίλιος 2002): «Στὴν ἀντίληψη γιὰ τὴν ἱστορία μὲ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη ξεπερνιέται ἡ λαϊκὴ ἀντίληψη γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἱστορία. Ἡ ἱστορία γιὰ τοὺς ἀρχαίους λαοὺς ('Ελληνες, Αἰγυπτίους, Βαβυλωνίους) εἶχε πορεία κυκλικὴ καὶ ἐπαναλαμβανόμενη, ὑποταγμένη στοὺς ρυθμοὺς τῆς φύσης ἢ τῆς μοίρας (φαταλισμός, μοιροκρατία)». Στὸ ἴδιο σακκὶ οἱ Ἕλληνες μὲ τοὺς θεοκράτες Ἀνατολίτες.) Καὶ συνεχίζει: «Ὁ Ἡράκλειτος ὥριζε καὶ τὴν χρονικὴ διάρκεια ἐνὸς ἱστορικοῦ κύκλου, ὑπολογίζοντάς τον στὰ 10.000 χρόνια». Λάθος καὶ ὀλίσθημα καὶ τῆς ἱστορίας κιθῶλοποίηση: Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη μᾶς μπερδεύει μὲ τὰ «6.500 χρόνια ἀπὸ κτίσεως κόσμου». Μὴν φορτώνουμε στὶς ἐλληνικὲς πλάτες ἀντιεπιστημονικὲς χρονολογικὲς κα-

ἀποφάσεων) καὶ τὰ καθιέρωσε ὡς μέρος τῆς ἐπίσημης ἀκολουθίας, μαζί μὲ δύο ἀκόμη ὑδριστικά κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, πού τελεῖται τὴν Α΄ Κυριακὴ τῆς Σαρακοστής, στὴν ὁποία παρευρίσκονται κατ' ἔθιμον ἡ πολιτική, στρατιωτικὴ καὶ πνευματικὴ ἡγεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του ἕως σήμερα.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ

Τὸ ἱστορικὸ τῆς ἐκφράσεως τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς μεταστροφῆς τῆς ἡγεσίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς: Ὁ «Δαυλὸς» ἐδημοσίευσε μὲ ἰδιαίτερη προβολὴ στὸ τεῦχος τοῦ Σεπτεμβρίου 2000 καὶ μὲ διαφημιστικὴ καμπάνια στὰ Μ.Μ.Ε. τὰ κείμενα τῶν ἑπτὰ ἀναθεματισμῶν καὶ τῶν δύο ἀνθελληνικῶν τροπαρίων (βλέπε **φωτοτυπία** τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ ἐν λόγῳ τεύχους μας **στὴ σελ. 16003**). Ὁ ἀναγνώστης τοῦ «Δαυλοῦ» στὴ Γερμανία δρ πολιτικὸς μηχανικὸς Γεώργιος Χατζηθεοδώρου, ὑφηγητὴς στὸ Πολυτεχνεῖο τοῦ Ἀαχεν, ἀπέστειλε ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, στὴν ὁποία περιέλαβε τὰ κείμενα πού δημοσίευσάμε καὶ χαρακτηρίζε «τραγικὸ τὸ φαινόμενο τῆς σημερινῆς Ἑλλαδικῆς Ἐξουσίας μὲ τοὺς τρόπους ἐλέγχου τῶν ἀπόψεων καὶ σκέψεων τῶν Ρωμίων, Γραικύλων, Ραγιάδων καὶ Γκισούρων».

Ὁ δρ Γεώργιος Χατζηθεοδώρου μᾶς ἔστειλε ἀντίγραφο τῆς ἐπιστολῆς του αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας (τὴν ὁποία, σημειωτέον, εἶχε κοινοποιήσει καὶ στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο), τὸ πλήρες κείμενο τῆς ὁποίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

ρικοῦρες, ἐνῶ ἀνήκουν σὲ ἀγνώστους ἢ φτειαχτοὺς παλαιοδιαθηκικοὺς συγγραφεῖς.

Νὰ λοιπὸν γιατί οἱ ἐπιφανεῖς ἀκαδημαῖκοι καὶ πανεπιστημιακοὶ διδάσκαλοι τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας φώναζαν μ' ἐμφαση τόσο μέσα ὅσο κι ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο: **«προσέχετε αὐτὰ πού διαβάσετε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη· δὲν εἶναι τὰ περισσότερα στερημένα μύθων καὶ ἐθνικιστικῶν ἐμπαθειῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἰδιαίτερα»** (Νικόλαος Λούδαρης, “Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας”, ἐκδόσεις Ἑλευθερουδάκη). Τὰ ἴδια περίπου ὑποστήριξαν στὶς Πανεπιστημιακές τὸν παραδόσεις οἱ αἰμύνηστοι πανεπιστημιακοὶ καθηγητὲς Μπαλάνος καὶ Ἀμίλκας Ἀλιδιζάτος. Ἀλλωστε ὅλοι οἱ ἐλληνίζοντες πρωτοχριστιανοὶ ἀσκοῦσαν ἀπὸ πλευρᾶς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας ἐντονὴ κριτικὴ, πού ἔφθανε μέχρι ἀρνήσεως τῆς Παλαιοδιαθηκῆς – Ταλμουδικῆς παραδόσεως. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ λατρεία τῆς καθολικῆς ἀνατολικο-δυτικῆς ἐκκλησίας ἀπέρριψε συνοδικὰ προτάσεις νὰ διαβάζονται ὁλόκληρα κεφάλαια ἢ αὐτοτελῆ διδλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης στὴ λατρεία καὶ ὅπως στὴ λειτουργία σήμερα δὲν διαβάζονται παρὰ κάποιον στίχοι τοῦ Ψαλτηρίου. Ἀρα καὶ ἐδῶ ἐκλεκτισμός, δηλαδὴ στὴ λειτουργικὴ πρακτικὴ, τὴν πλέον ἐπίσημη καὶ καθιερωμένη ὥρα τῆς **«εἰς ἐπήκουον πάντων ἀναγνώσεως τῶν ἱερῶν κειμένων - ἀναγνωσμάτων»**.

Ἀλλὰ ὁλόκληρη αὐτὴ τὴν προβληματικὴ ἱταμώτατα τὴν ἀγνοεῖ ὁ κύριος Εὐάγγελος Καρακοδούνης, ὁ ὁποῖος συνέχισε «εἰς ὅτα μὴ ἀκουόντων» νὰ γράφῃ καταφρονητικά καὶ ἀνιστόρητα γι' αὐτοὺς πού πρόδωκαν τὴν ψυχασωματικὴ ὁμορφίαν τοῦ ἀνθρώπινου σώμα-

Κύριον
Κων/ντίνον Στεφανόπουλον
 Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας
 Προεδρικό Μέγαρο
 Ἀθῆναι

«Dr - Ing. Georg Chaziteodorou
 Privatdozent an der RWTH Aachen
 Privat: 40885 Ratingen - Lintorf
 Bleibergweg 114
 Tel. + Fax 0 21 02 / 3 25 13
 Büro: 40476 Düsseldorf
 Golzheimer Str 129
 Tel. + Fax: 02 11 / 514 34 32

ΚΟΙΝ.: Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
 καὶ Πάσης Ἑλλάδος
 κ. Χριστόδουλον
 Ἀγίας Φιλοθέης 21
 105 56 Ἀθῆναι
 Κύριε Πρόεδρε,

Στὸν καθεδρικὸν ναὸν Ἀθηνῶν παρακολουθήσατε τὴν θείαν λειτουργίαν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας τὴν 25.03.2002. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐρωτήσω: Δὲν ὑπάρχουν στὴ χώρα μας πλέον Ἕλληνες; Μεταμορφώθηκαν ὅλοι σὲ Ρωμιούς, Γραικύλους, Ραγιαδες καὶ Γκιαούρηδες, πὺ ἀνέχονται τὰ πάντα

τος μὲ τὸ «οἷα ἡ μορφή τοιαύτη καὶ ἡ ψυχὴ» ἢ τὸ ὥραϊο καὶ πασίγνωστο «νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ».

Καὶ ἡ τελευταία λάσπη τοῦ κυρίου Καρακο-βούνη: **«Οἱ Ὀρφικοὶ, οἱ Πυθαγόρειοι, ὁ Πλατωνισμὸς καὶ ὁ Βουδισμὸς διδάσκουν, ὅτι τὸ σῶμα εἶναι φυλακὴ καὶ τάφος τῆς ψυχῆς, ἢ ὅποια πρέπει ν' ἀπελευθερωθῇ».** Ἄν καὶ δὲν χρειάζεται, γιὰτὶ ἀνοιχτὲς θύρες παραβιάζουμε, παραθέτουμε τὶς διακηρύξεις – μαρτυρήματα πίστεως κορυφαίων δυτικῶν διανοουμένων γιὰ τὴν ὑπερούσια ἀξία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, τὴν ὅποια οἱ θρησκόληπτοι τῆς κρατικῆς μας Ἐκκλησίας δὲν ἠμποροῦν νὰ συλλάβουν.

Ἔτσι ὁ μεγαλύτερος ἱστορικὸς τοῦ ἀγγλικοῦ θεάτρου John Dover στὸ κλασσικὸ ἔργο του γιὰ τὸν Shakespear καὶ τὶς τραγωδίες του μὲ τίτλο «The Essential Shakespear» γράφει: **«Στὴν Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Τραγωδίᾳ τὰ σκοτεινὰ μυστήρια διαλύονται μέσα στὴν ἀσημόχρυση ἀνταύγεια τοῦ ἀττικοῦ φωτός. Δίπλα στὸν ἀνάλαφρο ἀττικό οὐρανό, πὺ ἐξαυλῶνει τὴν παγερὴ μαρμαρίνη βαρύτητα, δὲν μποροῦν νὰ στεριώσουν καὶ νὰ εὐδοκμήσουν ἀγγλοσαξωνικά παλάτια, κάστρα, κάτεργα, πύργοι, μπουντρούμια, νυχτερίδες καὶ Vampires».**

Ἡ Geneviève Bianquis, προλογίζουσα τὴ «Γένεση τῆς Τραγωδίας» τοῦ Φρειδερίκου Νίτσε στὴν 50ῃ ἐκδόσει της στὰ Γαλλικά, γράφει: **«Ἡ νιτσεϊκὴ τραγωδίᾳ ἀπορροφᾷ τοὺς ἀνώτερους τοῦ μυστηριακοῦ κόσμου κραδασμούς, ἀπόηχο τῆς Διονυσιακῆς φυσιολατρίας. Ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς εἶναι παγκόσμιος, γιὰτὶ ἔμαθε τοὺς ἀνθρώπους νὰ σκέπτονται,**

ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστὰς τοῦ Ἑλληνισμοῦ;

Καὶ σ' αὐτὴν τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας ψάλθηκαν **ἐπτὰ ἀναθεματισμοὶ κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ!** Παρακαλῶ, ἅς τοποθετηθῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ ὁ λαλίστατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

1. «Ἔτι, τοῖς φρονοῦσι καὶ λέγουσι κτιστὴν εἶναι πᾶσαν φυσικὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν τῆς τρισυποστάτου θεότητος, ὡς κτιστὴν ἐκ τούτου πάντως καὶ αὐτὴν τὴν θείαν οὐσίαν ἀναγκαζομένοις δοξάζειν· κτιστὴ γὰρ κατὰ τοὺς Ἁγίους ἐνέργεια, κτιστὴν δηλώσει καὶ φύσιν ἄκτιστον δέ, ἄκτιστον χαρακτηρίζει οὐσίαν· **κάντεῦθεν ἤδη κινδυνεύουσι εἰς θείαν παντελὴ περιπίπτειν, καὶ τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν καὶ τὴν τῶν κτισμάτων λατρείαν, τῇ καθαρᾷ καὶ ἀμώμῳ τῶν χριστιανῶν πίστει προστριβομένοις· μὴ ὁμολογοῦσι δὲ κατὰ τὰς ἀγίας θεοπνεύστους θεολογίας, καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας εὐσεδὲς φρόνημα, ἄκτιστον εἶναι πᾶσαν φυσικὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν τῆς τρισυποστάτου θεότητος **ἀνάθεμα τρίς****».

Δηλαδή ἀνάθεμα τρεῖς φορὲς στοὺς Ὁρφέα, Θαλῆ, Ἀναξίμανδρον, Ἀναξίμενη, Πυθαγόραν, Ξενοφάνη, Παρμενίδην, Ζήνωνα, Ἐμπεδοκλῆ, Ἡράκλειτον, Ἀναξαγόραν, Δημόκριτον, Σωκράτη, Πλάτωνα κ.ἄ.

2. «**Τοῖς τὰ ἑλληνικὰ διεξιούσι μαθήματα, καὶ μὴ διὰ παιδευσιν μόνον ταῦτα παιδευόμενοις, ἀλλὰ καὶ ταῖς δόξαις αὐτῶν ταῖς ματαίαις ἐπομένοις, καὶ ὡς ἀληθεῖς πιστεύουσι καὶ οὕτως αὐταῖς ὡς τὸ βέβαιον ἐχούσαις ἐγκειμένοις, ὥστε ἐτέρους ποτὲ μὲν λάθρα, ποτὲ δὲ φανερώς ἐνάγειν αὐταῖς καὶ διδάσκειν ἀνενδοιάστως **ἀνάθεμα τρίς****».

νὰ διαλέγωνται, νὰ αἰσθάνωνται, νὰ δημιουργοῦν, νὰ ἐρωτεύωνται δημιουργικά. Ὅλες οἱ διανγεῖς ιδέες τῆς Φιλοσοφίας, τῆς Ποίησης, τῆς ὑψηλῆς Δραματοποιίας, ἔχουν λίκνο τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμό. [Σημ.: Ὅς παραδειγματισθοῦν οἱ λαγονάρδιοι καὶ ριψάσπιδες «διανοούμενοι», οἱ ὅποιοι μάταια βεβαίως ἀγωνίζονται νὰ θάψουν τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμό, στὸν τόπο ποὺ γεννήθηκε. Ὅμως τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα καὶ στὸ «χῶμα», κατὰ Κωστή Παλαμά, «**λάμπει**»].

Τέλος, ὁ ἀνεπανάληπτος Φρειδερίκος Νίτσε στὴ «Γένεση τῆς Τραγωδίας», στὴν λογοτεχνικὴ ἀπόδοση στὰ Νεοελληνικά ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴ του στὴν Ἑλλάδα Νίκο Καζαντζάκη, τινίζει μὲ τὸ παγκόσμιον κύρος του: «**Ξαναγυρίζουμε ὡς νεοπροσλήντοι στὸ Προσωκρατικὸ φιλοσοφικὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα τῶν Ἀναξίμανδρου, Ἀναξαγόρα, Ἀναξίμενη, Ἡρακλείτου, Παρμενίδη, Ξενοφάνη (τοῦ εἰκονοκλάστη), γιὰ νὰ μαθητεύσουμε αὐθεντικά καὶ νὰ γίνουμε φυτευτὲς καὶ οἰκοδόμοι αὐτοῦ τοῦ ζεῖδωρου παιδαγωγικοῦ πολιτισμοῦ**». (Φρειδερίκου Νίτσε, «Ἡ Γένεση τῆς Τραγωδίας», μετάφραση Νίκου Καζαντζάκη, ἐκδόσεις Γκοδόστη).

Ἀκουέτωσαν ταῦτα καὶ οἱ ἡμέτεροι πατράδοι τῆς σημερινῆς παρακμῆς, πὺν «χωρὶς αἰδῶ» ἀποτολμοῦν νὰ καταδικάζουν τὸν Ἑλληνικὸ Κλασσικὸ Πολιτισμὸ καὶ τίς διαιώνιες ἀξίες του.

Δρ Γεώργιος Μουστάκης
Καθηγητὴς Θεολογίας

ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.
Με τὴν ἐκφρασθεῖσα θέση του
ὑπὲρ τῆς διακοπῆς τῶν ἀναθεμα-
τισμῶν ποὺ ψάλλονται ἐπὶ 1215
χρόνια κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ
Ἔθνους στὶς ὀρθόδοξες ἐκκλη-
σίες κάθε χρόνο τὴν Κυριακὴ τῆς
Ὁρθοδοξίας περνᾷ στὴν ἱστορία
ὡς ὁ Ἀνώτατος Ἀρχὼν τοῦ
Ἑλληνισμοῦ, ποὺ πρῶτος ζήτησε
νὰ σταματήσῃ τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ
αἶσχος.

3. «Τοῖς μετὰ τῶν ἄλλων μυθικῶν πλασμάτων, ἀφ' ἑαυτῶν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς κλίσιν μεταπλάττουσι, καὶ τὰς πλατωνικὰς ἰδέας ὡς ἀληθεῖς δε-
χομένοις καὶ ὡς αὐθυπόστατον τὴν ὕλην παρὰ τῶν ἰδίων μορφοῦσθαι λέ-
γουσι, καὶ προφανῶς διαβάλλουσι τὸ αὐτεξούσιον τοῦ Δημιουργοῦ, τοῦ ἀπὸ
τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγόντος τὰ πάντα, καὶ ὡς ποιητοῦ πᾶσιν ἀρχὴν
καὶ τέλος ἐπιτιθέντος ἐξουσιαστικῶς καὶ δεσποτικῶς **ἀνάθεμα τρίς**».

4. «Τοῖς δεχομένοις, καὶ παραδίδουσι τὰ μάταια καὶ ἑλληνικὰ ρήματα, ὅτι
τε προὔπαρξις ἐστὶ τῶν ψυχῶν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τὰ πάντα ἐγέν-
ετο, καὶ παρήχθησαν, ὅτι τέλος ἐστὶ τῆς κολάσεως ἢ ἀποκατάστασις αὐθις
τῆς κτίσεως, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ διὰ τῶν τοιούτων λόγων
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν λυομένην πάντως, καὶ παράγουσαν εἰσάγουσιν,
ἣν αἰωνίαν καὶ ἀκατάλυτον αὐτός τε ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν ἐδίδαξε, καὶ
παρέδοτο καὶ διὰ πάσης τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Γραφῆς ἡμεῖς παρελάβομεν
ὅτι καὶ ἡ κόλασις ἀτελεύτητος καὶ ἡ βασιλεία αἰδίδιος, διὰ δὲ τῶν τοιούτων λό-
γων ἑαυτούς τε ἀπολλύνουσι, καὶ ἑτέροις αἰωνίας καταδίκης προξένοις γινο-
μένοις **ἀνάθεμα τρίς**».

5. «Τοῖς εὐσεβεῖν μὲν ἐπαγγελλομένοις τὰ τῶν Ἑλλήνων δὲ δυσσεβῆ δόγ-
ματα τῇ ὀρθοδόξῳ καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ περὶ τε ψυχῶν ἀνθρωπίνων,

καὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ τῶν ἄλλων κτισμάτων ἀναιδῶς ἢ μᾶλλον ἀσεβῶς ἐπεισάγουσιν **ἀνάθεμα τρίς**».

6. «**Τοῖς τὴν μωρὰν τῶν ἔξωθεν** (= Ἑλλήνων) **φιλοσόφων λεγομένην σοφίαν προτιμῶσι**, καὶ τοῖς καθηγηταῖς αὐτῶν ἐπομένους, καὶ τὰς τε μετεμψυχώσεις τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, ἢ καὶ ὁμοίως τοῖς ἀλόγοις ζῴοις ταύτας ἀπόλλυσθαι, καὶ εἰς τὸ μηδὲν χωρεῖν δεχομένους καὶ διὰ τοῦτο ἀνάστασιν, καὶ κρίσιν, καὶ τὴν τελευταίαν τῶν βεδωμένων ἀνταπόδοσιν ἀθετοῦσιν **ἀνάθεμα τρίς**».

7. «Τοῖς λέγουσιν ὅτι **οἱ τῶν Ἑλλήνων σοφοὶ καὶ πρῶτοι τῶν αἵρεσιαρχῶν**, οἱ παρὰ τῶν ἑπτὰ ἀγίων καὶ καθολικῶν συνόδων, καὶ παρὰ πάντων τῶν ἐν Ὁρθοδοξίᾳ λαμπρῶν πατέρων ἀναθέματι καθυποβλήθεντας, ὡς ἄλλοτριον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐν λόγοις αὐτῶν **κίβδηλον καὶ ρυπαρὰν περιουσίαν** κρεῖττονές εἰσι κατὰ πολὺ, καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει, καὶ τῶν εὐσεβῶν μὲν καὶ ὀρθοδόξων ἀνδρῶν, ἄλλως δὲ κατὰ πάθος ἀνθρώπινον ἢ ἀγνόημα πλημμελησάντων **ἀνάθεμα τρίς**».

Τὰ ὡς ἄνω ἀναθέματα καταγράφονται στὸ «Τριώδιον», τὰ ὅποια περιέχονται στὸ «Συνοδικὸν τῆς Ἁγίας Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Β' Ἀπὸ τὴν «Παρακλητικὴν» λαμβάνεται ἐπίσης ἓνα τροπάριο καὶ ἓνας μακαρισμός.

α. ΤΟ ΤΡΟΠΑΡΙΟ

«**Ναοὺς εἰδώλων** (= Ἑλληνικοὺς) **καθείλετε ἀθλοῦντες**, καὶ ἑαυτοὺς τῆς Τριάδος θεῖους ναοὺς ἐδομήσασθε, ἀθλοφόροι κυρίου ἀγγέλων συνόμιλοι».

β. Ο ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΣ

«**Οἱ καλὰ μὲν τοῦ Σταυροῦ, ἐκ τοῦ θυθοῦ τῆς ἀγνοσίας τοὺς λαοὺς ἀναγαγόντες** Ἀπόστολοι, **τὴν τῶν Ἑλλήνων πλάνην ἀπεμειώσατε ἀπὸ τῆς γῆς**, ἀπλανεῖς σωτῆρες γενόμενοι τῶν πιστῶν, ἀληθῶς ὅθεν μακαρίζεσθε».

Κύριε Πρόεδρε,

Τὸ ἐλληνικὸ ἔθνος προϋπήρξε ἱστορικά καὶ πολιτιστικά τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ σημερινὴ κρίσις τῆς ἐλληνικῆς ταυτότητος ἀντικατοπτρίζεται στὴν ἀλήθεια μεταξὺ τοῦ Ἑλλήνα καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Οἱ ἔξ Ἀνατολῶν ψευτοθηθολόγοι εἶναι αὐτοί, ποὺ ἐπέβαλον διὰ ροπάλου στοὺς Ἑλληνας τὸν ψυχοπνευματικὸ ἀκρωτηριασμὸ καὶ τὴν ἐξουσιαστικὴν μαρτία τους. Τὸ φάρμακο ἀντιστροφῆς τῆς πορείας εἶναι ἡ γνώσις τῆς ἱστορίας.

Ὁ Ἑλληνισμὸς βογγάει κάτω ἀπὸ τὴν ταφόπλακα τῶν 1700 χρόνων. Εἶναι τραγικὸ τὸ φαινόμενο τῆς σημερινῆς ἐλλαδικῆς ἐξουσίας μὲ τοὺς τρόπους ἐλέγχου τῶν ἀπόψεων καὶ σκέψεων τῶν Ρωμίων, Γραικύλων, Ραγιαδῶν καὶ

ΤΑ «ΧΡΟΝΙΑ»
ΔΕΝ ΠΑΙΖΟΥΝ
ΡΟΛΟ ΣΤΗΝ
ΓΗΡΑΝΣΗ

ΔΑΥΛΟΣ

ΔΡΧ. 1500

**ΕΠΤΑ ΑΝΑΘΕΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΨΑΛΛΟΝΤΑΙ
ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΜΑΣ!**

Ευπαλίνειο ὄρυγμα: Τὸ 8ο θαῦμα τοῦ Κόσμου

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

224-225

ΑΥΓ. - ΣΕΠΤ. 2000

Φωτοτυπία τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ τεύχους 224-225 τοῦ «Δ» (Αὐγουστος - Σεπτέμβριος 2000), ὅπου δημοσιεύθηκαν τὰ κείμενα τῶν 7 ἀναθεματισμῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, καθὼς καὶ τὸ ἀνθελληνικὸ τροπάριο καὶ ὁ μακαρισμὸς τῆς «Παρακλητικῆς», πού ψάλλονται σήμερα στὶς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδος καὶ πού ὁ ἀναγνώστης μας δρ Γ. Χατζηθεοδώρου ἀπέστειλε στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2002

Κύριε Χατζηθεοδώρου,

Έλαβα την από 26.3.2002 επιστολήν σας. Οι αναθεματισμοί κλπ. κατά των Ελλήνων εγράφησαν προ αιώνων και θα έπρεπε νυν να παραλείπονται. Η εκκλησία, ως φαίνεται, διστάζει να προβεί σε μεταβολές χάριν της παραδόσεως.

Με χαιρετισμούς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Dr.-Ing Georg Chaziteodorou
Privatdozent an der RWTH Aachen
40885 Ratingen – Lintorf
Bleibergweg 114
GERMANY

**Φωτοτυπία της ιστορικής σημασίας επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας
κ. Κωστή Στεφανόπουλου προς τον δρ Γ. Χατζηθεοδώρου, ύφηγητή του Πολυ-
τεχνείου του "Ααχεν"**

Γκιαούρηδων. Δυστυχῶς αὐτοὶ ἔχασαν τὴν ἱκανότητα νὰ νιώσουν τὴν ἀλήθεια, διότι τὰ μέσα μαζικῆς ἀποδλάκωσης ρίχνουν χωρὶς διακοπὲς στὴν ἀγορὰ ἰδεῶν τὰ νεφελώδη τους προϊόντα.

Ἡ Ὁρθοδοξία, ὅπως καὶ οἱ ἄλλες ἰουδαϊκῆς προέλευσης θρησκείες, μιλοῦν γιὰ μετὰ θάνατον ζωὴ καὶ ἀφήνουν τὴν παροῦσαν ζωὴ σὲ ἄθλια χέρια, ἐδραιώνοντας ἔτσι τὴν ὑποδούλωση.

Ὅποια ἀθλιότης!!!

Μετὰ τιμῆς
Δρ Χατζηθεοδώρου Γεώργιος
Ὑφηγητῆς Πολυτεχνείου Ἀαχεν Γερμανίας

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπάντησε στὸν δρ Γ. Χατζηθεοδώρου μὲ τὴν σύντομη ἀλλὰ μεγίστης ἱστορικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας ἐπιστολὴ (**φωτοτυπία τῆς ὁποίας δημοσιεύουμε στὴν ἔναντι σελίδα**), τὴν ὁποία ὁ ἐν λόγῳ ἀναγνώστης μας ἐκοινοποίησε στὸν «Δαυλό».

Ὁ «Δ» πὺν ἐπὶ 21 χρόνια ἔδινε μοναχικὸς τὴ μάχη τῆς ἱστορικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐπὶ αἰῶνες διωκομένου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, αἰσθάνεται διπλὴ χαρὰ, διότι ὁ κορυφαῖος τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ ὁ κορυφαῖος τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ (βλέπε: Μίκης Θεοδωράκης, «Ἑγκλημα κατ' ἐξακολούθησιν μὲ στόχο τὴν Ἑλληνικὴ Συνείδηση ἢ διδασκαλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς στὰ σχολεῖα. – Τὸ ἰδεολόγημα τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ ἐμπόδιο στὴν ἀνάπτυξη τοῦ Ἑλληνισμοῦ», στὸν «Δαυλό», τ. 246, Ἰούνιος 2002) μὲ παρεμβάσεις τους ἱστορικῆς σημασίας ρίχνουν τὸ βάρος τους, ἀπὸ τὶς ὑψιστες θέσεις τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνισμοῦ πὺν κατέχουν, στὴν προσπάθεια νὰ τεθῇ τέρμα στὸ ἱστορικὸ αὐτὸ αἷσχος.

Δημήτρης Ι. Λάμπρου

«Εὐθέως ἀντίθετος πρὸς θρησκευτικὰ κόμματα»

«Ἡ δημοκρατικὴ μου συνείδηση εἶναι εὐθέως ἀντίθετη πρὸς θρησκευτικὰ κόμματα [...] καὶ ἐν γένει μὲ ἐπιδιώξεις καὶ κατευθύνσεις ξένες πρὸς τὸ Ἑλληνικὸ ἦθος, τὴν ἐκ παραδόσεως Ἑλληνικὴν ἰδεολογίαν καὶ τὰ ἀληθινὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

Αὐτὰ τονίζει μεταξὺ ἄλλων ὁ τ. πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Χρῆστος Σαρτζετάκης σὲ δήλωσή του, μὲ τὴν ὁποία καταγγέλλει τὴν ἀήθη πράξη νεοπαγοῦς ὀρθοδόξου κόμματος νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ τὸν ἐμφανίσῃ, ὅτι συμπλέει μὲ τὶς ἐπιδιώξεις τῆς ἐν λόγῳ πολιτικοθρησκευτικῆς ομάδας.

Ω

Η «ΤΡΑΓΩΔΙΑ» ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Η τραγωδία είναι το πιο πολυσυζητημένο λογοτεχνικό είδος και αποτελεί ένα πολύ βασικό τμήμα μιᾶς γυμνασιακῆς μόρφωσης, στο ὑψηλότερο επίπεδο το VCE στην Πολιτεία τῆς Βικτώριας, τὸ Ἀπολυτήριό Γυμνασίου. Ἡ Ἀντιγόνη, ὁ Οἰδίπους, ἡ Μήδεια κ.λπ. εἶναι ὀνόματα πού συζητοῦνται κατὰ κόρον στο ἐπίπεδο τοῦτο. Ἡ Ἑλληνική Γλῶσσα καὶ ἐδῶ ἔχει τὸν πρωταρχικό ρόλο. Ἡ τραγωδία δὲν μπορεῖ νὰ διδαχθῇ χωρὶς τοὺς ἑλληνικούς ὅρους. Μετὰ τὸ 1600 μ.Χ. οἱ ὅροι αὐτοὶ ἔγιναν πανευρωπαϊκοὶ καὶ τοὺς βλέπουμε σήμερα πολὺ εὐκολόπλαστους στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα. Ἄς δοῦμε μερικoὺς ἀπὸ αὐτοὺς πού ἐξυψώνουν τὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα σὲ μιὰ καλλιεργημένη καὶ προοδευτικὴ γλῶσσα:

Τραγωδία (= *tragedy*), σύνθετη λέξη ἀπὸ τὶς ἑλληνικὲς τράγος + ὤδος (αἰοδός), γιατί οἱ ἡθοποιοὶ ἦταν ντυμένοι ὡς τράγοι. Τὸ ἐπίθετο τραγικός ἔγινε *tragic* καὶ ἀπὸ ἐδῶ ἐμεῖς σήμερα κάναμε τὸ δικό μας τραγούδι, ἀλλὰ δὲν πάψαμε νὰ χρησιμοποιοῦμε τὴν ὥδή (= *ode*· προφέρεται ωντ-μακρόν ω), ἀπὸ ὅπου ἔχουμε τὸ ἑλληνικὸν ὠδεῖο καὶ στὰ ἀγγλικά *odeum*. Ὁ πρωταγωνιστὴς ἔγινε *protagonist*, ἡ κάθαρση *catharsis* (προφ. καθάρσις) καὶ τὸ ἐπίθετο καθαριστικός *cathartie*. *Hamartia* εἶναι τὸ λάθος, ἡ ἁμαρτία (ἀστοχία) τοῦ πρωταγωνιστῆ μετὰ τὴν ἀρχαία σημασία καὶ ὄχι τὴ χριστιανική. Ἡ περιπέτεια ἔγινε *peripeteia* καὶ ἡ ἀναγνώριση *anagnorisis* καὶ πάλι τοῦ πρωταγωνιστῆ. Τὸ δρᾶμα ἔγινε *drama* καὶ τὸ τραγικὸ δρᾶμα *tragic drama*. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προεκταθοῦμε σ' ἄλλες θεατρικὲς λέξεις (= *theatrical words*) οὔτε στὰ τῶν σκηνικῶν ἀπὸ ὅπου ἔγινε ἡ λέξη *scene* (= σκηνή) καὶ προφέρεται «σίν», ἴδια μετὰ τὴν ἁμαρτία (*sin*).

Στὴν Εὐρώπῃ τοῦ Μεσαίωνα ἦταν τελείως ἄγνωστες οἱ κλασικὲς μας τραγωδίες (*classic tragedies*) καθὼς ἐπίσης ἡ θεωρητικὴ βάση (*theoretical basis*) τοῦ Ἀριστοτέλη. Οἱ τραγωδίες τοῦ Σαίξπηρ παίζονται στὴν Ἀγγλία μετὰ τὸ 1600 μ.Χ. Ἡ πρώτη ἐκδοσὴ τῶν τραγωδιῶν αὐτῶν ἔγινε τὸ 1623 μετὰ τρεῖς ἑλληνικὲς λέξεις ὡς βασικός τίτλος (= *basic title*): «*Cometies, Histories and Tragedies*».

Ἡ τραγικὴ μας εἰρωνεία (*tragic irony*) εἶναι, ὅτι ἐμεῖς οἱ Νεοἑλληνες τὶς ἀνακαλύψαμε μόλις τὰ τελευταῖα 200 χρόνια, γιατί ὁ μαῦρος Μεσαίωνας μᾶς δίδαξε μόνο τὶς ἱστορίες τῶν «προγόνων» μας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Αὐτὴ εἶναι ἡ σύγχρονη τραγωδία μας.

Ἡ ἰδέα τῆς τραγωδίας ὡς λογοτεχνικοῦ εἶδους ἀποτελεῖ σήμερα τὸ πρωτότυπο (= *prototype*) τῆς λογοτεχνικῆς ἐμπειρίας (*empiric*), τῆς ποίησης (*poetry*), τοῦ δράματος (*drama*), τοῦ λυρισμοῦ (*lyric*) ὅπως ἐλεγεία (*elegy*), ὠδῆς (*ode*), κωμωδίας (*comedy*), *short story* (ἱστορία, διήγημα), *biography* (βιογραφία) καὶ *autobiography* (αὐτοβιογραφία). Κάθε νέος κριτικός μετὰ τὴν κριτικὴ του (*new critic with his criticism*) πάντοτε θὰ φτάνῃ στὴν πηγὴ τῆς γνώσης, πού εἶναι τὸ ἑλληνικὸ θέατρο (*theatre*). Οἱ Ἀμερικανοὶ τό... ἀπλοποιήσανε σὲ *theater*! Τὸ θέατρο ὅμως παραμένει πάντοτε θέατρο καὶ ἡ λάμψη αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου φαίνεται ὅτι δὲν θὰ σβῇ ποτέ, γιατί οἱ ἑλληνικὲς λέξεις –ὡς ἀναμμένοι δαυλοί– θὰ τὸ κρατοῦν ζωντανὸ γιὰ πάντα σὲ ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου.

Θωμᾶς Γ. Ἡλιόπουλος

Διευθυντὴς Κολλεγίου «Παιδεία» Μελβούρνης

Ο ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΣ, ΔΙΨΑΜΕΝΟΣ ΞΥΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΕΓΟΣ ΕΡΩΤΑΣ ΤΟΥ «ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ»

Τὰ «ἐξαίφνης» καὶ «μεταξὺ» τῆς Διοτίμας

Ἡ παροῦσα ἔρευνα ἀποτελεῖ συνέχεια τῶν ἄρθρων «Οἱ ἐπὶ ἀναδαθμοὶ τοῦ Ἑρωτα στὸ “Συμπόσιον” τοῦ Πλάτωνος» («Δαυλός», τεῦχος 241, Ἰαν. 2002) καὶ «Μέγας δαίμων ὁ Ἑρως!» («Δαυλός», τεῦχος 246).

Μῆτις

Ἡ Μῆτις κατὰ τὴν Μυθολογία εἶναι κόρη τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος. Οἱ δύο πρῶτες ἀπρόσωπες κοσμογονικὲς οὐσίαι («Τίμαιος» 41), ἡ μερίστη καὶ ἡ ἀμέριστος, ἐγέννησαν τὴν θεὰ τῆς φρονήσεως καὶ πρώτη σύζυγο τοῦ Διός. Κατὰ τὸν Ἡσίοδο, «Ζεὺς δὲ θεῶν βασιλεὺς πρώτην ἄλοχον θέτο Μῆτιν πλεῖστα θεῶν τε ἰδυῖαν ἰδὲ θνητῶν ἀνθρώπων». [= Κι ὁ Δίας, τῶν θεῶν ὁ βασιλεὺς, πρώτη γυναῖκα του τὴν Μῆτι ἐπῆρε, ποὺ ἤξερε περισσότερα ἀπ’ ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς θνητοὺς ἀνθρώπους.] Αὐτὴν, ἐνῶ κυοφορεῖ τὴν Ἀθηνᾶ, τὴν θεὰ τῆς Σοφίας, τὴν καταπίνει ὁ Ζεὺς γιὰ νὰ μὴν χάσῃ τὴν ἐξουσία, ὅπως τοῦ εἶχαν προεῖπει οἱ πρόγονοί του Γαῖα καὶ Οὐρανός. (Ἡσίοδος, «Θεογονία», στ. 886-90 καὶ Ἀθ. Σταγειρίτης «ᾨγυγία», τόμ. Α, σ. 315-316).

Κατάποσι στὸν συμβολισμό σημαίνει ὄχι βεβαίως καννιβαλικὴ πράξι ἀλλὰ ἀφομοίωσι ιδιότητος. Ὁ Ζεὺς καταπίνοντας τὴν Μῆτι ἀφομοιώνει τὴν φρόνησι, ιδιότητα τῆς Μήτιος, ἐφ’ ὅσον τὸ σπέρμα του ἔχει συννευρεθῇ μετ’ αὐτῆς. Ἐκ τῆς κυοφορίας τῆς φρονήσεως στὸ νοῦ τοῦ Διός γεννιέται ἡ σοφία Ἀθηνᾶ. Ἄρα ἡ σοφία ἔχει συλληφθῇ με φρόνησι καὶ ἔχει τραφῇ καὶ ἀναπτυχθῇ με νοημοσύνη. Ἡ φρόνησι (τῆς Μήτιος) χαλιναγωγεῖ τὰ ἔνστικτα, τὰ κυοφορούμενα σὲ νοημοσύνη ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς νοήσεως. Ὁ νοῦς, ποὺ κατέχει τὴν φρόνησι, ὁδηγεῖται σὲ πράξεις σοφίας, διότι νοῦς ἄνευ φρονήσεως εἶναι ἄκρως ἐπικίνδυνος.

Ὁ Πόρος καὶ οἱ ιδιότητές του

Κατὰ τὴν μυθοπλασία τοῦ Πλάτωνος ἡ Μῆτις, ἂν καὶ ἀποῦσα ἀπὸ τὴν ἐορτὴ τῆς γεννήσεως τῆς Ἀφροδίτης, ἀναφέρεται ὀνομαστικῶς στὸν μῦθο, διότι ἔχει γεννήσει τὸν Πόρο, πρὸ τῆς συλλήψεως τῆς Ἀθηνᾶς· δηλαδὴ προηγεῖται τῆς σοφίας ἢ διάνοιξι τῶν νοητικῶν πόρων. Ὅμως ἄνευ τῆς φρονήσεως τῆς Μήτιος, ἡ διάνοιξι τῶν νοητικῶν πόρων καθίσταται ἀμφιλεγό-

μενη ὑπόθεσι.

[*«Πόρω ἐκ τοῦ περάω· μέσον πρὸς διάβασιν ποταμοῦ, «πέρασμα», πορθμεῖον, δίοδος, διάβασις, τριόδος, μονοπάτι. Ἐπινόημα, τέχνασμα, διέξοδος. α. προσφέρω, παρέχω, δίδω, δωρίζω. β. πορεύω, φέρω, ἄγω, μεταφέρω. γ. ἐκτελῶ, ἐπινοῶ. Μετὰ γενικῆς τρόπος ἢ μέσον πρὸς ἀπόκτησιν (ἐκτέλεσιν) πράγματός τινος. Πόρος χρημάτων = χρηματικὸς πόρος, τρόπος ἐξευρέσεως χρηματικῶν ποσῶν». («Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης», Ἰ. Σταματάκου)]. Ὅλες οἱ σημασίαι αὐτῆς τῆς λέξεως πόρος πλαισιώνονται καὶ ὁλοκληρώνονται μὲ τοὺς κάτωθι ἀναγραμματισμούς: Πόρος = Π + ρός (ἄσυν.) ἢ Π + ροῦς (συν.). Π, τὸ σύμφωνο πὺν προσδιορίζει διὰ τοῦ σχεδιαγράμματός του τὴν Π - ὕλην· εἶναι τὸ πέρασμα ἀπὸ μίαν κατάστασι ὕλης σὲ ἄλλη λεπτοφυέστερη ἢ πυκνότερη (Π + ὕλην). Τὸ Π στὰ μαθηματικά εἶναι ἡσχέσι τῆς περιφέρειας πρὸς τὴ διάμετρο ἥτοι $\pi = 3,1416...$, πέρασμα δηλαδὴ τὸ ὁποῖο παραμένει ἐς αἰεὶ ἀνοικτό. Ἀπαραίτητη προϋπόθεσι τῆς προσκομίσεως πόρων εἶναι ἡ διάνοιξι περάσματος, πὺν θὰ ἐπιτρέψη τὴν ροὴ τῶν πόρων.*

Πόρος = Π + ὄρος, δηλαδὴ εἶναι ὄρος ἐλευθέρου περάσματος πρὸς τὰ πεδία. Ὁ πόρος τὸ ἀπρόσκοπτο πέρασμα, προ + πορ - εὔεται τοῦ νόμου τῆς ἐξελίξεως. Ὁ Πόρος, «*υἱὸς θεᾶς φρονιμώτερης ὅλων τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων*», εἶναι κληρονόμος μεγάλης δυνάμεως στὸ Σύμπαν. Τέκνο τῆς φρονήσεως ὁ Πόρος, εἶναι ἡ δυνατότητα τοῦ πορεύεσθαι, τοῦ προσκομίζειν, προσφέρειν καὶ διαχέειν τὴν φρόνησι τῆς μητέρας του Μήτιος, στὰ μορφικά, θνητὰ ὄντα. Φρόνησι εἶναι ἡ τρίτη ιδιότητα τῆς ἀρετῆς (σωφροσύνη, ἀνδρεία, δικαιοσύνη: Πλάτων «Πολιτεία», 442 C - 444), πὺν περιρρέει τὸ σύμπαν. Ὁ Πόρος προηγεῖται συνεπῶς κατὰ τὸν Πλάτωνα τῆς γενέσεως τῆς Ἀφροδίτης καὶ ὅλων τῶν θεϊκῶν τέκνων τοῦ Διός, ὅπως καὶ τῆς ὁμομήτριας ἀδελφῆς του Ἀθηνᾶς - Σοφίας ἐφ' ὅσον ἡ Μῆτις ὑπῆρξε ἡ πρώτη του σύζυγος. Ἄνευ πόρων οὐδεμία ιδιότητα δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ σὲ τέλεια ἰκανότητα.

Ἡ παρουσία τοῦ Πόρου εἶναι ἀπαραίτητη στὸ συμπόσιο τῶν θεῶν τὴν ἡμέρα τῆς γενέσεως τοῦ ἀπολύτου κάλλους, τῆς Ἀφροδίτης. Ὁ λόγος εἶναι ἡ διάνοιξι τῶν νοητικῶν πόρων (διαύλων) γιὰ τὴν κατ' ἀρχὰς δυνατότητα νοήσεως μετὰ φρονήσεως. Ἄνευ προλήψεων, δογματισμῶν, προσωπικῶν δοξασιῶν κ.λπ. θὰ καταστῇ *πόριμος* (δυνατότητα μεταβάσεως) ἢ ἐν συνεχείᾳ ἀμφίδρομη ἀπορρόφῃσι καὶ μεταβίβασι τῆς θεϊκῆς γνώσεως καὶ τῶν θνητῶν αἰτημάτων (202e) μὲ δια - πορ - θεμεύοντα τὸν υἱὸ τοῦ Πόρου καὶ ἐγγονὸ τῆς Φρονήσεως - Μήτιος, τὸν Ἔρωτα (*ῥέω + ἔρω + Σ*: βλ. προηγούμενο τεῦχος «Δαυλοῦ»).

Οἱ πόροι τοῦ δέσματος ὑπάρχουν σ' ὁλόκληρο τὸν φυσικὸ ὁργανισμὸ τοῦ ἐλλόγου ὄντος, διὰ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀδηλὴ ἀναπνοή. Καθ' ὁμοίωσι τοῦ αἰσθητοῦ, ὁ ἄφθαρτος πλοῦτος τοῦ Πόρου, υἱοῦ τῆς Μήτιος / φρονήσεως, διανοίγει τοὺς νοητικοὺς πόρους τοῦ σύμπαντος στὸν μακρόκοσμο καὶ τῶν θνητῶν στὸν μικρόκοσμο διὰ τοῦ Ἐρωτος. Ἀδηλὴ καὶ ἀόρατη ἡ ἐρωτικὴ ἀναπνοὴ τοῦ σύμπαντος! Ἐρως εἶναι ὁ θεῖος τῆς ἀρετῆς μυστηριακός, κινήτηριος μοχλός, πὺν ἐκτι-

νάσει τὸν ἥρωα / ἔρωτικὸ θνητὸ στὸν νοητὸ κόσμον τοῦ ἀπολύτου κάλλους, στὸν ἰδεατὸν κόσμον, τὸν κόσμον τῶν πλατωνικῶν ἰδεῶν (Πλάτων, «Κρατύλος», 398 c).

Ἡ ἀλληλοδιάδοχα συνεπῶς ἐκ τῆς ἀπορίας τῆς Πενίας ἀναπτύσσονται οἱ νοη-
τικὲς παραστάσεις:

- α.** τῆς φρονήσεως (Μῆτις), νοήσεως (Διὸς), ἀπολύτου κάλλους (Ἀφροδίτης) ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τοῦ θείου κόσμου καὶ
- β.** εὐπορίας (Πόρος) καὶ συνδετικοῦ λόγου (Ἔρωτος) στὸν κῆπο τοῦ Διὸς, τὸν αἰσθητὸν κόσμον.

Ἡ ἐπι-βουλή τῆς Πενίας

[«**Βουλή** (ἡ): ἡ δούλησις, ἡ θέλησις, τὸ θέλημα καὶ δὴ τῶν θεῶν. 2. Συμβουλή, νοουθεσία. 3) γνώμη διδομένη ἢ ἐκφραζομένη μετὰ ἀπὸ σκέψιν ἢ σύσκεψιν.

»Τὸ ρῆμα ἐπιβουλεύομαι εἰς τὴν Μέσσην Φωνὴν σημαίνει κατὰ λέξιν: μηχανῶμαι τι κατὰ τινας, σχεδιάζω τι κρυφίως ἢ δολίως πρὸς βλάβην τινὸς καὶ μὲ ἀπαρέμ-
φατον συντασσόμενον σημαίνει: διανοοῦμαι νὰ πράξω τι, ιδίως κακόν». (Μέγα Λε-
ξικὸν Ὀλῆς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, Δ. Δημητράκου).

Πενία = πείνα.

Γιατί ἡ Πενία, ἡ πνευματικὴ πείνα, μηχανεύθηκε σχέδιο («ἐπιβουλεύεται», «Συμπόσιον 203b καὶ 203c) νὰ συλλάβῃ τέκνον μὲ τὴν ἐπαφὴν θείας ὄντοτης; Καὶ γιατί ὁ θεῖος κόσμος τῶν ἀνακτόρων συγκατανεύει στὴν ἔξοδο θείου ὄντος ἐκ τῶν ἀνακτόρων καὶ εἰδικὰ μὲ ἐπιλογὴ τοῦ Πόρου; Τὸ θεῖο εἰσακούει, συγκατανεύει καὶ ἔρχεται σ' ἀρωγὴ τῶν θνητῶν μόνο μετὰ τὴν ἀδιάπτωτη προσπάθειά του γιὰ τὴν ἀνέλιξί του στὰ ἄρρητα ἀνάκτορα τοῦ Διὸς (Πλούταρχος «Περὶ τοῦ Σω-
κράτους Δαιμονίου» 593,- 594). Διὰ τοῦ Πόρου θὰ γίνῃ ἡ ἀπρόσκοπτη σύνδεσι
τῶν δύο πεδίων.

Ὅμως πῶς ἡ Πενία (θνητὸν) θὰ ἔλθῃ σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν πανδαισία τῆς νοήσεως (θεῖον); Αὐτὸ θὰ γίνῃ, ἐὰν καταφέρῃ νὰ συνενερεθῇ ἐρωτικά, νὰ φέρῃ σ' ἐπαφὴ τὰ δύο πεδία: τὸ θνητὸ μὲ τὸ ἀθάνατο. Καὶ αὐτὸ πράγματι ἐπιβουλεύεται. Ἡ ἐπι-
βουλή τῆς Πενίας σημαίνει, ὅτι διὰ τῆς ἐλευθέρας βουλήσεώς της σχεδιάζει ἐνсу-
νειδῆτως τὴ συνενερεσί της μὲ ὃν θείας προελεύσεως, προκειμένου νὰ γεννήσῃ τέ-
κνον «μεταξὺ» τῶν δύο κόσμων. Διότι ἐκείνη ἀνήκει στοὺς θνητοὺς καὶ τὸ θεῖο ὃν,
ποὺ θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα, θὰ ἀνήκῃ στοὺς ἀθανάτους.

Ἔρωτς ὁ «μεταξὺ» καὶ Ἔρωτς ὁ «ἐξαίφνης»

Εἶναι ἡ «μέθεξις», ποὺ πραγματοποιεῖ ὁ Πλάτων, τῆς «μεταξὺ» καταστάσε-
ως τοῦ χρόνου καὶ τοῦ χώρου, τὴν ὁποία καταγράφει διὰ τοῦ «ἐξαίφνης»
στὸν διάλογο «Παρμενίδης» (156d - 157). Τὸ «Ἔνα», ποὺ ἀνήκει στὸ θεῖο,
προσδιορίζει τὴν ταυτότητα τοῦ Πόρου. Τὰ «πολλὰ» ἀνήκουν στὴν θνητὴ
φύσι, ἐκείνη τῆς Πενίας. Τὸ δὲ «ἐξαίφνης» στὴν μέθεξι αὐτῶν τῶν δύο.

Τέκνο δαιμονικό ὁ Ἔρως, ὁ «μεταξύ», γεννιέται καὶ αὐτὸς «ἐξαίφνης» στὴν ψυχὴ. Ὡς ἐκ τούτου δύναται νὰ ἔρχεται σ' ἐπαφὴ μὲ τὰ δύο ἐπίπεδα: τὸ θνητὸ καὶ ἀθάνατο, τὸ ὁρατὸ καὶ ἀόρατο, τὸ αἰσθητὸ καὶ νοητό. Τοῦτο εἶναι ἐπιτρεπτό ἀπὸ τὸ Νόμο καὶ τὴν Ἀνάγκη καὶ πραγματοποιεῖται διὰ τῆς πειθοῦς, («Τίμαιος» 48, καὶ «Κριτίας» 109c), διότι ἔχει προέλθῃ ἀπὸ τὴν συνεύρεσι τῶν δύο κόσμων: τοῦ ὄντος καὶ τοῦ γινομένου. Ὁ νοῦς τοῦ πεινῶντος θνητοῦ ἐπιτρέπεται νὰ μεθέξῃ τοῦ θείου, ἐφ' ὅσον διακατέχεται ἀπὸ τὴν «ἄριστη μανία τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἔρωτος» («Φαῖδρος, 265 B): «ἐν μέσῳ δὲ ὃν ἀμφοτέρων συμπληροῖ, ὥστε τὸ πᾶν αὐτὸ αὐτῷ ξυνδεδέσθαι» [Στὸ μέσο δὲ καὶ τῶν δύο ὅπως εὐρίσκεται (ὁ Ἔρως), γειμίζει τὸ κενό, ὥστε τὸ σύμπαν νὰ ἔχῃ ἐσωτερικὴ συνοχή: («Συμπόσιον» 202e)].

Ἡ λέξι *θέλῃσι* ἔχει συναισθηματικὴ βάσι, ἐνῶ ἡ δούλησι καθαρὰ λογικὴ. Ἡ Πενία ἐνσυνείδητα καὶ κατόπιν ὤριμης σκέψεως ἐπιλέγει. Δρᾷ συνεπῶς μὲ τὴν ἐλεύθερην δούλησί της καὶ ὅχι μὲ συναισθηματικὴ ἐπιθυμία, ἡ ὁποία δυνατόν νὰ μὴν ἐδράζεται ἐπὶ τῆς λογικῆς. Ποιὸς ὁ ρόλος τῆς ἐπιβουλῆς στὸν μῦθο;

Πεινασμένος, διψασμένος, ξυπόλυτος καὶ ἄστεγος ὁ Ἔρως!

Σύνδεσμος «μεταξύ» τῶν δύο πεδίων ἐμφανίζεται καὶ πάλι ἡ Ἀφροδίτη, τὸ θεῖο ἀπόλυτο Κάλλος τῶν ἑπτὰ ἀναβαθμῶν τῆς Διοτίμας, ὅπως ἔχει ἀναλυθῇ στὸν «Φαῖδρο» (250 b-e). Ἡ Ἀφροδίτη, ἡ τιμώμενη θεὰ τῆς μυθολογίας, ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτος στὸν Ὀρφικό της Ὑμνο, εἶναι ὅχι μόνο «Μήτηρ Ἐρώτων» ἀλλὰ καὶ «Μήτηρ Ἀνάγκης», «δολοπλόκος», «ἐρωμανέων ὑπὸ φίλτρων», (= χρησιμοποιοῦσα τὰ μαγικὰ ἐρωτικὰ φίλτρα). Ἡ λέξι *ἐπιβουλὴ* ἔχει ἀναφερθῇ σκοπίμως ἀπὸ τὴ Διοτίμα, προκειμένου νὰ ἀναδείξῃ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς αὐτόβουλῆς, ἐλεύθερης ἐνέργειας τῆς Πενίας, πὺ καθίσταται δολοπλόκος, προκειμένου νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸ της.

Ἡ ἐνσυνείδητη, σταθερὴ καὶ ἀκλόνητη ἐπιλογὴ τῆς Πενίας εἶναι πρᾶξι ἐλεύθερης βουλήσεως, προερχόμενη ἀπὸ τὴν διακαῇ «ἐρωτικὴ τῆς μανία» («Φαῖδρος» 249D), νὰ ἀνέλθῃ στὸ ἀνώτατο δυνατό καὶ ἐπιτρεπτό συνειδησιακὸ ἐπίπεδο. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ στέκει «πρὸ τῆς θύρας τῶν ἀνακτόρων» καὶ περιμένει μὲ καρτερία τὴν ἐπαφὴ μὲ τὸ θεῖο ὄν. Ἀόρατα τὰ ἀνάκτορα στοὺς πολλοὺς («Σοφιστής» 254B), εἶναι εὐκρινέστατα στὸν πεινῶντα καὶ διψῶντα καὶ ἀνυπόδητο καὶ ἄστεγο!!! Συνεπῶς εἶναι μοιραῖο, εἶναι πεπρωμένο νὰ καταστῇ ὁ Πόρος τὸ πεπρωμένο τῆς Πενίας. Τὸ *πεπρωμένον* εἶναι μετοχὴ παρακειμένου, τοῦ ρήματος *πόρω*, (ἄχρηστου στὸν ἐνεστώτα).

Ἡ ἐπιβουλὴ τῆς Πενίας ἀποσκοπεῖ στὴν ὁλοκλήρωσι τῆς ἀτομικότητός της μὲ τὴν ἐρωτικὴ πρᾶξι, τὴν ἐρωτικὴ ἐπιβουλή, στὴν ὁποία τὰ πάντα ὑποκύπτουν. Ἀποτέλεσμα τῆς ἐνσυνείδητης ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς ἐπιβουλῆς εἶναι ἡ γένεσι τέκνου. Στὸ ἀόρατο πεδίο εἶναι ἡ «δυνάμει» σύνθετη ιδιότητα, πὺ ἐνυπάρχει στὸν νοητὸ κόσμον (Πόρος) καὶ ἔχει προσκληθῇ καὶ ἀναμένεται μὲ διακαῇ πόθο ἀπὸ τὸν αἰσθητὸ (Πενία). Ἡ «μέθεξις» τῶν δύο κόσμων καθιστᾷ τὸ τέκνο (Ἔρως-

«Ἡ ψυχὴ κοιτάζει τὸν Ἕρωτα ποὺ κοιμᾶται». Θανμάσια ἀλληγορία στη μυθολογία τοῦ «Συμποσίου» τοῦ Πλάτωνος. Τοιχογραφία τῆς Ἀναγέννησης ἀγνώστου καλλιτέχνη. Κοσμῇ τὸ Μουσεῖο Σαντάντζελο τῆς Ρώμης.

τα) ἀπὸ «δυνάμει» στὴν ψυχὴ «ἐν ἐνεργείᾳ» στὸ αἰσθητὸ πεδίο. Εἶναι ἡ γένεσι νέας χαρακτηριστικῆς ιδιότητος τῆς θνητῆς Πενίας, ποὺ ὑπερβαίνει κάθε ἄλλη προγενέστερη.

Ἐξαιρετικὴ προϋπόθεσι τῆς ἀνόδου τῶν ἐπτὰ ἀναβαθμῶν τῆς κλίμακας εἶναι νὰ διακατέχεται ἡ ὁλοκληρωμένη ἀτομικότητα ἀπὸ θεῖον ἔρωτα.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, ποὺ τὸ «ἐξαίφνης» τοῦ 7ου ἀναβαθμοῦ ἀνοίγει τὸ νοητικὸ πέρασμα (πόρος). Ἡ δρᾶσι τῆς φρονήσεως (μητέρας Μήτιος) τοῦ Πόρου πληροῖ τὴν «ἀπορία» («Συμπόσιον», 203 b) τῆς πεινασμένης Πενίας καὶ γεννᾷ τὸν πνευματικὸ θεῖον Ἔρωτα. Πενία, ἡ φθαρτὴ προσωπικότητα, καὶ Πόρος ἡ ἀθάνατη ψυχὴ, συνενερίσκονται. Ποιὸς ὁ ρόλος τῆς Πενίας καὶ τί ἐκπροσωπεῖ στὴν μυθολογία;

Πενία εἶναι ἡ πνευματικὴ πείνα τοῦ ἀναζητητοῦ, ἡ ὁποία συλλαμβάνει ὅτι κάπου ὑπάρχει πνευματικὴ τροφή. Λόγω τῆς πενίας τῆς ὅμως δὲν εἶναι εὐπρόσδεκτη στὰ ἀνάκτορα τοῦ Διὸς/Νοῦ/Καθολικῆς Νοημοσύνης. Ἀπὸ τὸν Κῆπο, κόσμος τῶν αἰσθητῶν, τρέχει καὶ μὲ ἀγωνία στέκεται ἐκτὸς τοῦ πνευματικοῦ χώρου τῶν ἀνακτόρων, στὴ θύρα, ὅσο μπορεῖ πλησιέστερα, πεινασμένη, ἄγρυπνη, ἀνυπόδητη, ταλαίπωρη, ἀναμένουσα τὴν θεία ἐπίνευσι. Ὁ θεῖος κόσμος τῶν ἀνακτόρων δὲν παραμένει στεγανὰ κλειστός, ἀπόμακρος, κρατώντας τὸν θνητὸ στὸ σκότος τῆς ἀμάθειας καὶ τῆς πενίας του. Κάποια στιγμή ὁ Πόρος, ἐκπρόσωπος τοῦ θείου κόσμου, ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν θύρα τῶν ἀνακτόρων ἐνσυνειδήτως στὸν κῆπο, γνωρίζοντας πολὺ καλὰ ὅτι ἔξω καραδοκεῖ ἡ Πενία.

Τὸ «ἐξαίφνης» στὴν ἀνάλυση τῆς Διοτίμας

«...Καὶ ὅτι ταύτης μετέχων τῆς μανίας ὁ ἐρῶν τῶν καλῶν ἐραστὴς καλεῖται». [=... ὁ δὲ ἄνθρωπος ποὺ ἐπιθυμεῖ τὴν καλλονὴν καὶ μετέχει καὶ τῆς μανίας καλεῖται ἐραστὴς· («Φαῖδρος», 349E)]. Ἡ λέξι ἐραστὴς εἶναι τίτλος τιμῆς, χαριζόμενος στὸν διακαῶς ἐρῶντα τὰ θεῖα πεδία.

Ἡ μέγιστη δύναμι τὴν ὁποία γεννᾷ ἡ Ἀφροδίτη μέσα στὸ ἀθάνατο μέρος τοῦ ὄντος, μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ θνητοῦ, τὸ μετὰ μανίας ἐρᾶν εἶναι ἡ κορυφαία ὅλων τῶν συνειδητοποιήσεων καὶ ἡ ἄφιξι στὴν ἔκρηξι τῆς ἐρωτικῆς μανίας, στὸ τέλος τοῦ ἔκτου ἀπὸ τοὺς ἐπτὰ ἀναβαθμοὺς τῆς ἀνάβασης, κατὰ τὴ διήγησι τῆς Διοτίμας.

Τὸ «ἐξαίφνης» «μεταξὺ» ἔκτου καὶ ἐβδόμου ἀναβαθμοῦ ἔλαμψε στὰ ἀνάκτορα τοῦ νοῦ τοῦ θνητοῦ. Συγκροτημένος, συνεπής, ἀνιδιοτελής, σταθερός, μὲ τὴν ἐλεύθερή του βούλησι ἔδρασε καθ' ὅλη τὴ διάρκειά τῆς ἐκπαιδεύσεώς του στὸν ἀγρὸ τοῦ Διονύσου/Ζαγρέως, τόσο ὡς ἐρώμενος ὅσο καὶ ὡς ἐραστής· πάντοτε ὅμως ὡς ἐταῖρος. Ἐδρασε πάντοτε ἐρωτικά, μὲ ἀγνότητα (Ἔρως) καὶ στοὺς ἔξι προηγθέντες ἀναβαθμοὺς, μὲ τὴν φρόνησι (Μῆτις), τὴν νοημοσύνη (Ζεὺς), τὴ διεισδυτικότητα καὶ διαλεκτικότητα (Πόρος) καὶ τὸ ἀπόλυτο κάλλος (Ἀφροδί-

τη). Αἰτία ἡ ἐρωτική πείνα τῆς Πενίας.

Με τὴν ἐλεύθερη βούλησί του διέθεσε ἀφειδῶς καὶ ἀνιδιοτελῶς ὅλους τοὺς πόρους του καὶ μὲ τὴν ἐπίμονη καὶ σταθερὴ πορεία στὴν ὁδὸ τῆς ἀρετῆς ἐπραγματοποίησε, χάριν τῆς κοινωνίας μετὰ τῶν ἐταίρων του, τὸ «ἐξαίφνης» τῆς ἐνορατικῆς καταστάσεως («Συμπόσιον», 212c). Ἀντιμείφθηκε συνεπῶς μὲ τὴν θέασι τοῦ ἀπολύτου κάλλους: «...καὶ γινῶ αὐτὸ τελευτῶν ὃ ἐστὶ καλόν» [=... καὶ θὰ γνωρίσης αὐτὸ τοῦτο τὸ κάλλος τὸ ἀπόλυτο].

Καὶ ὅχι μόνον ἐπειδὴ κλείνει ἡ Διοτίμα τὸν ἱεροπρεπῆ καὶ κατανυκτικό της λόγο, λέγουσα: «τεκόντι δὲ ἀρετὴν ἀληθὴ καὶ θρηψαμένῳ ὑπάρχει θεοφιλεῖ γενέσθαι, καὶ εἴπερ τῷ ἄλλῳ ἀνθρώπῳ ἀθανάτῳ καὶ ἐκείνῳ». [=Καὶ ὅταν γεννήσῃ καὶ ἀναθρέψῃ ἀρετὴ ἀληθινή, ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ γίνη ὁ ἀγαπημένος τῶν θεῶν καί, ὅσο εἶναι θεμιτὸ σ' ἓνα ἄνθρωπο, ἀθάνατος καὶ ἐκείνος].

Βλέπει τότε «ἐξαίφνης» μὲ «τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα» τὸ ἀνέκφραστο καὶ ἄφατο καὶ ἄρρητο καὶ ἀνέπαφο, καὶ ἀπερίγραπτο, ἀφοῦ ἔχει καταστή ὁ ἀγαπημένος τῶν θεῶν. Διότι ἔχει γίνεαι ἄξιος νὰ μεταβιδάξῃ, νὰ δια-πορ-θμεύῃ στοὺς ἐταίρους του τὰ τῶν θεῶν καὶ στοὺς θεοὺς τὰ τῶν ἐταίρων του, μετέχοντας τῆς ἀθανασίας.

«Ἐξαίφνης» κατέστη ψυχὴ «δαιμονική», ὁμοία μὲ τὴν ψυχὴ τοῦ Σωκράτους κατὰ τὴν γήινη παραμονή του μέσα στὰ δεσμὰ τοῦ σώματος.

Οἱ κρίκοι τῆς χρυσοῦς ἁλυσίδας ἀποτελοῦν τὸ ἀδιάσπαστο καὶ ἀπαραίτητο μέσο μεταλαμπαδεύσεως τῶν θείων ὁραμάτων. Κρίκοι αὐτῆς εἶναι οἱ θεῖοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες (Διοτίμα / Σωκράτης / Πυθαγόρας / Θεανώ). Τὸ θεῖο ἀνταμείβει τὶς ψυχὰς τῆς γῆς, ὅταν αὐτὲς μὲ τὴν ἀρετὴ ἀναλαμβάνουν τὴν ἱερὴ ἀποστολή, δηλ. τὴν ἀπὸ γενεᾶς σὲ γενεὰ μεταφύτευσι τῆς δυνατότητας ἐπιτεύξεως τῆς ἀθανασίας διὰ τῶν ἐπτὰ ἀναβαθμῶν τῆς Διοτίμας. (Παράδειγμα μεταλαμπαδεύσεως οἱ ἐταῖροι τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος, ἡ ὁποία ἐλειτούργησε ἀπὸ τὸ 385 π.Χ. μέχρι τὸ 529 μ.Χ., ὅταν ὁ Ἰουστινιανὸς ὁ Μέγας (!) διέταξε τὴν διακοπὴ τῆς λειτουργίας της).

Βιβλιογραφία:

1. Οἱ Πλατωνικοὶ Διάλογοι.
2. Πρόκλος, «Περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα Θεολογίας», ἐκδ. Κάκτος.
3. Ἡσίοδος, «Θεογονία», ἐκδ. Πάπυρος.
4. «Δαυλὸς», τεῦχος Ἰανουαρίου 2002, ἀρ. 241, σ. 15541-15552.
5. Ἡ ἀπόδοσι τῶν ἀρχαίων κειμένων ὑπὸ τοῦ Ἰ. Συκουτρῆ.

ΕΛΛΗΝΙΖΟΥΣΕΣ ΤΡΙΚΛΟΠΟΔΙΕΣ

Μοῦ κάνει ἐντύπωση, πόσο οἱ ὑποτιθέμενοι τάχατες ἐλληνίζοντες εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ δικῆς τους προπαγανδιστικῆς τρικλοποδιῆς, τίς ὁποῖες δὲν μποροῦν νὰ ξεπεράσουν. Δὲν μποροῦν νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ θεοκρατικὸ ἀνύπαρκτο ὑπερέπεραν τοῦ Γιαχβέ, ἀπὸ τὴ δολωματικὴ θεωρία τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία συγκαλύπτει τὸ μῖσος, τὸ δόλο, τὸ ψέμα καὶ τὴ συνωμοσία. Ἀπὸ τὴν παράκρουση τῆς μοντέρνας Τέχνης γενικὰ σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, ὅπου τὸ ἀκαταλαδίστικο, γιατί δὲν ἔχουν κατάθεση πολιτισμοῦ, εἶναι συνέχεια τῆς κομπίνας τοῦ συστήματος, ὅπου αὐτὸ γνωρίζει πολὺ καλὰ τὴ δύναμη τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος, ἀλλὰ μὲ μία ὑποκρισία παραπλανητικὴ κάνει τὸν ἀδιάφορο, σερβίροντας τὰ ἀσύστολα ψεύδη του. Ἀπὸ τὰ μαρξιστικὰ παραμύθια μιᾶς οἰκονομικοποιημένης σκέψης, δογματικῆς ὅπως καὶ ὁ τάχατες ἐπιστημονισμός τους μὲ τὸν ὕλισμό (ἔχουν τὸ φιλοσοφικὸ θράσος τοῦ διαχωρισμοῦ ὕλισμός-ἰδεαλισμός, ποὺ ἀποτελοῦν δική τους ἐπνόνηση) ὅταν ὑπῆρξαν οἱ γίγαντες Ἰωνες φιλόσοφοι, τῶν θεωριῶν τῶν ὁποίων αὐτοὶ πρωταρχικὰ καὶ βασικὰ ἦταν οἱ ὑποκινητὲς τῆς καταστροφῆς ὅπως καὶ ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματείας, τῆς ὁποίας μόνον κάποιο 4-5% σώζεται.

Μὰ μήπως ὁ Φρόνντ, ὁ μέγας ψυχολόγος, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι θέλομε γιὰ ἐρωμένη τὴν... μάνα μας... δέβαια πῶς θὰ δικαιολογοῦσε τὸν Μεσαίωνα, ὅταν ὁ Διόνυσος ἐκτοξεύτηκε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον· ὅταν τὸ θαῦμα τῆς Φύσης ἔγινε προπατορικὸ ἁμάρτημα, ἐνοχὴ καὶ τραβὰ κορδέλλα... Οὔτε ὁ Ἀινστάιν δὲν γλύτωσε, λέγοντας τὸ «ὁ Θεὸς δὲν παίξει ζάρια», ἐνῶ ἡ μάνα Φύσις εἶναι πολὺ παιγνιδιάρικα καὶ ἐνδεχομενικὴ ἢ καὶ ἀπροσδιόριστη στὴν κβαντικὴ, γιατί πῶς ἄλλιῶς θὰ ἐκτυλισσόταν τὸ θαῦμα τῆς βιολογίας... «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεῦνα»... καὶ πολλὰ ἄλλα τέτοια· γιατί αὐτοὶ γιὰ νὰ τὰ βροῦν μελέτησαν καὶ ἀνέστρεψαν, διέστρεψαν, παραποίησαν ἢ καὶ κατέστρεψαν ὅ,τι ἐλληνικόν, ἐνῶ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα, γιὰ τὸ ὁποῖο ὁ Ἑβραϊστικισμὸς ὑπερηφανεύεται, δὲν ἔχει οὔτε ἵχνος ἀντίληψης τῶν πιὸ πάνω. Μὰ εἶναι μόνον αὐτοί; Ἕνα πλῆθος ἐλληνοκεντρικῶν ὅταν τοὺς συζητᾶς... τραβᾶς τὰ μαλλιά σου, μὲ τέτοιο μυαλὸ ποὺ κουβαλοῦν...

Ἄσε οἱ βαρεῖς Ἑλληναῖδες κουλτουριάρηδες... ὅταν τοὺς πῆς γιὰ τίς πιὸ πάνω ἐπισημάνσεις τοῦ «Δαυλοῦ» γελοῦν εἰρωνικά, γιατί αὐτοὶ διαβάζουν... σοβαρότερα ἐντυπα, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦν οἱ αἰῶνιοι καταστροφεῖς... Καὶ ὅμως οἱ μπουμπουνοκέφαλοι τῆς παρὰ τρίχα ἐλληνικῆς παιδείας μετέχοντες ἅ! αὐτοὶ διαβάζουν ἐλληνίζοντα ἀναγνώσματα ὕψιστου ἀνθελληνισμοῦ.

Ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἡλιθιότητος τῆς ἐκτρέφουσας τὸ σύστημα.

Παντελῆς Γλᾶρος

ΜΕΓΑΛΙΘΙΚΑ ΚΤΙΣΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

‘Η χρονολόγηση με «θερμοφωταύγεια»
δέν θεωρείται ασφαλής ως μέθοδος

Οί μεγαλιθικές κατασκευές στην Ελλάδα είναι καταπληκτικά οικοδομήματα, τὰ ὅποια στὰ μεταγενέστερα χρόνια δέν φαίνεται νὰ μποροῦν νὰ ἐπαναληφθοῦν, παρὰ μόνο μικροτέρας κλίμακος κακότεχνες μιμήσεις τους. Μερικὲς ἀπὸ τὶς κατασκευές αὐτὲς ἀκόμα καὶ σήμερα εἶναι τεχνικῶς ἀπὸ δύσκολο ἕως ἀδύνατο νὰ ἐπαναληφθοῦν. Στὰ μετέπειτα χρόνια βέβαια ἔγιναν ἄλλες ἐξαιρέτες κατασκευές, στὶς ὁποῖες ἔχουν χρησιμοποιηθῇ ἀνεπτυγμένες ἀκόμη καὶ γιὰ σήμερα τεχνικὲς (π.χ. στὸν Παρθενῶνα), ἀλλὰ δέν ὑπάρχουν κτίρια μεγαλιθικῆς τεχνοτροπίας, δηλαδὴ οἰκοδομήματα στὰ ὅποια νὰ γίνεται ἐκτεταμένη χρῆσις ὀγκολίθων μὲ τέλεια μεταξὺ τους συναρμογή. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ στὴ χρονολόγησί τους, τὰ γραπτὰ στοιχεῖα εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτα.

‘Ο «Θησαυρὸς τοῦ Ἀτρέως»

Ἐννέα ἀπὸ τὶς παγκοσμίως ἐξαπλωμένες θολωτὲς κατασκευές εὐρίσκονται στὶς Μυκῆνες. Ἡ ἐντυπωσιακότερη ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ὁ κατὰ παράδοσιν καλούμενος «Θησαυρὸς τοῦ Ἀτρέως» ἢ «Θολωτὸς Τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος». Τὸ ὑλικὸ τῆς κατασκευῆς του (ὄχι τῶν μεταγενεστέρων ἐπενδύσεων) εἶναι τεράστιοι ὀγκολίθοι, πὺν ὑποτίθεται ὅτι ἀπεκόπτοντο καὶ μετεφέροντο ἀπὸ μακρὰ. Μορφοποιήθηκαν δὲ ἔτσι, ὥστε νὰ ταιριάζουν ἀπόλυτα μὲ τοὺς διπλανοὺς τους, χωρὶς κονίαμα, ἔτσι πὺν νὰ μὴν περνᾷ ἀνάμεσά τους οὔτε λεπίδα! Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς στὸ διάδρομο ἔχουν ἐντυπωσιακὸ μέγεθος 6,5X1,5X2 καὶ βάρος ἄνω τῶν 40 τόννων.

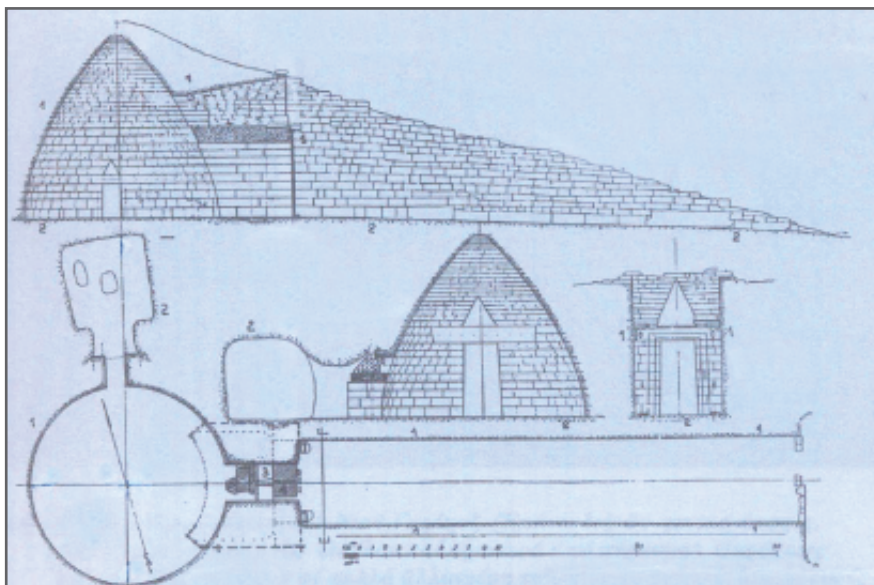
Ἀπορίες ἐπίσης καὶ πολλὰ ἐρωτηματικὰ γεννᾷ ἡ ὑπαρξὴ τοῦ ὑπερθύρου (**εἰκόνα 1**). Πρόκειται γιὰ μία τεράστια πλάκα διαστάσεων 9X8,5X1,3 μέτρων καὶ βάρους 270 τόνων, πὺν ἀποτελεῖ τὴ μεγαλύτερη ἀνωδομὴ τοῦ κόσμου καὶ μάλιστα μὲ ἄψογο σχῆμα καὶ μὲ διπλὲς καμπυλότητες! Διπλὲς καμπυλότητες (κύκλος κατὰ τὴν ὀριζόντιο διάστασι καὶ ὑπερβολὴ κατὰ τὴν κατακόρυφον!) ἔχουν κι οἱ ἄλλοι λίθοι τοῦ οἰκοδομήματος, κανεὶς ἐκ τῶν ὁποίῳ δέν εἶναι ἴδιος μὲ κάποιον ἄλλον! Ποῦ εἶναι τὰ λατομεῖα ἀπὸ ὅπου ἐξωρύχθηκε ἓνας τέτοιος λίθος; Πῶς καὶ μὲ τί ἐργαλεῖα τὸν ἐσήκωσαν καὶ τὸν μετέφεραν, χωρὶς νὰ σπᾷσῃ ἀπὸ τὸ ἴδιον βάρος του; Συμφῶνως μὲ τὶς ἰσχύουσες ἀντιλήψεις ὑποτίθεται ὅτι κατασκευάσθη-

Εἰκόνα 1. Ὁ «Θησαυρὸς τοῦ Ἀτρέως». Τὸ ἐντυπωσιακὸ ὑπέρθυρο (ἄποψις τῆς εἰσόδου ἀπὸ μέσα).

κε ἀπὸ τοὺς Μυκηναίους μὲ τὰ «χάλκεα σκέπαρνα» («Ὀδύσεια», Ε 237). Ἀνά-
λυσι με περισσότερες λεπτομέρειες γιὰ τὴ συγκεκριμένη κατασκευὴ μπορεῖτε νὰ
δρῆτε στὰ τεύχη 236 καὶ 237 τοῦ «Δαυλοῦ».

Οἱ Μυκηναῖοι ἔκαναν φιλότιμες προσπάθειες νὰ μιμηθοῦν τέτοιες κατασκευές
χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα. Οἱ τάφοι τῶν «χρυσέων» βασιλέων τῶν Μυκηνῶν εἶναι
(σὲ σχέση με αὐτὲς τὶς κατασκευές) εὐτελὲ κατασκευάσματα, ποὺ ἀποτελοῦνται
ἀπὸ θάλαμο χωρὶς θόλο μὲ «στόμιο» 1μ. καὶ «δρόμο» 1,6 μ. Χ 8 μ.! Τὰ τελειότερα
κατασκευάσματα εἶναι πανάρχαια. Ὅμως σύμφωνα με τὴ συμβατικὴ γραμμικῶς
αὔξουσα θεώρησι τῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ, τὰ τελειότερα κατασκευάσμα-

Εἰκόνα 2. Κάτοψη τοῦ «Θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως».

τα θεωρούνται νεώτερα από τὰ ἀτελέστερα κι ἔτσι ἐμπλεκόμεθα σὲ ἀδιέξοδα! Ὁ Σλῆμαν ὠνόμασε τὸ κατασκεύασμα «θολωτό», ὅρος πὺν ἀπεδέχθησαν ὅλοι. Κι ὅμως δὲν εἶναι οὔτε θόλος οὔτε τάφος. Θόλος, σύμφωνα μὲ τὸν ὅρισμό, εἶναι στρογγυλὸ οἰκοδόμημα μὲ κωνικὴ στέγη (Ἡσύχιος). Πρόκειται ὅμως γιὰ τμῆμα ὑπερβολῆς, πὺν περιστρεφόμενη περὶ κατακόρυφον ἄξονα δημιουργεῖ ἕνα ὑπερβολοειδὲς (**εἰκόνα 2**). Ἐξαιρετικὰ ἐξεζητημένη κατασκευή. Οὔτε κάποιο εὗρημα ἔχει εὗρεθῇ μέσα (π.χ. ὁστᾶ, μούμια κ.τ.λ.), πὺν νὰ δικαιολογῇ καὶ τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ τάφου. Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, αὐτὲς οἱ κατασκευὲς ἀποδίδονται στοὺς προκατακλυσμαίους Κύκλωπες, οἱ ὅποιοι εἶχαν προβῇ καὶ σὲ πολλὰς ἄλλες προηγμένης τεχνολογίας κατασκευές. Οἱ κατασκευὲς αὐτὲς πρέπει νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενο μελέτης θετικῶν ἐπιστημόνων. Νὰ διαπιστωθῇ ἡ κατασκευὴ τους, ἡ χημικὴ σύστασή τους (ἔχει ὑποστηριχθῇ ἡ ἀποψη, ὅτι τὸ ὑπερθυρο εἶναι ἀπὸ μπετόν!) καὶ ἡ ἀντοχή τους στὴ ραδιενέργεια.

Κυκλώπεια Τείχη

Ἡ πεδιάδα τοῦ ἹΑργους καλεῖται ἀπὸ τὸν Εὐριπίδη γῆ τῶν Κυκλώπων. Σύμφωνα μὲ τὸν Πausanias τὰ τείχη τῆς Τίρυνθος κατεσκευάσθησαν ἀπὸ τοὺς Κύκλωπες. Κυκλώπεια Τείχη συναντᾶμε σχεδὸν παντοῦ στὴν Ἑλλάδα, ὅπως ἐνδεικτικὰ: Γλᾶς, Κράνη Κεφαλλονιάς, Φαλάσσαρνα Χανίων, Σάμο, Καστελλόριζο, Κίτιον κ.τ.λ., καθὼς καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου.

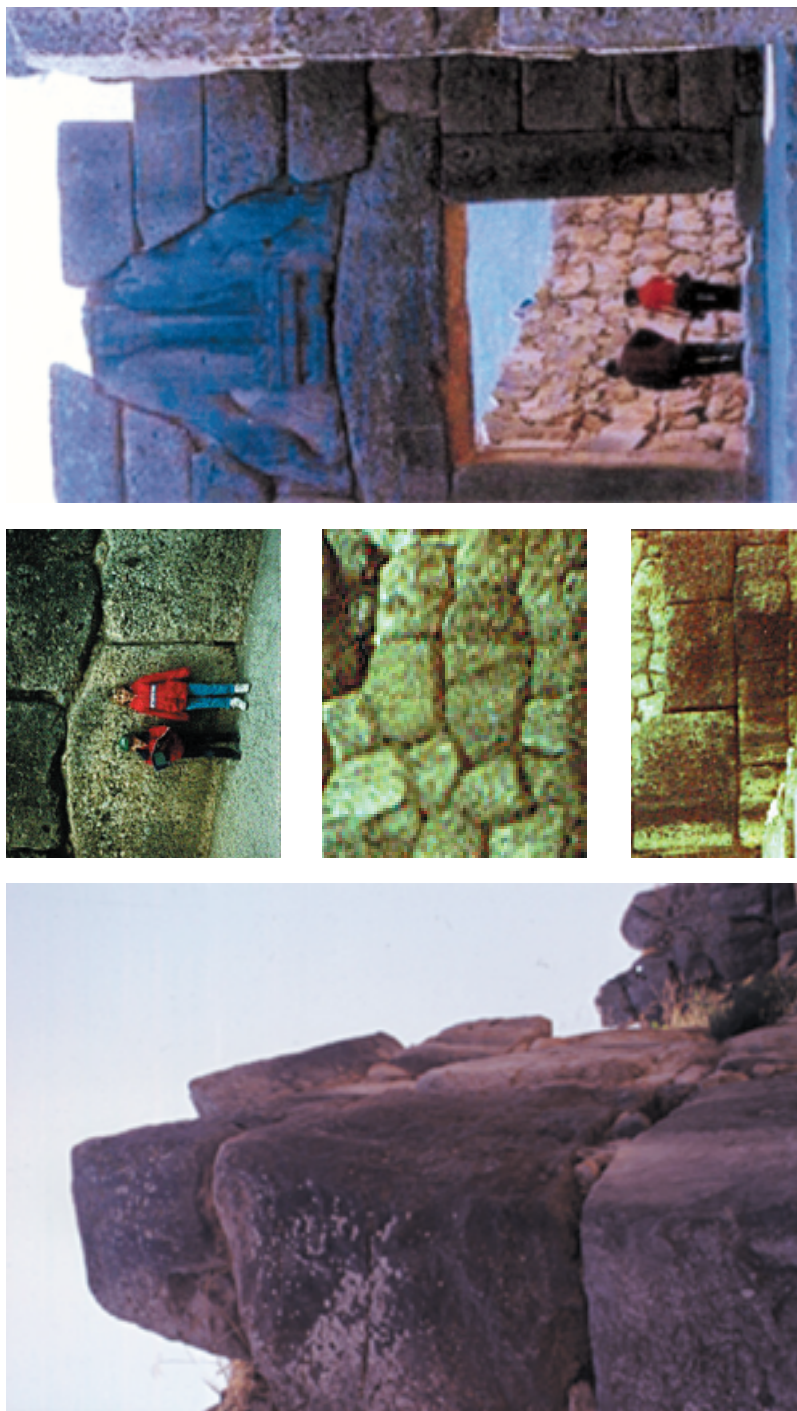
Στὴν **εἰκόνα 3** φαίνονται τὰ τείχη τῆς Τίρυνθος καὶ τῶν Μυκηνῶν, ὅπου οἱ λίθοι εἶναι ἄνισοι καὶ ἀνόμοιοι μεταξύ τους, ἀλλὰ μικρότεροι καὶ μὲ καμπυλότητα μόνον κατὰ μίαν διεύθυνση ἀντὶ γιὰ δύο, σὲ σχέση μὲ τὶς κατασκευὲς τύπου «Θησαυροῦ τοῦ ἹΑτρέως».

Δρακόσπιτα

Στὶς περιοχὲς τῶν Στύρων (**εἰκόνα 6**), Καψάλων καὶ Καρύστου τῆς Νοτίου Εὐβοίας, σὲ ἀπότομες πλαγιὲς καὶ κορυφές ὑπάρχουν ἐντυπωσιακὰ ἰδιόμορφα κυκλώπεια μεγαλιθικὰ κτίσματα, τὰ ὅποια οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ἀποκαλοῦν «δρακόσπιτα». Δὲν ξέρουμε ποιοὶ τὰ κατεσκεύασαν, πότε καὶ γιὰ ποιὸν σκοπὸ. Τὸ ἐντυπωσιακότερο ἀπὸ αὐτὰ, πὺν φαίνεται στὴν **εἰκόνα 4**, εὐρίσκεται στὴ δυσπρόσιτο κορυφὴ τῆς ἹΟχης. Τὸ πάχος τῶν τοίχων τοῦ εἶναι 1,5 μ. Οἱ λίθοι εἶναι τοποθετημένοι δεξιολογικὰ ἄνευ συνδετικοῦ ὑλικοῦ καὶ στίς εὐθεῖες ἐπαφῆς τους δὲν χωρεῖ οὔτε λεπίδα μαχαιριοῦ! Τὸ ὑπερθυρὸ τοῦ ἔχει διαστάσεις 4X2X0,30 μέτρα καὶ ζυγίζει περισσότερον ἀπὸ δέκα τόννους. Τὸ ἐκφορητικὸ σύστημα τῆς στέγης τοῦ φανερῶνει προηγμένες γνώσεις ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ἀνατρέπει κάθε συμβατικὴ ἐπιστημονικὴ θεωρία περὶ γραμμικῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ.

Σὲ ἐπίσης δυσπρόσιτες περιοχὲς εὐρίσκονται ἐγκαταλελειμμένοι κολοσσιαῖοι μονολιθικοὶ κίονες (**εἰκόνα 5**). Οἱ ἐπιβλητικώτεροι ἐξ αὐτῶν, πὺν εὐρίσκονται στοὺς Κυλῖνδρους Καρύστου, ἔχουν μῆκος 11 μέτρα, διάμετρο 2,20 μ. καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ζυγίζουν περισσότερον ἀπὸ σαρανταπέντε τόννους! (Πλήθος ἐξαιρετικῶν σχετικῶν φωτογραφιῶν μπορεῖτε νὰ δοῦτε στὴν ἴστοσελίδα www.galaxy.gr, drakospita-01.htm).

Δὲν ὑπάρχει χάρις μὲ καταγεγραμμένα τὰ δρακόσπιτα. Ὁ ἀριθμὸς τους εἶναι

Εἰκόνα 3: Τὰ κυκλώπεια τείχη τῆς Τίρυνθος καὶ τῶν Μυκηνῶν. Οἱ ὀγκόλιθοι ἔχουν σχεδὸν 3 μ. μῆκος, πᾶχος 1,20-1,50 μ., ὕψος 1,10 - 1,50 μ. καὶ ὁ καθένας τοὺς ζυγίζει περὶ τοὺς 12 τόννους. Οἱ ὑψηλότερα εὐρισκόμενοι ἀπὸ αὐτοῦς εἶναι τοποθετημένοι σὲ ὕψος ἄνω τῶν 17 μ.

Εικόνα 4. Τὸ καλύτερα διατηρημένο Δρακόσπιτο, ἀπὸ δύο διαφορετικές ὀπτικές γωνίες. Εὕρσκεται στὴ δυσπρόσιτο κορυφή τῆς Ὀχης, σὲ ὑψόμετρο 1.450 μέτρων.

Εἰκόνα 5. Μερικοί ἀπὸ τοὺς κολοσσιαίους μονολιθικοὺς κίονες. Ἀριστερὰ ἀπὸ τὴ θέσι Κύλινδροι καὶ δεξιὰ ἓνας ἀπὸ τοὺς κίονες τῶν Μύλων.

20-30, ἀλλὰ συνεχῶς ἀνακαλύπτονται καὶ νέα. Μερικὰ δὲν εὐρίσκονται σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση, ἐνῷ ἀρκετὰ ἀπὸ αὐτὰ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ κτηνοτρόφους καὶ λατόμους. Τὰ δρακόσπιτα θὰ ἔχουν πολλὰ νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν γιὰ τὸ ἀπώτερο παρελθόν μας, ἐὰν τοὺς ἀφιερώσουμε τὴν προσοχὴ πού τοὺς ἀξίζει, ἀσχολούμενοι σοδαρὰ μαζί τους. Ἡ ἐπιβεβλημένη τεχνικὴ ἀνάλυσή τους πρέπει νὰ γίνῃ παραλλήλως μὲ τὴ μελέτῃ τῆς πλούσιας μυθολογικῆς παραδόσεως τῆς Εὐβοίας καὶ εἰδικῶς τῆς Ὀχης. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ, ὅτι σύμφωνα μὲ τὴ μυθολογία μας στὴν Ὀχὴ ἐνώθηκε ὁ Ζεὺς μὲ τὴν Ἥρα.

Εἰκόνα 6. Ἕνα ἀκόμῃ ἐντυπωσιακὸ μνημεῖο τῆς Εὐβοίας. Ἡ μεγαλιθικὴ πύλη τῆς εἰσόδου στὴν Ἀκρόπολιν τῶν Στύρων.

Ἕνα μικρότερο δρακόσπιτο ὑπάρχει καὶ στὸν Ὑμηττὸ τῆς Ἀττικῆς. Δὲν εὐρίσκεται σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση καὶ μπορεῖ νὰ τὸ θρῆ κάποιος (δύσκολα λόγῳ θάμνων), ἂν ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸν Ἀγ. Γεώργιο Κουταλά κι ἀνεβῇ τίς χαμηλότερες ὑπώρειες τοῦ ὄρους. (βλ. «Δ», τ. 193, Ἰανουάριος 1998).

Ντολμὲν (Τεθολωμένοι) καὶ Μενίρ (Μονήρεις Λίθοι)

Ενα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα μυστήρια τῆς προϊστορίας ἀποτελοῦν οἱ ὀρθόλιθοι (ἢ μονόλιθοι ἢ μονήρεις λίθοι ἢ μενίρ – ἐξ οὗ καὶ μιναρές) καὶ τὰ τριλίθα ἢ ντολμὲν (ἐκ τοῦ «θολωμένο»), τὰ ὁποῖα εἶναι σύνολα δύο ἢ τριῶν λίθων, πὺν ὑποδοσάζουν ἕναν ἄλλο ὀριζόντιο καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν εἴτε μόνοι τους εἴτε ὁμάδες ἐξ αὐτῶν νὰ σχηματίζουν λεωφόρους ἢ κύκλους. Χιλιάδες τέτοιες κατασκευές, ἄλλες μικρὲς καὶ ἄλλες τεράστιες σὲ διαστάσεις καὶ βάρος, εὐρίσκονται διάσπαρτες σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, ἀλλὰ καὶ στὴν Ἀσία, στὴν Ἀφρική, στὴν Ἀμερική καὶ στὸν Ἀρκτικό κύκλο ἀκόμη!

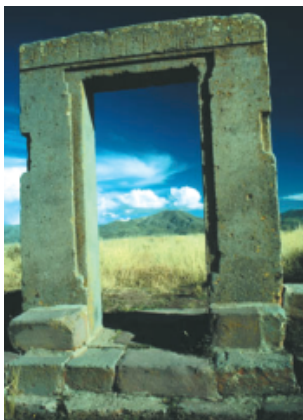
Πολλὲς τέτοιες κατασκευές ὑπάρχουν καὶ στὴ χώρα μας. Στὴ θέση Γιαλόμανδρα, 5 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Παλαιόπολη, στὰ βορειοδυτικὰ τῆς Σαμοθράκης, ἐντοπίσθηκαν τρία ντολμὲν (θολωμένα). Ἕνα μικρὸ ντολμὲν, πὺν φέρεται ὡς μεγαλιθικὸς τάφος, ὑπάρχει καὶ στὴ Ροῦσσα τοῦ Ἑδρου. Στὴ χώρα μας ἔχουν ἐντοπισθῇ καὶ ὀρθόλιθοι, ἀλλὰ δὲν ἔχουν τύχει τῆς ἀπαραίτητου προσοχῆς ἀκόμη. Δύο σειρὲς ὀρθολίθων ὑπάρχουν στὴν περιοχή Κυπάρισσος καὶ μία στὴ Γουλὰ Βάθειας τῆς Μάνης. Μεμονωμένους ὀρθολίθους συναντᾶμε στὴν Τσικαλαριοῦ καὶ Κουτσοχερόδου τῆς Νάξου (**εἰκόνα 8**), στὴν Κύθνο, στὴ Ροδόπη καὶ στὴ Λάρισα (**εἰκόνα 7**). Ὡς γενικὴ παρατήρησι, ἐξετάζοντες τοὺς ὀρθολίθους παγκοσμίως, λέμε, ὅτι οἱ ἀρχαιότεροι ἐξ αὐτῶν εἶναι μεγαλύτεροι ἀπὸ τοὺς μεταγενέστερους καὶ μὴ διακοσμημένοι, οἱ ὁποῖοι πολλὰς φορὲς φέρουν σκαλίσματα, ὅπως ὁ ὀρθόλιθος τῆς Λαρίσης.

Ἑλληνικὲς πυραμίδες καὶ θραχοπυραμίδες

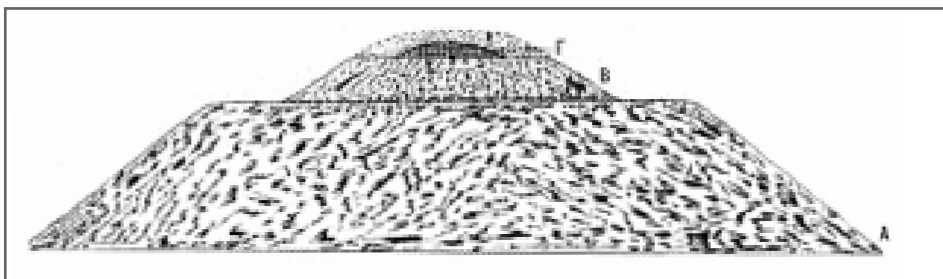
Απὸ τὰ πλέον ἐντυπωσιακὰ δείγματα πυραμίδων στὴν Ἑλλάδα ἀποτελεῖ ἡ κλιμακωτὴ (τύπου μασταμπᾶ) πυραμίδα τοῦ Ἀμφείου Θηῶν (**εἰκόνα 9**). Εὐρίσκεται στὸ τέλος τῆς Καδμείας Ἀκροπόλεως τῆς ἀρχαίας Θήβας, πῖσω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ σημερινὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Θηῶν. Δυστυχῶς σύγχρονες ἐπεμβάσεις (διάνοιξη παλαιᾶς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν - Λαμίας, ἀνέγερση διαφόρων συγχρόνων οἰκοδομῶν), ἔχουν ἀλλοιώσει τὸν λόφο, ὁ ὁποῖος μόνο ἀπὸ κά-

Εἰκόνα 7. Λίθινος ὀρθόλιθος με παράσταση γυναικείας μορφῆς ἀπὸ τὴν θέσι Σουφλί - Μαγούλα Λαρίσης (Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λαρίσης).

Εἰκόνα 8. Ἡ ἀριστερή θύρα εὐρίσκεται στήν περιοχή τῆς Τιαχουανάκο τῆς Νοτίου Ἀμερικής, ἡ δεξιὰ στήν εἴσοδο τοῦ λιμένος τῆς Νάξου (ἡ ὀνομαζόμενη «Πορτάρα»). Ἄλλο ἓνα παράδειγμα παγκοσμίου ἐξαπλώσεως τῶν μεγαλιθικῶν κατασκευῶν.

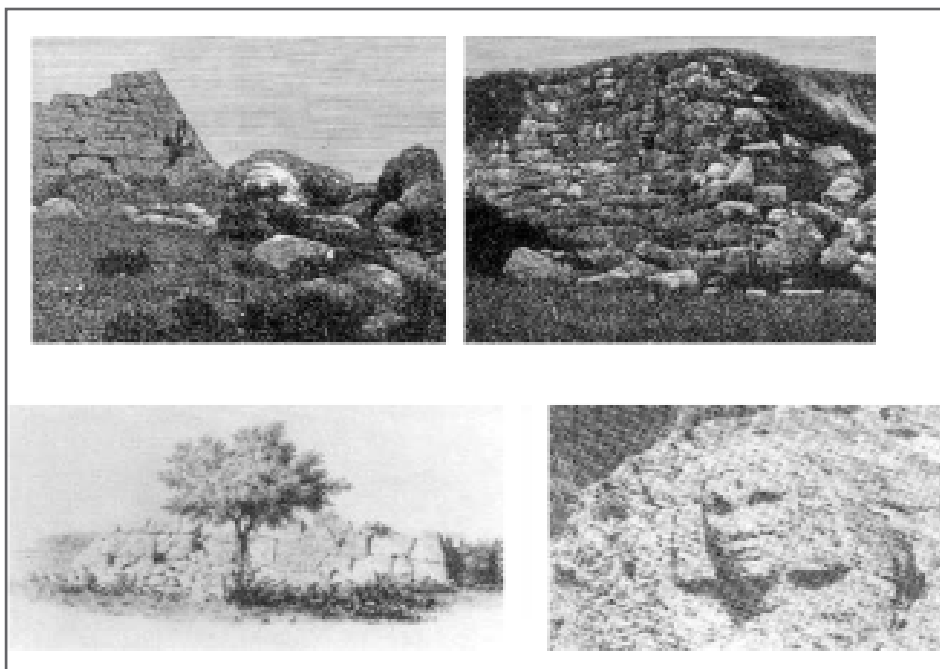
Εἰκόνα 9. Ἡ κλιμακωτή πυραμίδα τῆς Θήβας, πού ἀποτελεῖται ἀπό τρία ἐπίπεδα.

ποιο συγκεκριμένο σημεῖο ἀποκαλύπτει τήν βαθμιδωτή διάταξή του.

Ὑπάρχουν ἀναφορές καί γιά ἄλλες πολλές πυραμίδες στήν Ἑλλάδα. Ὑπάρχουν παλαιές ζωγραφιές πού ἀναπαριστοῦν ἀρκετές πυραμίδες, ἄλλες ἀπό τίς ὁποῖες ἔχουν ἐντελῶς καταστραφῇ κι ἄλλες εὐρίσκονται σέ ἐξαιρετικά δυσπρόσιτες περιοχές. Τέτοιες ἀναφορές ὑπάρχουν γιά πυραμίδες στή Σικυῶνα, στή Δαλαμάνδρα, στή Νέα Ἐπίδauρο, στή Βιγλάφια καί ἄλλου. Λίθοι ἀπό πυραμίδες ἔχουν ἀφαιρεθῇ καί χρησιμοποιηθῇ ὡς δομικά στοιχεῖα σέ μεταγενέστερα κτίσματα (π.χ. μαντριά βουκῶν ἢ ἀκόμα κι ἐκκλησιῶν, ὅπως τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Μαρίνας, πού εὐρίσκεται σέ ἀπόσταση 200 μέτρων ἀπό τήν πυραμίδα τοῦ Λυγουριοῦ). Στήν **εἰκόνα 10** φαίνονται μερικῆς ἀπό αὐτές.

Οἱ βραχοπυραμίδες γενικῶς ἔχουν δημιουργήσει ἓνα μεγάλο θέμα συζητήσεων, γιά τὸ ἂν εἶναι τεχνητά ἢ φυσικά κατασκευάσματα. Στήν **εἰκόνα 11** φαίνεται ἡ πιὸ γνωστὴ ἴσως βραχοπυραμίδα στήν κορυφή τοῦ Ταυγέτου. Ὀνομάζεται Ταλετόν ἀπό τὴ μυθολογία καί προφήτης Ἡλίας σήμερα. Στους ἀρχαίους χρόνους ὑπῆρχε ἐκεῖ ἱερὸ τοῦ Ἡλίου καί τὸ ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Ἀναξαγόρα. Λεπτομέρειες γιά τὸ πῶς μπορεῖ κάποιος νὰ φθάσῃ ἐκεῖ, μπορεῖ νὰ βρῇ στὸ τεῦχος 163 τοῦ «Δαυλοῦ». Πολλές ἀκόμη φωτογραφίες ὑπάρχουν στήν ἴστοσελίδα www.mani.org.gr/taigetos/pir/piramida.htm.

Ἡ πυραμίδα τῶν Χανίων εἶναι στήν πραγματικότητα ἓνας λαξευμένος κῶνος σέ βράχο, μνημεῖο μοναδικὸ στὸ εἶδος του. Εὐρίσκεται σέ ὑψόμετρο 290 μέτρων

Εικόνα 10. Έπάνω: Δύο ζωγραφιές του 19ου αιώνα, όπως έδημοσιεύθηκαν στο αγγλικό περιοδικό «The Graphic» της 28ης Απριλίου 1877. Στην αριστερή φαίνεται η πυραμίδα του Έλληνικού και στη δεξιά μία άγνωστη σήμερα, ίσως παντελώς κατεστραμμένη πυραμίδα στη Σικυώνα. Κάτω αριστερά: Μια παλιά ζωγραφιά της Γαλλικής Επιστημονικής Αποστολής στο Μοριά, της πυραμίδας Λυγουριού, όταν εύρισκετο σε καλύτερη κατάσταση. Δεξιά ένα ανάγλυφο που εύρίσκεται κοντά στην Έλαφόνησο της Λακωνίας, ανάμεσα σε μυκηναϊκούς τάφους· αινιγματικό, όσο θα έξακολουθοῦμε να άγνοοῦμε την κυρίαρχη προκατακλυσμιαία έλληνική παρουσία στην Αίγυπτο.

Εικόνα 11. Η βραχοπυραμίδα στην ύψηλότερη κορυφή του Ταϋγέτου (2.408 μ.). Μπορεί εύκολα να την ιδῇ κανείς από την όδο Τριπόλεως - Σπάρτης, λίγο πριν την είσοδο στην πόλι της Σπάρτης. Ακόμη καλύτερα φαίνεται πηγαίνοντας προς τὸ Ξηροκάμπι, ένα χωριό μετά την Σπάρτη.

Εἰκόνα 12. Ἡ βραχοπυραμίδα τοῦ νομοῦ Χανίων.

ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, στὰ νότια τοῦ νομοῦ Χανίων (**εἰκόνα 12**). Οἱ διαστάσεις εἶναι: περιφέρεια 16 μέτρα καὶ ὕψος 4,6 μέτρα. Μέσα στὸν κῶνο ἔχει λαξευθῇ δωμάτιο ὕψους 1.4 μέτρων καὶ ἐμβαδοῦ 4,5 τετραγωνικῶν μέτρων. Περισσότερες λεπτομέρειες μπορεῖτε νὰ δοῦτε στὴν ἱστοσελίδα: www.ancientgr.com.

Οἱ Κυκλώπειες κατασκευές εἶναι ἀνεπανάληπτες

Ἡ τεχνολογία στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἦταν πολὺ προηγμένη καὶ ἐξελίσσετο θαυμαίως ἀκόμη περισσότερο. Ὁ Ἀρχιμήδης ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἶχε ἀνακαλύψει καὶ τὴ δύναμη τῶν ἀτμῶν. Ὑποστηρίζεται ὅτι, ἐὰν δὲν εἶχε ἀποκοπῇ ἡ ἐξέλιξη μὲ τὴν κατάληψη τῶν Συρακουσῶν ἀλλὰ καὶ τῆς ὑπόλοιπης Ἑλλάδας ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους καὶ δὲν εἶχε εἰσέλθῃ κατόπιν ἡ ἀνθρωπότητα στοὺς σκοτεινοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους, θὰ εἶχαμε εἰσέλθῃ στὴν ἐποχὴ τοῦ ἀτμοῦ 1.500 ἔτη ἐνωρίτερα! Ἕνα σημαντικώτατο ἐπίσης τεχνικὸ κατασκεύασμα εἶναι καὶ ὁ ὑπολογιστὴς τῶν Ἀντικυθήρων. Δὲν θὰ γίνῃ ἐδῶ μία ἀκόμη ἀνάλυση τῆς τεχνολογίας τῆς ἱστορικῆς ἐποχῆς, καθότι τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχουν γίνῃ ἀρκετὰ ἀξιόλογες προσπάθειες πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση καὶ ὑπάρχει σχετικὴ βιβλιογραφία. Πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ ὅμως, ὅτι ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ δὲν ἀφορᾷ στὶς κυκλώπειες κατασκευές. Μπορεῖ νὰ ἀνεγέρθηκε ἡ τελειότερη μετακατακλυσμιαία ἀνθρώπινη κατασκευή, ὁ Παρθενὼν, ἀλλὰ δὲν εἶναι κυκλώπεια. Οἱ κυκλώπειες κατασκευές δὲν μποροῦν νὰ ἐπαναληφθοῦν. Στὴν **εἰκόνα 13** φαίνεται ὁ τοῖχος ποὺ κτίσθηκε στοὺς Δελφοὺς τὸ 548 π.Χ., μετὰ τὴν καταστροφὴ

Εικόνα 13. Μία φιλότιμη προσπάθεια μιμήσεως τῆς κυκλώπειας τοιχοποιίας. Ὁ τοῖχος πού εὐρίσκεται στὸν ἀρχαιολογικὸ χῶρο τῶν Δελφῶν, ἐκτίσθη μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ ναοῦ τὸ 548 π.Χ. καὶ οὐδὲ μία σχέση ἔχει μὲ τὶς ἀνεπανάληπτες, πανόρχαιες κυκλώπειες κατασκευές.

τοῦ ναοῦ. Πρόκειται γιὰ μία καλὴ προσπάθεια ἀπομιμήσεως κυκλώπειας τοιχοποιίας. Ἀπ' ὅ,τι φαίνεται, τὴν ἐποχὴ πού οἱ Ἕλληνες κατεσκεύαζαν τὸν Παρθενῶνα, δὲν ἠδύναντο νὰ κατασκευάσουν ἕναν πραγματικὰ κυκλώπειο τοῖχο!

Ἡ μέθοδος τῆς ὀπτικῆς θερμοφωταύγειας

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχει ἀναπτυχθῇ μία νέα ἐξαιρετικὴ μέθοδος χρονολογήσεως λαξευμένων λίθων, πού ὀνομάζεται ὀπτικὴ θερμοφωταύγεια (**εἰκόνα 14**). Ἡ μέθοδος αὐτὴ βασίζεται στὸ χρόνο ἐκθέσεως τῶν λίθων στὸ φῶς, ὅταν αὐτοὶ κατασκευάζονται. Οἱ «Τάιμς» τοῦ Λονδίνου εἶχαν εὐστόχως γράψει: «Ἡ ἀρχαία λιακάδα πού χρονολογεῖ». Ἀναγκαστικά ὅμως, γίνεται ἡ ἐξῆς παραδοχή: Μετὰ τὴ λάξευσή του ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο λιθοξόο, ὁ λίθος ἀφήνεται γιὰ κάποιο χρονικὸ διάστημα στὸ ἔδαφος, προτοῦ τοποθετηθῇ στὴν κατάλληλη θέση στὸν τοῖχο καὶ ἀκολουθῶς ἐπικαλυφθῇ ἀπὸ ἄλλο λίθο. Οἱ 20-25 ὥρες ἐκθέσεως στὸ ἡλιακὸ φῶς τοῦ λαξευμένου μεγαλίθου θεωροῦνται ὡς ὁ ἐλάχιστος χρόνος παραμονῆς του στὸ ἔδαφος. Ἄν ὁ λίθος παρέμενε λιγώτερο χρόνο ἐκτεθειμένος στὸ ἡλιακὸ φῶς, θὰ ἔδινε μικρότερη ἡλικία, ἐνῶ γιὰ μεγαλύτερο χρόνο ἐκθέσεως θὰ ἔδινε μεγαλύτερη ἡλικία. Ἀναλυτικὲς πληροφορίες γιὰ τὴν μέθοδο τῆς θερμοφωταύγειας μπορεῖτε νὰ βρῆτε στὸ βιβλίο «*Μυστήριον τῶν Ἑλληνικῶν Πυραμίδοειδῶν*» τοῦ δρ. Ι. Λυριτζῆ, ἐκδόσεων Ἀκαδημίας Δελφικῶν Μελετῶν, 1998.

Σχετικῶς πρόσφατα ἡ πυραμίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ χρονολογήθηκε μὲ τὴν μέθοδο τῆς ὀπτικῆς θερμοφωταύγειας. Σύμφωνα μὲ ἀνακοίνωση τῆς Ἀκαδημίας

Εικόνα 14. Συσκευή θερμοφωταύγειας που χρησιμοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Έδιμβούργου για την χρονολόγηση των ελληνικών πυραμίδων.

Ἀθηνῶν, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἡλικίας τῆς κατασκευῆς μὲ τὴ μέθοδο αὐτὴ ἐγίνε ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον Πυρηνικῆς Χρονολογήσεως τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἑδιμβούργου καὶ ἀπὸ τὸ Ἑργαστήριον Ἀρχαιομετρίας τοῦ «ΕΚΕΦΕ - Δημόκριτος». Τὰ ἀποτελέσματα τῶν μετρήσεων ἔδειξαν χρονολογία κατασκευῆς τὸ 2720 π.Χ. Ἀναφορὰ στὴν πυραμίδα ἔχει κάνει κι ὁ Πανσανίας («Κορινθιακὰ», Β' 25.7). Παρόμοια ἀποτελέσματα ἔδωσε κι ἡ μέτρηση τῆς πυραμίδος τοῦ Λυγουριοῦ. Ἡ πυραμίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ εἶναι θεδαίως πολὺ μικρότερη σὲ ὕψος ἀπὸ τὶς αἰγυπτιακὲς πυραμίδες τοῦ συμπλέγματος τῆς Γκίζης (σχεδὸν τὸ 1/10 τοῦ ὕψους), παρουσιάζει ὅμως ἐκπληκτικὰ τεχνικὰ στοιχεῖα.

Σύμφωνα μὲ τὸν Περικλῆ Θεοχάρη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἡ κλίση τῶν ἀκμῶν τῆς πυραμίδος εἶναι $54,64 \pm 0,3^\circ$. Ἡ γωνία τῶν $54,74^\circ$ εἶναι ἡ χαρακτηριστικὴ γωνία τῆς διεύθυνσης τοῦ ὑδροστατικοῦ ἄξονος, δηλαδὴ τοῦ ἄξονος ἐκείνου

κατὰ τὸν ὁποῖο ἐπενεργεῖ ἡ συνισταμένη δυνάμεων σὲ ὁποιοδήποτε σῶμα, εὐρισκόμενον ὑπὸ ὑδροστατικῇ πίεση. Κάθε ἰσότροπο σῶμα, καταπονούμενο σὲ ὑδροστατικὴ πίεσι καὶ ἐπομένως φορτιζόμενο κατὰ τὴν ὡς ἄνω διεύθυνση, δύναται νὰ ἀντέξῃ ἄπειρη φόρτιση καὶ ἐπομένως νὰ καθίσταται ἀνθεκτικὸ σὲ μεγάλες πιέσεις. Τὴν κατεσκεύασαν λοιπὸν περιμένοντας νὰ ἀντέξῃ ἴσως σὲ κάποιο ἐπερχόμενο κατακλυσμὸ; Μὲ δεδομένο ὅτι εἶναι ἀνεξήγητο τὸ πῶς τὴν τρίτη χιλιετία π.Χ. εἶχαν τέτοιες ἐπιστημονικὲς γνώσεις, ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναθεωρήσουμε τὶς ἀπόψεις μας γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τῆς μεθόδου τῆς ὀπτικῆς θερμοφωταύγειας γιὰ τὶς μεγαλιθικὲς κατασκευές.

Γιὰ ἐπιβεβαίωσι τῆς θεωρίας μετρήθηκε ὁ τοῖχος τῶν Δελφῶν τῆς **εἰκόνας 13**. Ὁ τοῖχος τῶν Δελφῶν ὅμως εἶναι σαφῶς πολὺ μεταγενέστερος τῶν Κυκλώπειων κατασκευῶν καὶ ἡ μέθοδος τῆς ὀπτικῆς θερμοφωταύγειας ἔχει ἔννοια. Ἡ μέθοδος κατασκευῆς τῶν μεγαλιθικῶν κτισμάτων καὶ τῶν πυραμίδων μᾶς εἶναι τελείως ἄγνωστος κι ἴσως δὲν ἔχει καμμία σχέση μὲ αὐτὴν πού ὑποπτευόμαστε, δηλαδὴ μπορεῖ τὰ δομικὰ στοιχεῖα τους νὰ μὴν ἔχουν πελεκηθῇ ποτὲ ἀπὸ λιθοξόους. Σὲ μία τέτοια περίπτωσι οἱ παραδοχὲς τῆς μεθόδου τῆς ὀπτικῆς θερμοφωταύγειας γιὰ τὸν πιθανὸ χρόνον ἐκθέσεώς τους στὸν ἥλιο προτοῦ τοποθετηθοῦν στὴ θέση τους, ὅπως ἐξετάσαμε σὲ προηγούμενο κεφάλαιο, ἴσως δὲν ἔχει καμμία ἔννοια.

Ἴσως τὰ μεγαλιθικὰ κτίσματα νὰ εἶναι κατὰ πολὺ ἀρχαιότερα ἀπὸ ὅσο ὑποπτευόμαστε. Εἰδικῶς οἱ πυραμίδες τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Λυγουριοῦ ἴσως νὰ εἶναι προκατακλυσμαῖες.

Ἰωάννης Λάζαρης

Ἡλεκτρολόγος - Ἡλεκτρονικὸς Μηχανικὸς ΕΜΠ
Στρατιωτικὸς Ἐμπειρογνώμων Ἑξοπλισμοῦ
ilazaris@yahoo.gr

Η ΣΦΑΓΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟ

Πληροφορίες του χριστιανού ιστορικού Προκοπίου

«...ὁ Ἰουστινιανὸς δὲν ἦταν ἀνθρώπινο πλάσμα, ἀλλὰ ἦταν, ὅπως ἀναφέρθηκε, κάποιος δαίμονας ἀνθρωπόμορφος... (...) Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς λοιπὸν ἔχει σκοτώσει τόσους πολλούς, ὥστε κανένας ἄλλος στὸν κόσμο, μού φαίνεται, δὲν θὰ ἦταν ποτὲ σὲ θέση νὰ πῇ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸ τους, παρὰ μόνο ὁ θεός»¹. Ἡ περιγραφή αὐτὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὡς ἑνὸς αἰμοσταγοῦς τυράννου δὲν ἀνήκει σὲ κάποιον δηλωμένο ἀντιφρονούντα ἢ δηλωμένο ἐχθρό του ἀλλὰ στὸ σύγχρονό του καὶ ἐπίσημο ἱστορικὸ συγγραφέα τῶν πράξεων τοῦ αὐτοκράτορα, τὸν Προκόπιο.

Ὁ Προκόπιος γεννήθηκε στὴν πόλη Καισάρεια τῆς Παλαιστίνης γύρω στὸ 500 μ.Χ. Ἀρχικὰ ἄσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου ἢ τοῦ ρήτορα στὴ Νέα Ρώμη (Κωνσταντινούπολη). Τὸ ἔτος 527 διορίστηκε ἰδιαίτερος γραμματέας καὶ νομικὸς σύμβουλος τοῦ στρατηγοῦ Βελισσαρίου, τὸν ὁποῖο συνώδεψε στὶς πρώτες του ἐκστρατείες στὴν Περσία, στὴν Ἀφρική καὶ στὴν Ἰταλία. Ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ ἀνέλαβε συχνὰ σημαντικὲς ἀποστολὲς στὴν ὑπηρεσία τῆς Ρώμης. Στὴν αὐτοκρατορική αὐλὴ γνώρισε μεγάλες τιμές, ἴσως νὰ ἦταν καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς εὐνοημένους τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐφόσον τὸ ἔτος 560 μ.Χ. τοῦ ἀποδόθηκε ὁ τιμητικὸς τίτλος τοῦ «Illustis» (Ἐπιφανής). Δύο χρόνια ἀργότερα ἔγινε ἐπαρχος. Τὰ παραπάνω στοιχεῖα μαρτυροῦν, ὅτι ἦταν πρόσωπο πού γνώριζε καλὰ τὰ ὅσα συνέβαιναν στὰ ἀνώτατα κλιμάκια τῆς ἐκχριστιανισμένης ρωμαϊκῆς διοίκησης, ἢ ὁποῖα ἔδρευε στὴν Κωνσταντινούπολη.

Ὡς ἱστορικὸς συγγραφέας ἔγραψε τὸ ἔργο «Ἱστορίαι», ὅπου περιγράφονται στὸ σύνολό τους οἱ πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καὶ τὸ «Περὶ κτισμάτων», ὅπου περιγράφονται τὰ δημόσια κτήρια, ναοὶ καὶ ἄλλα μεγάλα ἀρχιτεκτονικὰ ἔργα, πού ἔγιναν ἀπὸ τὸν ἴδιο αὐτοκράτορα. Τὸ δεῦτερο βιβλίο του χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴ στομφώδη γλῶσσα καὶ τὴν ἀδιάκοπη κολακεία πρὸς τὸ αὐτοκρατορικό ζεῦγος, Ἰουστινιανὸ καὶ Θεοδώρα.

Ὡστόσο ὁ ἐπίσημος ἱστορικὸς τοῦ αὐτοκράτορα, ὁ ἄνθρωπος πού ἀνέλαβε νὰ ἀφήσῃ αἰώνιο καὶ δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Ἰουστινιανοῦ μέσῳ τῶν γραπτῶν του, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ὁποῖος ἐν ἀγνοίᾳ ὅλων τῶν συγχρόνων του, κρυφὰ καὶ προσεκτικά, ἀποφάσισε – γιὰ χάρι τῶν ἐπόμενων γενιῶν – νὰ γράψῃ καὶ ἓνα τρίτο

1. Προκόπιος, «Ἀνέκδοτα», κεφάλαιο πέμπτο, 18 1-5, μετάφραση Ἀλῆς Σιδέρη, ἐκδόσεις «ΑΓΡΑ».

βιβλίο, τὸ περιεχόμενο τοῦ ὁποίου εἶναι ὁ ἀληθινὸς βίος τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τῆς συζύγου του Θεοδώρας καὶ τῶν συνεργατῶν τους, αὐτὴ τῇ φορᾷ ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴ λογοκρισία. Στὸν πρόλογο τῶν «Ἀνεκδότων», ὅπως ὠνομάστηκε τὸ ἐν λόγῳ ἔργο, ὁ Προκόπιος ἐξηγεῖ τοὺς σκοποὺς ποὺ τὸν ὥθησαν στὴ συγγραφὴ καὶ μιᾶς ἄλλης ἱστορίας, ἀντίθετης στὴν ἐπίσημη ποὺ εἶχε συγγραφεῖα τὸν ἴδιο:

«Ἐδῶ θὰ καταγραφοῦν μὲ κάθε λεπτομέρεια, ὅλα ὅσα ἔτυχε νὰ συμβοῦν σὲ κάθε σημεῖο τῆς ρωμαϊκῆς ἐπικράτειας. Ὁ λόγος εἶναι, ὅτι ἦταν ἀδύνατο νὰ καταγραφοῦν οἱ πράξεις μὲ τὸν πρέποντα τρόπο, ὅσο οἱ αὐτουργοὶ τους ἦταν ἀκόμη στὴ ζωὴ, γιατί ἂν μὲ ἀνακάλυπταν, δὲν θὰ μπορούσα νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὸν πιὸ οἰκτρὸ θάνατο καὶ δὲν θὰ μπορούσα νὰ εἶμαι σίγουρος οὔτε κἂν γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν πιὸ στενῶν μου συγγενῶν. Ἀλλὰ καὶ σὲ πολλές περιπτώσεις ἀναγκάστηκε νὰ ἀποκρύψω τὶς αἰτίες τῶν γεγονότων, ποὺ ἔχω ἀναφέρει στὰ προηγούμενα βιβλία μου. Θὰ χρειαστῇ λοιπὸν στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ἱστορίας μου νὰ ἀποκαλύψω ὄχι μόνο ὅσα ἔχω προηγουμένως παρασιωπήσει, ἀλλὰ καὶ τὶς αἰτίες τῶν γεγονότων ποὺ ἤδη ἀνέφερα». Στὴ συνέχεια τοῦ κειμένου διαβεβαιώνει τὸν ἀναγνώστη, πὼς ὅσα γράφει εἶναι ἐντελῶς ἀληθινὰ γεγονότα καὶ διαβεβαιώνει τὶς ἐπόμενες γενεὲς γιὰ τὶς προθέσεις του.

Πράγματι, διαβάζοντας κανεὶς τὰ Ἀνέκδοτα δὲν ἀργεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ ἕναν Ἰουστινιανό, παρασάγγες ἀπέχοντα ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ μᾶς διδάσκει ἀκόμη καὶ σήμερα ἡ ἐπίσημη ἱστορία. Ὁ μέγας νομοθέτης ἐμφανίζεται ὡς ἕνας ἄνθρωπος ποὺ παραβίαζε συνεχῶς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ὁ μέγας στρατηλάτης ὡς ἕνας ἀδίστακτος σφαγὴς καὶ ἀποτυχημένος διπλωμάτης. Δὲν λείπουν φυσικὰ οἱ κατηγορίες γιὰ κακὴ διαχείριση ἕως ἀνεξέλεγκτη σπατάλη τῶν αὐτοκρατορικῶν ταμείων, γιὰ σεξουαλικά ὄργια καὶ διαστροφὲς μὲ πρωταγωνίστριες τὴν αὐτοκράτειρα Θεοδώρα καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ Βελισσαρίου Ἀντωνίνα.

Σημαντικὲς ἐπίσης οἱ μαρτυρίες τοῦ Προκοπίου γύρω ἀπὸ τοὺς διωγμούς, σφαγὲς καὶ γενοκτονίες Ἑλλήνων (ὅσων δηλαδὴ ἐπέμεναν στοὺς πατρῶους ἐλληνικοὺς τρόπους) ἀπὸ τὴν αἰμοσταγὴ καὶ ἀλαζονικὴ διακυβέρνηση τοῦ Ἰουστινιανοῦ.

Οἱ σφαγὲς καὶ οἱ διωγμοὶ ποὺ ἀποσιωπᾷ ἡ ἐπίσημη ἱστορία

Σύμφωνα πρὸς τὸν Προκόπιο, ὁ Ἰουστινιανὸς ἄρχισε τὶς σφαγὲς στὸ ὄνομα τῆς «μίας καὶ ἀληθοῦς πίστεως τῆς Ὁρθοδοξίας», πρῶτα ἀπὸ τὶς κοινότητες τῶν ἐλληνίζουσας τάσεως αἰρετικῶν Χριστιανῶν:

«Πολλοὶ μάλιστα ἄνθρωποι, μολοντί στὴν πίστη τους ἦταν ὀρθόδοξοι, μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι οἱ δουλειές τους τὸ ἐπέβαλλαν, βιοπορίζονταν πάντα ἀπὸ τὰ ἱερὰ αὐτά. Ὁ αὐτοκράτορας λοιπὸν ἀφαίρεσε ξαφνικὰ ὅλα τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ ἐν λόγῳ ἱερὰ, ἀφοῦ πρῶτα δήμευσε τὶς κτηματικὲς τους περιουσίες. Ἐτοί πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἔμειναν ἀπὸ τότε χωρὶς πόρους ζωῆς.

»Πολλὰ πρόσωπα ἐξάλλου ἄρχισαν εὐθὺς νὰ περιφέρονται παντοῦ καὶ νὰ ἀναγκάζουν ὅποιον αἰρετικὸ συναντοῦσαν νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν πατροπαράδοτη πίστη του. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ πράξις αὕτῃ φάνηκε ἀνόσια στοὺς ἀγροτικούς πληθυσμούς, ἀποφάσισαν ὅλοι νὰ ἀντισταθοῦν σὲ ἐκείνους ποὺ τοὺς ἐπέβαλλαν νὰ ἀλλάξουν τὴν πίστη τους. Πολλοὶ λοιπὸν σκοτώνονταν ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες καὶ πολλοὶ ἔδωσαν τέλος στὴ ζωὴ τους, πιστεύοντας μέσα στὴν ἀφροσύνη τους ὅτι κάνουν

«Ο Μέγας Ίουστινιανὸς στὸν θρόνο του»: Γοτθικὴ μικρογραφία στὴ Βιβλιοθήκη Παδούης. Στὸν Ίουστινιανὸ ἀποδοθήκε ὁ τίτλος «Μέγας» χάρις σὲς ὑπηρεσίες του γιὰ τὴν διαίη ἐπιβολή τοῦ Χριστιανισμοῦ ὅπως καὶ οἱ Κωνσταντῖνος Δ' καὶ ὁ Θεοδόσιος Α'.

ἔργο ὑψίστης εὐσέβειας. Οἱ περισσότεροι πάντως ἀπὸ αὐτοὺς, ξεριζωμένοι ἀπὸ τὴν πατρικὴ τους γῆ, ἔπαιρναν τὸ δρόμο τῆς ἐξορίας. Οἱ Μοντανοί, πὺν κατοικοῦσαν στὴ Φρυγία, κλείστηκαν ἀπὸ μόνοι τους μέσα στὰ ἱερά τους καί, βάζοντας φωτιά στοὺς ναοὺς, χάθηκαν μαζί τους χωρὶς κανένα λόγο. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι σ' ὁλόκληρη τῇ Ρωμαϊκῇ Αὐτοκρατορίᾳ γίνονταν φονικά καὶ ἐξορίες.

» Ὅσοι ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν ἔστω καὶ λίγη λογικὴ καὶ σύνεση, δὲν δίστασαν καθόλου νὰ ἀσπαστοῦν τὴν ὀρθόδοξη πίστη, οἱ περισσότεροι ὅμως ἀγανακτισμένοι, πὺν ἀναγκάστηκαν ἀπὸ τὸ νόμο νὰ ἀπαρνηθοῦν παρὰ τῇ θέλῃσὶ τους τὸ πατροπαράδοτο δόγμα, προσχώρησαν στὴ στιγμή στοὺς Μανιχαίους καὶ τοὺς ἀποκαλούμενους Πολύθεους. Οἱ γεωργοὶ ἐξάλλου συγκεντρώθηκαν ὅλοι μαζί καὶ ἀποφάσισαν νὰ σηκώσουν τὰ ὅπλα ἐναντίον τοῦ αὐτοκράτορα, προβάλλοντας ὡς αὐτοκράτορά τους κάποιον ληστὴ ὀνόματι Ἰουλιανό, γιὸ τοῦ Σαδάρου. Γιὰ ἓνα διάστημα ἄντεξαν στὴ σύγκρουση μὲ τοὺς στρατιῶτες, ἔπειτα ὅμως νικήθηκαν καὶ σκοτώθηκαν ὅλοι μαζί μὲ τὸν ἄρχηγό τους. Λένε ὅτι στὴ μάχη αὕτη χάθηκαν ἑκατὸ χιλιάδες (100.000) ἄνθρωποι καὶ ἡ γῆ ἐκείνη, πὺν εἶναι ἡ πῶ εὐφορὴ τοῦ κόσμου, ἔμεινε ἀπὸ τότε ἔρημη ἀπὸ καλλιεργητές. Ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἰδιοκτῆτες τῆς γῆς, πὺν ἦταν χριστιανοί, ἡ ὑπόθεση αὕτη εἶχε καταστρεπτικὲς συνέπειες: ἐνῶ ἡ γῆ δὲν τοὺς ἀπέφερε πιά τίποτε, ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώνουν στὸν αὐτοκράτορα τὸν βαρύτερο ἐτήσιο φόρο στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἐπειδὴ οἱ ἀρχεὲς δὲν ἔδειξαν ποτὲ οἶκτο προκειμένου νὰ εἰσπράξουν»².

Γενοκτονία καὶ ἐρήμωση τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Ἰουστινιανὸς στράφηκε ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, δηλαδὴ ὅσων διατηροῦσαν τοὺς πατρῷους ἐλληνικοὺς τρόπους, τὴν ἐλληνικὴ κοσμοαντίληψη καὶ τὴν ἐλληνικὴ φιλοσοφία. Στὸ ἀπόσπασμα πὺν ἀκολουθεῖ εἶναι ἐπίσης φανερὴ ἡ πεισματικὴ ἀντίσταση τῶν Ἑλλήνων στοὺς δίκαιους ἐκχριστιανισμούς, πὺν επιχειροῦσαν εἰς βάρος τους οἱ Ρωμαῖοι οὐδοχριστιανοί:

«Μετά ἀπὸ τοὺς Σαμαρείτες ἄρχισε νὰ καταδιώκη τοὺς ἀποκαλούμενους Ἑλληνες, ὑποβάλλοντάς τους σὲ σωματικὰ βασανιστήρια καὶ ἀρπάζοντας τὰ χρήματά τους³. Ἀκόμα καὶ ὅσοι ἀπὸ αὐτοὺς, στὴν προσπάθειά τους νὰ γλυτώσουν μὲ τὰ λόγια ἀπὸ τὶς ἐπικείμενες συμφορὲς, ἀποφάσισαν νὰ ἀσπασθοῦν δῆθεν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ⁴, αὐτοὶ λοιπὸν τὶς περισσότερες φορὲς συλλαμβάνονταν ὕστερα ἀπὸ λίγο νὰ κάνουν σπονδὲς καὶ θυσίες καὶ ἄλλα ἀνόσια ἔργα...⁵».

Ὁ Προκόπιος ἀναφέρεται καὶ στὴν ἐρήμωση τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἀπὸ ἀνθρώπους, ἐξαιτίας τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἰουστινιανοῦ:

«Ἄλλους τοὺς θέρισε ὁ πόλεμος καὶ ἄλλους ἡ ἀρρώστια καὶ ἡ πείνα, πὺν εἶναι δέβαια φυσικὰ ἐπακόλουθα τοῦ πολέμου. Ὅσο γιὰ τὴν Ἰλλυρία καὶ τὴ Θράκη ὁλόκληρη – πὺν σημαίνει ὅλη τὴν περιοχὴ ἀπὸ τὸν Ἰόνιο κόλπο ὡς τὰ προάστια

2. Προκόπιος, «Ἀνέκδοτα», ια'. 11-35

3. Μὲ αὐτὲς τὶς θεάρεστες μεθόδους ἐκχριστιανίζονταν οἱ Ἑλληνες...

4. Ἡ «δῆθεν» ἀποδοχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες καὶ ἡ κεκαλυμμένη διαιώ- νιση τῶν πατρῶων τρόπων καὶ ἀντιλήψεων εἶναι μία ἀκόμη ἀπόδειξη γιὰ τὴ θέση πὺν ἀρνεῖται τὴν καθολικὴ καὶ θεληματικὴ προσχώρηση τῶν Ἑλλήνων στὴ χριστιανικὴ θρησκεία, ὅπως δηλαδὴ μᾶς διδάσκουν στὰ σχολεῖα μέχρι καὶ σήμερα οἱ ἐπινοητές τοῦ ἐλληνοχριστιανικοῦ παραμυθιοῦ.

5. Στὸ σημεῖο αὐτὸ τοῦ κειμένου ἔχει διαπιστωθῇ χάσμα.

τοῦ Βυζαντίου, μέσα στὴν ὁποία βρισκονται ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ χώρα τῶν Χερρονησιωτῶν⁶ – Οὐννοι καὶ Σκλαβῆνοι καὶ Ἄντες, κάνοντας ἐπιδρομὲς ἐναντίον τους σχεδὸν κάθε χρόνο, ἀφ’ ὅτου ὁ Ἰουστινιανὸς παρέλαβε τὴν ἐξουσία, προξένησαν ἀγιάτρευτα κακὰ στοὺς κατοίκους τῆς. Πάνω ἀπὸ διακόσιες χιλιάδες ἦταν νομίζω οἱ Ρωμαῖοι ποὺ σκοτώνονταν ἢ γίνονταν σκλάβοι σὲ κάθε ἐπιδρομή, ὥστε ἡ λεγόμενη «σκυθικὴ ἐρημία» ἐπικράτησε στ’ ἀλήθεια παντοῦ σ’ αὐτὴ τὴ χώρα⁷.

Ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἦταν ἓνας ἀδίστακτος σφαγέας τῶν ἰδίων τῶν ὑπηκόων του καὶ κυρίως τῶν μὴ Ὁρθοδόξων, τὸ μαρτυρεῖ ὁ ἴδιος ὁ Προκόπιος, ὁ ὁποῖος ἀδυνατεῖ νὰ θεωρήσῃ ἓναν τέτοιο τύραννο ἀνθρώπινο ὄν καὶ τὸν θεωρεῖ «ἐνσαρκωμένο δαίμονα»⁸:

«Ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς δὲν ἦταν ἀνθρώπινο πλάσμα ἀλλὰ ἦταν, ὅπως ἀναφέρθηκε, κάποιος δαίμονας ἀνθρωπόμορφος, θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ ἀποδείξῃ, σταθμίζοντας τὸ μέγεθος τῶν κακῶν ποὺ ἔκανε στοὺς ἀνθρώπους, γιατί ἡ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δρᾷ, φανερώνεται στὸ ὑπέρμετρο μέγεθος τῶν πράξεών του. Ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς λοιπὸν ἔχει σκοτώσει τόσους πολλούς, ὥστε κανένας στὸν κόσμο, μού φαίνεται, δὲν θὰ ἦταν ποτὲ σὲ θέση νὰ πῇ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸ τους, παρὰ μόνο ὁ θεός. Πιὸ γρήγορα, νομίζω, θὰ μετροῦσε κανεὶς τοὺς κόκκους τῆς ἄμμου ὅλου τοῦ κόσμου, παρὰ ὅσους σκότωσε ὁ αὐτοκράτωρ αὐτός. Ὑπολογίζοντας ὅμως κατὰ προσέγγιση τίς περιοχὲς ποὺ κατάντησαν τελικὰ ἀκατοίκητες, λέω ὅτι χάθηκαν πολλὰ ἑκατομμύρια ἀνθρώποι»⁹.

Ἀναφέρει ἀκόμα ὁ Προκόπιος, ὅτι συχνὰ οἱ ἀξιωματοῦχοι ποὺ ἀποκαλοῦνταν λογοθέτες¹⁰ ὑπεξαιροῦσαν τοὺς μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν γιὰ λογαριασμὸ τους καὶ ἔτσι τὸ στράτευμα ἔμενε ἀπλήρωτο. Ἄν κανεὶς στρατιώτης τολμοῦσε νὰ διαμαρτυρηθῇ τὸν κατηγοροῦσαν ὡς Ἑλληνα, ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἐκτὸς ὅλων τῶν ἄλλων¹¹ σήμαινε καὶ δειλός, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ ἀπόσπασμα ποὺ ἀκολουθεῖ:

«Οἱ λογοθέτες ὥστος οὗτο ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα μοιράζονταν μὲ τὸν Ἰουστινιανὸ τὰ χρήματα, ποὺ προωρίζονταν γιὰ τοὺς στρατιῶτες. Ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλες πολλές καὶ διάφορες ζημιὲς καταπονοῦσαν τοὺς στρατιῶτες σὰν ἓνα εἶδος συνεχιστὲς τῶν πολεμικῶν κινδύνων. Ἄλλους κατηγοροῦσαν ὅτι ἦταν Γραικοί, σὰν νὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἀναδειχθῇ γενναῖος ἓνας ἀνθρώπος ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα»¹².

6. Περίπου ἡ σημερινὴ χερσόνησος τοῦ Αἴμου (Βαλκανική).

7. Προκόπιος «Ἀνέκδοτα», ιη' 19-21.

8. Ἡ λέξη *δαίμων* ἀπέκτησε ἀρνητικὴ σημασία ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς. Γιὰ τοὺς Ἑλληνες σημαίνει θεία ὄντοτητα ποὺ τοποθετεῖται μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ἡ ὁποία συνήθως ἐπιτελεῖ θετικὰ ἔργα, ἐξ οὗ καὶ ἡ λέξη «*εὐδαμονία*» (ὑπέρτατη εὐτυχία) ὅπως καὶ τὸ ἐπίθετο «*δαμόνιος*», συνώνυμο τοῦ πανέξυπνου καὶ χαρισματικοῦ ἀνθρώπου.

9. Προκόπιος, «Ἀνέκδοτα», ιη' 1-6.

10. Στρατιωτικὸ ἀξίωμα, θεσπισμένο ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανό.

11. Οἱ Ρωμαιοχριστιανοὶ ὅταν κατηγοροῦσαν κάποιον ὡς Ἑλληνα, στὴν οὐσία τὸν ἀποκαλοῦσαν αἰρετικὸ, ἀλλόθρησκο, προδότη κ.ἄ. Τόσο ἐξελληνισμένη ἦταν ἡ λεγόμενη «Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία», ἡ ὁποία φυσικὰ οὐδέποτε ὑπῆρξε μὲ τέτοια ἐπωνυμία, διότι, ἀπ' ὅ,τι φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ κείμενο, τὸ κράτος ἦταν αὐστηρὰ ρωμαϊκὸ καὶ ἡ αὐτοκρατορία Ρωμαϊκή.

12. Προκόπιος, «Ἀνέκδοτα», κδ' 5-8.

Ἡ ἀρπαγὴ τῶν οἰκονομιῶν τῶν Ἑλλήνων

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφταναν ὅλα αὐτὰ – δηλαδή σφαγές, βίαιοι καὶ πολύνεκροι ἐκχριστιανισμοί, διωγμοί, ἐπιδρομές βαρβάρων ποὺ ἐρήμωναν τὴν ἐλληνικὴ γῆ καὶ ὠδηγοῦσαν χιλιάδες Ἑλληνες στὴ σκλαδιά, προσβολές καὶ ἀτιμωτικές πράξεις – ὁ Ἰουστινιανὸς ἔστειλε τὸ λογοθέτη Ἀλέξανδρο Ψαλίδιο στὴν Ἑλλάδα, νὰ ἀρπάξῃ γιὰ λογαριασμὸ τοῦ αὐτοκράτορα ὅλα τὰ χρήματα τῶν ἐλληνικῶν πόλεων, δίνοντας ἔτσι στοὺς Ἑλληνες τὸ τελειωτικὸ χτύπημα:

«Στὴ διάρκεια τοῦ ἴδιου αὐτοῦ ταξιδιοῦ ὁ Ἀλέξανδρος ἔβλαψε καὶ τοὺς Ἑλληνες μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο: Ἀπὸ τὸν παλιὸ καιρὸ οἱ ἀγρότες, ποὺ εἶχαν τὰ χτήματά τους στὴν περιοχὴ τῶν Θερμοπυλῶν, εἶχαν τὴ φροντίδα τοῦ ἐκεῖ ὄχυροῦ καὶ φρουροῦσαν ἐκ περιτροπῆς τὸ τεῖχος, κάθε φορὰ ποὺ ἀναμενόταν νὰ ἐπιτεθοῦν κάποιοι δάρδαροι κατευθυνόμενοι πρὸς τὴν Πελοπόννησο. Τότε ὁμῶς ὁ ἐν λόγῳ Ἀλέξανδρος ἐπισκέφθηκε τὴν περιοχὴ καὶ μὲ τὴν πρόφαση ὅτι προνοεῖ γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν Πελοποννησίων, ἀρνήθηκε νὰ ἀναθέσῃ στοὺς ἀγρότες τὴ φρουρὴ τοῦ ὄχυροῦ. Ἐγκατέστησε λοιπὸν ἐκεῖ δυὸ χιλιάδες περίπου στρατιῶτες καὶ ὥρισε οἱ μισθοὶ νὰ μὴ χορηγοῦνται ἀπὸ τὸ δημόσιο· ἀντίθετα, μὲ τὸ πρόσχημα αὐτὸ μετέφερε στὸ δημόσιο ὅλα τὰ χρήματα ἀπὸ ὅλες τὶς πόλεις τῆς Ἑλλάδας, τὰ προοριζόμενα εἴτε γιὰ δημοτικὲς ἀνάγκες εἴτε γιὰ δημόσια θεάματα, γιὰ νὰ συντηροῦνται τάχα στὸ ἐξῆς ἀπὸ τοὺς πόρους αὐτοῦς οἱ στρατιῶτες. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν, ὅτι σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀκόμα καὶ στὴν ἴδια τὴν Ἀθήνα, κανένα δημόσιο κτίριο δὲν ἐπισκευάστηκε οὔτε κανένα ἄλλο χρήσιμο ἔργο ἦταν δυνατό νὰ γίνη. Ὁ Ἰουστινιανὸς ὥσπὸς χωρὶς καμμιὰ χρονοτριβὴ ἐπικύρωσε τὰ μέτρα αὐτὰ τοῦ Ψαλιδίου»¹³.

Ὁ αὐτοκράτωρ – σύμβολο τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐκεῖνος ποὺ οἰκοδόμησε τὴν Ἀγία Σοφία – «τὸ μέγα μοναστήρι» καὶ ἀνακηρύχθηκε ἀπὸ τὸν Χριστιανισμὸ «Μέγας», ἀποκαλύπτεται μέσα ἀπὸ τὰ «Ἀνέκδοτα» κείμενα τοῦ ἐπίσημου ἱστορικοῦ τοῦ Προκοπίου ὡς ἓνας αἰμοδόρος τύραννος, ὁ ὁποῖος δύθισε ὀλόκληρους πληθυσμοὺς τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας στὸ αἷμα καὶ τὴ σφαγὴ. Σ' ὅ,τι ἀφορᾷ σ' ἐμᾶς τοὺς Ἑλληνες ἀποδείχθηκε μεγάλος διώκτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ: σφαγέας τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἀρνοῦνταν τὸν χριστιανισμό, ἐμμένοντες στὶς ἐλληνικὲς παραδόσεις· ἀνίκανος κυβερνήτης ποὺ ἄφησε τὴν Ἑλλάδα ἀπροστάτευτη στὶς βαρβαρικὲς ἐπιδρομές· ληστής τοῦ δημοσίου χρήματος τῶν ἐλληνικῶν πόλεων, τὶς ὁποῖες καταδίκασε σὲ οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ μαρασμό.

Καὶ ἂς μὴν λησμονοῦμε, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ἔκλεισε τὴν Πλατωνικὴ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν μετὰ ἀπὸ συνεχῆ λειτουργία 900 περίπου ἐτῶν. Ὁ ἴδιος ἔσφαξε τοὺς φιλοσόφους καθηγητὲς ἢ τοὺς ἀνάγκασε, γιὰ νὰ σωθοῦν, νὰ καταφύγουν στὴν... Περσία, στὴν αὐτὴ τοῦ τότε Πέρση βασιλιᾷ Χοσρόη, μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅλη τὴν αὐτοκρατορία καὶ ἔτσι ὠδήγησε μαζὶ μὲ ἄλλους προγενέστερους καὶ μεταγενέστερους ὁμοίους τοῦ τὴν ἀνθρωπότητα στὸν πιὸ βαθὺ μεσαίωνα· σ' ἓνα σκοτάδι ποὺ κράτησε χίλια περίπου χρόνια.

Στέφανος Μυτιληναῖος

13. Προκόπιος, «Ἀνέκδοτα», κς' 26-39.

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

Ίησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ Ἀριέλ Σαρόν

Μιάς καὶ ὁ Ἀνθίμος Ἀλεξανδρουπόλεως ὑπεραμύνθηκε τῆς παλαιᾶς διαθήκης στοὺς σύνολό της, [μετὰ τὴν πολύκροτη καὶ ἐλληνικώτατη συνέντευξιν τοῦ Γιάννη Μαρκόπουλου πρὸς τὸν «Δαυλὸ» (τ. 241)], ἄρα καθόλου παράξενο καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, δὲν θὰ ἦταν καθόλου παράξενο ἂν τυχὸν ὁ πολὺς ἱεράρχης μὲ κατάλληλες «θεόπνευστες» μεθόδους καὶ ἐνέργειες ἐφρόντιζε ἔτσι, οὕτως ὥστε ὕστερα ἀπὸ 100 ἢ 200 χρόνια οἱ «Ἕλληνες», Χριστιανοὶ ν' ἀποκτοῦσαν ἄλλον ἕναν ἅγιο ἰσάξιο τοῦ Ναυῆ καὶ ὁμοεθνή του, αὐτὸν ποὺ ἐπάξια ἀκούει στοὺς ὄνομα τοῦ γνωστοῦ ἀπορρυπαντικοῦ...

Δ.Α.

Κλειστὸ κύκλωμα

Γίνεται ἡ ἀστειότης τοῦ Μπίγκ Μπράδερ, ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸν ἄνθρωπο ἔτσι ἀγράμματο καὶ καταναλωτὴ, ὅπως τὸν κατάντησαν καὶ θγαίνουν οἱ ἴδιοι στὴ δική τους τηλεόραση νὰ τὸν κριτικάρουν! Μὲ τί θὰ τὸν κριτικάρουν, κύριοι, ὅταν οὔτε ἕνας πραγματικὸς γνώστης τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος δὲν ἔχει τόπο νὰ σταθῇ «καὶ τὰν γὰν κινήσῃ»! Νὰ σοῦ πῇ γιὰ τὸν ἀνθαίρετο ὄροφο τοῦ ἀνύπαρκτον ὑπερέραν σας, τῶν προφητῶν (ἄκου προφήτης! ἀλήθεια αὐτὴ ἡ ἔννοια σὲ ποιὸν ἀγράμματο ἀπευθύνεται;) καὶ μάγων, καθὼς καὶ ὅτι κατηλευνήκατε τὰ πάντα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιότητος, μετατρέποντάς τα σὲ οἰκονομία καταναλωτική; Τώρα, ἀγαπητοί μου, ποὺ εἴστε ἐνημερωμένοι, νὰ γυρίσετε στοὺς κανάλι τοῦ Μπίγκ Μπράδερ, ὅπου θὰ ἔχετε ἕνα πρώτης τάξεως σατυρικὸ ἔργο τοῦ Συστήματος. Μωρὲ αὐτοὶ μὲ τὸ ρεζίλι τοὺς ἄφησαν πίσω καὶ τὸν... Ἀριστοφάνη στὶς θεσμοφοριάζουσες τῶν... θεσμῶν τους... Νὰ ὁ πολιτισμὸς τοῦ Συστήματος!..

Π.Γ.

«Θεϊκὲς πράξεις»

Τὴν 1/5/02, περὶ τὰ μεσάνυχτα κάποιοι θλιβεροὶ ἐκπρόσωποι τοῦ αἰσχιστοῦ μεσαιωνικοῦ πνευματικοῦ ξεπεσμοῦ, μὲ ἐμβόλημα παράθυρα τῆς ὁθόνης τηλεοράσεως, ἔθιγαν κατὰ φῶρα τὴν ἐλληνικότητά μου. Ἡ ἀποδεδειγμένη ἀσυναρτησία, τὰ ἀστηρικτὰ τὰ ψεύδη καὶ ὅ,τι ἄλλο χαλκευμένο θέλεις, σὲ πᾶσα ἀμφισβήτηση, ἄκουσα τὸ τρομερὸ: «Αὐτὰ δὲν εἶναι ἱστορία· αὐτὰ εἶναι... θεϊκὲς πράξεις!». Τσιμπιέμαι, γιὰ νὰ καταλάβω, ἂν εἶμαι ξύπνιος ἢ ὄνειρεύομαι! Τὸ παγκόσμιο θεοκρατικὸ σύστημα πνίγει αὐτὴ τὴ στιγμή τὸν πλανήτη καὶ εἶναι ἀποκλειστικὰ ὑπεύθυνο, γιὰ τὸ ποῦ ἀγόμαστε ὁ Ἑλληνισμός. Ἡ θρασυτεία τῶν ἐγκάθετων αὐτῶν τῆς καθόλα γιαχβεδικῆς συντεχνίας καταλάβαινε ὅτι ἦταν σὰν νὰ σοῦ ἔλεγαν: Κάτσε καλά, γιατί σὲ λίγο θὰ σὲ λέμε τρομοκράτη· καὶ θὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ καταπλεύσῃ ὁ ἀμερικανὸς στόλος. ὦ! Ἔκτε Ἀμερικανικὴ Στόλε, πῶς κατάντησες; ἐσὺ τῆς Τρούμπας ἄλλοτε τὸ καλὸ παιδί νὰ ψάχνῃς τώρα τίς θηλὲς ἀναρτήσεως τῶν δομῶν κάτω ἀπὸ δυσοίωνες φτεροῦγες ἀεροσκαφῶν, καθοδηγούμενες ἀπὸ τοὺς δορυφόρους μιᾶς παγκοσμιοῦτητας... στὸν ἀκριβῆ ἐντοπισμὸ τῶν στόχων...

Π.Γ.

Εὐρώπη καὶ δημοκρατία

Δὲν ἀσπάζομαι τίς θέσεις Λεπέν, ἀλλὰ καὶ δὲν τίς καταδικάζω ὅλες συλλήδην. Σὰν δημοκρατικὸς πολίτης τολμῶ νὰ πῶ ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔχει ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη. Κράτησε μόνον τὸν τίτλο τῆς δημοκρατίας καὶ ἔχασε τὴν οὐσία της. Οὐσιαστικὰ μεταλλάχθηκε σὲ συγκαλυμμένη κοινοβουλευτικὴ ὀλιγαρχία.

Ὁ Βολταίρος εἶπε «δὲν συμφωνῶ μὲ τὴ γνώμη σου, ἀλλὰ θὰ δώσω ἀκόμη καὶ τὴ ζωὴ μου γιὰ νὰ τὴν ἐκφράξῃς ἐλεύθερα».

Ἐφόσον ὁ Λεπὲν ἐξελέγη δημοκρατικά, δι' ἐκλογῆς ἀπὸ τὸ λαό, εἶναι δημοκρατικός ἡγέτης. Τὰ λοιπὰ εἶναι ἀντιδημοκρατικά τεχνάσματα συνωμοτικῶν κέντρων.

K.X.K.

Γιαχβεδοχριστιανοὶ κατὰ Γιαχβεδοεβραίων

Θὰ πληροφορηθῆκατε ὅτι τὸ «Ἀμὴν», ἡ νέα ταινία τοῦ Κώστα Γαβρᾶ, θέμα της ἔχει – τί ἄλλο; – τὸ «όλοκαύτωμα» τῶν Ἑβραίων κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμο. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως προκάλεσε ὀργὴ καὶ ἀγανάκτηση στοὺς Καθολικοὺς ἀνὰ τὴν Εὐρώπη, ὅχι δέδια γιὰ τὸ θέμα ποὺ προβάλλει, ἀλλὰ γιὰ τὸ χριστιανικὸ σύμβολο τοῦ σταυροῦ, τὸ ὁποῖο ἐμφανίζει... ἐλαφρῶς ἀγκυλωτό. Γιατί ὅμως; Δὲν γνωρίζουν πὼς στὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ συμβόλου, ἄλλοτε «σκέτον» καὶ ἄλλοτε ἀγκυλωτοῦ, χύθηκαν ποτάμια αἵματος, ἐξοιμώθηκαν δεκάδες λαοὶ καὶ ἐξαλείφθηκαν λαμπροὶ πολιτισμοί;

Λίγη αὐτογνωσίᾳ δὲν θὰ ἔβλαπτε οὔτε τοὺς Εὐρωπαίους Χριστιανούς οὔτε καὶ τὸν κ. Γαβρᾶ, ποὺ ἐπιμένει νὰ ἀγνοῇ τοὺς πρώτους διδάξαντες τίς γενοκτονίες, δηλ. τοὺς «Δίκαιους» τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης κατὰ τὸν πατέρα Γ. Μεταλληνό.

Π.Α.Κ.

Ἀναδίωξη τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Θεάτρου

Ἀξιέπαινη ἡ τιμητικὴ προβολὴ τῆς ἀπὸ κάθε ἄποψη σημαντικῆς καὶ ἀξιόλογης κινηματογραφικῆς ταινίας «Ἀγέλαστος Πέτρα» (βλ. «Δ», τ. Μαρτίου 2001) στὴν Κομοτηνὴ (Κυριακὴ 10 Μαρτίου 2002), μὲ δῶδευσή τοῦ σκηνοθέτη Φίλιππα Κουτσαφτῆ καὶ τοῦ λογοτέχνη Δημήτρη Παπαχρήστου. Ἡ πρωτοβουλία ἦταν τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης καὶ τῆς «Κίνησης γιὰ τὴν Ἀναδίωξη τοῦ Ἀρχαίου Θεάτρου στὴ Μακρόνησος».

Ἐπιτέλους, κάτι ἄρχισε νὰ κινῆται καὶ σὲ συλλογικὸ - θεσμικὸ ἐπίπεδο στὰ Πανεπιστήμιά μας γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

A.X.M.

Ὑπόδειγμα δημάρχου

Στις 28-4-2002 πραγματοποιήθηκε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία στὸ Ρέθυμνο ἡμερίδα μὲ θέμα «Ὁ Ρεθύμιος Φυσικὸς Φιλόσοφος Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης» [περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου αὐτοῦ φιλοσόφου καὶ ἐπιστήμονος βλέπετε: «Δανλὸς», τ. 193, Ἰανουάριος 1998]. Τὴν ἡμερίδα διωργάνωσε ὁ Δήμος Ρεθύμνης σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ὁμιλο γιὰ τὴν προβολὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Μαθηματικῶν. Πρόεδρος τῆς Ὀργανωτικῆς Επιτροπῆς ἦταν ὁ λόγιος δήμαρχος Ρεθύμνου Δημήτριος Ἀρχοντάκης (κλασσικὸς φιλόλογος). Ὁ δήμαρχος τίμησε ἐπίσης μὲ εἰδικὴ πλακέττα τὸν μαθηματικὸ - συγγραφέα Εὐάγγελου Σπανδάγο, ὁ ὁποῖος ἐντόπισε τὸ 1997 στὴ διβλιοθήκῃ τῆς πόλεως Patna τῶν Ἰνδιῶν ἓνα κώδικα μὲ ἀραβικὴ γραφὴ, ποὺ εἶναι ἡ χαμένη μετεωρολογιοαστρονομικὴ πραγματεία τοῦ Διογένη, τὴν ὁποία ἀναφέρει ὁ Συμπλίκιος. Ἐπίσης σὲ εἰδικὴ τελετὴ ὁ δήμαρχος ὠνόμασε κεντρικὸ δρόμο τοῦ Ρεθύμνου «Ὁδὸς Διογένηος τοῦ Ἀπολλωνιάτου».

Μακάρι καὶ ἄλλοι δήμαρχοι νὰ μιμηθοῦν τὸν κ. Δημ. Ζ. Ἀρχοντάκη, ὀνοματοθετώντας δρόμους μὲ τὰ ὀνόματα τῶν γεννητόρων τοῦ Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ Ἑλλήνων κλασσικῶν, ἀντὶ νὰ τὰ καταργοῦν καὶ νὰ τὰ ἀντικαθιστοῦν μὲ ὀνόματα διαφόρων ἀσημαντοτήτων χάριν κάποιων εὐτελεῶν σκοπιμότητων.

Δ.Ι.Α.

Οί δῆθεν τουρκικῆς προέλευσης λέξεις τῆς κοινῆς Νεοελληνικῆς

ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

Διαβάζοντας κανείς τὰ ἐτυμολογικά λεξικά τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, ἐντυπωσιάζεται ἀπὸ τὶς πολλὲς λέξεις τουρκικῆς προέλευσης. Ἐπειδὴ, γιὰ λόγους ποὺ θὰ ἀναλυθοῦν ἀκολούθως, τὸ φαινόμενο ἀντιβαίνει στοὺς γλωσσολογικοὺς καὶ ἱστορικοὺς κανόνες, ἀξίζει ὅπωςδήποτε βαθύτερης ἔρευνας. Μιὰ γνωστὴ παροιμία διαβεβαιώνει: τὸ μῆλο θὰ πέσῃ κάτω ἀπὸ τὴν μηλιά. Ἀντίστροφα ὁ καρπὸς κάτω ἀπὸ τὴν μηλιά ὀφείλει νὰ εἶναι μῆλο. Ἡ μεταφορὰ τῆς στὰ γλωσσικὰ φαινόμενα περίπου ἔχει ὡς ἑξῆς. Οἱ ἑλληνικὲς λέξεις συναντῶνται στοὺς ἑλληνόφωνους τόπους καὶ ἀντιστρόφως κάθε λέξη αὐτῶν τῶν περιοχῶν ὀφείλει, κατ' ἀρχὰς τουλάχιστον, νὰ εἶναι ἑλληνική. Γενικὴ καὶ λογικὴ ἄποψη. Ἡ εἰδικώτερη διερεύνηση τῆς ἀπλῆς αὐτῆς τοποθέτησης τὴν ἐνισχύει πολὺ περισσότερο.

Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ἀσφαλῶς ἡ πληρέστερη παγκοσμίως. Πρόκειται γιὰ τὸ μοναδικὸ φαινόμενο τῶν ἑξὶ ἑκατομμυρίων λημμάτων καὶ τῶν ἑξήντα ἑκατομμυρίων λέξεων! Εἶναι δύσκολο νὰ ὑπάρξῃ ἔννοια χωρὶς νὰ ἀντιστοιχῇ σὲ κάποια λέξη. Καὶ οἱ λεπτότερες διαφοροποιήσεις ἢ ἀποχρώσεις ἀντιπροσωπεύονται στὸ λεξιλόγιό της. Ἀντίθετα σὲ πληθῶρα πραγμάτων ἢ ἰδεῶν ἀντιστοιχοῦν περισσότερες τῆς μίας λέξεις. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν χώρος νὰ εἰσχωρήσῃ ὅ,τιδήποτε ξένο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ὅλες οἱ γλῶσσες τοῦ κόσμου βρῖθουν ἑλληνικῶν λέξεων καὶ ριζῶν. Στὶς λεγόμενες «ἰνδοευρωπαϊκὲς» ἡ ἑλληνικὴ καταγωγὴ ὑπερβαίνει τὸ 90%. Σ' αὐτὲς ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ μητέρα γλῶσσα, ὥστε πολὺ σωστὰ ἐλέγχθῃ, ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀστόχου «ἰνδοευρωπαϊκὲς» θὰ πρέπει νὰ ἀποκαλοῦνται ἑλληνογενεῖς. Κατὰ φυσικὴ συνέπεια τὰ ἔθνη ποὺ γιὰ διάφορους λόγους συγκατοίκησαν κατὰ καιροὺς μὲ τὶς ἑλληνικὲς κοινωνίες, θὰ πρέπει νὰ πῆραν χωρὶς νὰμποροῦν νὰ δώσουν. Κυρίως οἱ γιὰ κάποιο διάστημα κατακτητές. Στὸν ἀντίποδα οἱ Ἕλληνες σὰν κυβερνήτες ἢ καὶ ἀπλοὶ συγκατοικοὶ ἔδωσαν πολλὰ, ἐνῶ ἐδέχθησαν πολὺ λιγώτερα.

Οἱ τουρκόφωνοι λαοὶ ἀπὸ τὴν πρώτη τους ἐπαφὴ μὲ τὸν ἑλληνικὸ κόσμον εἶχαν γλωσσικὲς ἀνταλλαγές. Ἱστορικά ἀναμενόμενο εἶναι, ἡ ροὴ τοῦ δανεισμοῦ νὰ εἶναι ἐκ τῆς ἑλληνικῆς στὴν τουρκικὴ ὅχι τὸ ἀντίθετο. Γιὰ τοῦτο θεωρήσα στὴν ἀρχὴ τὴν πληθῶρα λέξεων ἐκ τῆς τουρκικῆς στὰ ἑλληνικὰ ἐτυμολογικὰ λεξικά τῆς σύγχρονης γλῶσσας μας ἀντιστορικὸ φαινόμενο. Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἱστορικὲς

νομοτέλειες εἶναι ἀνυπέρβλητες, ἃς ἀναζητήσουμε τὴν αἰτία αὐτῆς τῆς ἀντίφασης.

Ἡ ἐπαφὴ Ἑλλήνων - Τούρκων ἀνὰ τοὺς αἰῶνες

Ἡ ἑλληνοτουρκικὴ συνάφεια ἀριθμεῖ τρεῖς τουλάχιστον διαφορετικὰ καὶ ἐξ ἴσου σημαντικὰς περιόδους, ἅρα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐπικάλυψις τριῶν ἐποχῶν. Ἡ πρώτη περίοδος εἶναι πρωτοϊστορικὴ. Τότε οἱ πρόγονοι τῶν σημερινῶν Τούρκων, οἱ Σκύθες¹, εἶχαν συχνὰς ἐπαφὰς μὲ τοὺς Ἕλληνας λόγῳ τῶν πολυἀριθμῶν ἐλληνικῶν ἀποικιῶν στὰ ὅρεια παρὰ τὸν Εὐξείνου δηλαδὴ στὰ σκυθικὰ παρὰ τὰ. Τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου τοὺς μᾶς τὸ διέσωσε ὁ Ἡρόδοτος: Ταργιτάος² κοινὸ ὄνομα στοὺς τουρκοταταρικοὺς λαοὺς³. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε τὸν πρῶτον πρόεδρο τῆς Τουρκίας, Τουργούτ Ὀζάλ. Στὴ ρίζα μάλιστα τοῦρκ-τούργ αὐτὴ ὀφείλεται κατὰ πολλοὺς καὶ τὸ ἐθνικὸν τοὺς ὄνομα. Ἀκόμη περισσότερο ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι κατὰ μία παράδοσις οἱ Σκύθες βασιλιάδες εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Ἡρακλῆ⁴. Ἡ σχέση αὐτὴ τοῦ πανάρχαιου ἥρωα καὶ ἐκπολιτιστῆ συνηγορεῖ γιὰ προϊστορικὴ ἐπαφὴ καὶ ἐπιμείζια τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴ βασιλικὴ γενιὰ καὶ τὴν ἄρχουσα τάξιν τῶν Σκυθῶν. Εἶναι γεγονός, ὅτι οἱ τουρκανικὲς ἢ οὐραλοαλταϊκὲς γλῶσσες, μία τῶν ὁποίων εἶναι ἡ τουρκικὴ, ὁμιλοῦνται ἀπὸ λαοὺς τῆς μογγολικῆς φυλῆς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλους χωρὶς τὰ φυλετικὰ χαρακτηριστικά τους. Τέτοιοι εἶναι οἱ Οὐγγροι, οἱ Φιλανδοί, οἱ Ἑσθονοί, οἱ Λάπωνες καὶ οἱ περισσότεροι Τοῦρκοι.

Μήπως στὸ μὴ μογγολικὸ στοιχεῖο τοῦ φαινότυπου τοὺς συμμετέχουν σημαντικὰ καὶ οἱ ἀπὸ πανάρχαια χρόνια παγκοσμιοποιημένοι Ἕλληνες; Ὁ Ἡρόδοτος πάντως ἀναφέρει σαφῶς καὶ λαὸ ἑλληνοσκυθικόν: τοὺς Καλλιπίδες⁵.

Ἡ ἑλληνοσκυθικὴ συνεργασία, παρὰ τὰ ἄγρια ἦθη τῶν Σκυθῶν, ὑπῆρξε μεγάλη καὶ ποικιλόμορφη. Οἱ ἄνδρες τῆς ἀστυνομίας στὴν ἀθηναϊκὴ δημοκρατία τῆς ἀκμῆς ἦσαν κατὰ παράδοσις Σκύθες. Ὁ Ἀνάχαρσις, μέγας Ἕλληνας σοφός, φιλόσοφος καὶ μύστης, ἦταν σκυθικῆς καταγωγῆς⁶. Οἱ ἔμποροι ἀπὸ τὸ Αἰγαῖο εἰσχωροῦσαν βαθιὰ στὴν Σκυθίαν καὶ ἀναφέρεται ἑλληνικὴ πόλις σὲ ἀπόστασι πολλῶν ἡμερῶν ταξίδι ἀπὸ τὴν παραλία, ἡ περίφημη καὶ αἰνιγματικὴ Γελωνός.

Ἡ δευτέρη ἀξιόλογη περίοδος ἐπαφῆς Ἑλλήνων καὶ Τούρκων ὑπῆρξε ἡ ἐποχὴ τῶν ἐλληνικῶν βασιλείων τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας καὶ Ἰνδιῶν. Οἱ διάδοχοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου δημιούργησαν μεταξὺ Σιθρίας, Κίνας, Ἀφγανιστάν καὶ Ἰνδίας μεγάλο καὶ μακρόδιον βασίλειον (300 π.Χ. ἕως 100 μ.Χ.), τὸ ὁποῖον συνέχισε νὰ ἀκτινοβολῇ τὸν Ἑλληνικὸν Πολιτισμὸν ἑκατοντάδες χρόνια μετὰ τὸν τελευταῖον Ἕλληνα ἡγεμόνα.

Ὁ Κοσμάς ὁ Ἰνδικοπλεύστης ὑπαινίσσεται τὴν ἑλληνοφωνίαν τῆς περιοχῆς τὸ 500 μ.Χ. καὶ ὁ Μάρκο Πόλο μᾶς διαβεβαιώνει τὸν 13ον αἰῶνα, ὅτι οἱ βασιλιάδες τῆς κατάγονται ἀπὸ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρον. Μία ἀπὸ τίς πιὸ ἀξιόλογες μειονότητες στὸν χωρὸ αὐτὸ ἦσαν καὶ εἶναι οἱ Τοῦρκοι.

Ἡ ξακουστὴ πρωτεύουσα τῆς Σογδιανῆς καὶ τοῦ Ταμερλάνου, ἡ θρυλικὴ Σα-

μαρκάνδη ἔχει ἑλληνικὸ ὄνομα. Μαρ + ἀκανθα → Μαράκανδα = νεράγκαθα. Μαζί μὲ τὴν προσθήκη τῆς προθέσεως «ἐς» (κατὰ τὸ εἰς τὴν πόλιν → Ἰσταμπούλ, εἰς Σμύρνην → Ἰσμήρ) μᾶς κάνει Σαμαρκάνδη. Αὕτῃ ἡ ἐνσωμάτωσις τῆς πρόθεσης στὸ τελικὸ ὄνομα τῆς πόλης εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς τουρκικῆς γλώσσης, ὅταν δανεῖζεται ἑλληνικὰ τοπωνύμια.

Ἡ τρίτη τέλος μακροχρόνια καὶ εὐρύτατη ἐπαφή τῶν δύο λαῶν συνετελέσθη κατὰ τὴν κατάκτηση τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ἀπὸ τοὺς Σελτζούκους κατ' ἀρχὴν καὶ τοὺς Ὀθωμανοὺς Τούρκους κατόπιν. Ἐδῶ δὲν ὑπῆρξε ἀπλὴ ἀλληλεπίδρασις ἀλλὰ κυριολεκτικὴ ὑποκατάσταση τοῦ ἑνὸς ἔθνους ἀπὸ τὸ ἄλλο. Θεωρεῖται ὅτι ἡ ἄρχουσα τάξις στὴ σημερινὴ Τουρκία ἔχει βυζαντινὴ καταγωγή. Ἀρκοῦσε ἡ προσχώρηση στὸ Ἰσλάμ μόνο, ὥστε οἱ Βυζαντινοὶ προύχοντες νὰ μεταπέσουν σὲ Τούρκους ἀγάδες. Ἔτσι μετέφεραν αὐτούσιο τὸν γλωσσικὸ πλοῦτο τῆς ἑλληνικῆς στὴ νέα τους γλῶσσα. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ σὲ ὠρισμένες περιοχὲς ὑπῆρξε τόσο καθολικὸ καὶ αὐθόρμητο, ὥστε ἐκεῖ οὐδέποτε μιλήθηκε ἡ τουρκικὴ γλῶσσα (Λαζική⁷, Κρήτη, Ἡπειρος). Ἡ ἱστορικὴ καὶ θεωρητικὴ ἀνάλυσις τῶν δεδομένων ἀπαιτεῖ τὴ σημαντικὴ ἐπιρροὴ τῆς Ἑλληνικῆς στὴν ἀρκετὰ φτωγὴ ἀρχικὰ τουρκικὴ γλῶσσα. Μὲ τὴ γλῶσσα τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχουν ὅλα τὰ ἐφόδια, ὥστε νὰ ὑπαισέλθουμε ἐπὶ τῆς οὐσίας. Θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν ἐκεῖνες οἱ λέξεις τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς, ποὺ στὸ ἐτυμολογικὸ λεξικὸ τοῦ Ν. Ἀνδριώτη θεωροῦνται τουρκικῆς προέλευσης, μὲ μόνο τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἀκριβῶς τὶς ἴδιες χρησιμοποιοῦν καὶ οἱ Τούρκοι. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα, εἶναι προφανὲς ὅτι αὕτῃ ἡ θέσις εἶναι τελείως ἀντιεπιστημονικὴ. Ἄν μία λέξη ἢ φράση συνυπάρχει σὲ περισσότερες τῆς μίας γλώσσες χρειάζεται βαθύτερη ἔρευνα. Κυρίως χρειάζεται νὰ ἀποδειχθῇ σὲ ποιά ἀπὸ τὶς γλώσσες ἡ λέξις αὐτοεξημενύεται. Σὲ ποιά δηλαδὴ τὸ νόημά της προκύπτει ἀπὸ τὰ ἐπιμέρους στοιχεῖα της. Ἐρευνᾶται ἐπίσης ἡ πληθώρα τῶν παραγῶγων της, καθὼς καὶ οἱ συγγενεῖς της ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα. Ὅταν αὕτῃ εἶναι δάνειο πέρα ἀπὸ τὸ ξερὸ νόημά της δὲν σημαίνει τίποτα καὶ παράγωγα εἴτε δὲν ὑπάρχουν εἴτε εἶναι ἐλάχιστα.

Ὡστε οἱ κοινὲς λέξεις τῶν δύο γλωσσῶν θὰ ἐρευνηθοῦν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Ἑλληνικῆς προσεκτικὰ καὶ διεξοδικὰ καὶ φυσικὰ ἂν ἀποδειχθῇ ἡ ἑλληνικότητά τους, ἀποκλείεται ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ τουρκικὴ καταγωγή.

Ἄς περιπλανηθοῦμε λοιπὸν στὰ κοινὰ τῶν δύο γλωσσῶν, ἀφοῦ ἐπισημανθοῦν οἱ γλωσσικοὶ κανόνες ποὺ διέπουν τὶς μεταβολὲς τῶν λέξεων στὴν πορεία τοῦ χρόνου.

Ἡ παραφθορὰ τῶν λέξεων καὶ ἓνα ἐτυμολογικὸ γλωσσάριο

Τὰ γένη καὶ τὰ φωνήεντα μεταβάλλονται εὐκόλα. Τὰ σύμφωνα μεταβάλλονται πιὸ δύσκολα καὶ ἀκολουθοῦν σὲ αὐτὲς τὶς μεταβολὲς πιὸ εὐδιάκριτους κανόνες. Π.χ. κ ≈ γ ≈ χ, π ≈ β ≈ φ, τ ≈ δ ≈ θ ἐπίσης γ ≈ β ≈ δ, κ ≈ π ≈ τ, χ ≈ φ ≈ θ. Συχνότατα λ ≈ ρ, μ ≈ ν· σπανιώτερα ζ ≈ δ, θ ≈ ρ καὶ συχνὰ ἀκόμη σ ≈ τσ ≈ κ ≈ στ. Πιστεύεται γενικῶς, ὅτι τὸ β καὶ δ στὴν ἀρχαία προφέρονταν ὅπως σήμερα στὴν καθαρεύουσα. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ εἶναι σωστό.

Μᾶς παραδίδουν ἄρχαιοι συγγραφεῖς τὴν φωνὴ τοῦ προβάτου καὶ γράφουν δῆ, βῆ. Ἐπειδὴ στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἡ φωνὴ τῶν ζώων παραμένει σταθερή, ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ σημαίνει ὅτι ἐδῶ τὸ β προφερόταν μπ καὶ τὸ η μεταξὺ ι καὶ ε. Ὑπόδειγμα ἀναφορᾶς μεταβολῶν ἔχει σημασία. Ὑπάρχει τὸ ρῆμα δαμάω ἢ δαμάζω. Ἀπὸ αὐτὸ μὲ τὸ στερητικὸ α παράγεται ὁ ἀδάμας (τὸ σκληρότερο ὑλικὸ γιὰ τοῦτο ἀδάμαστος) ἀλλὰ καὶ τὸ δαμάρι (νταμάρι), τὸ σημεῖο ὅπου τὸ πέτρωμα δαμάζεται, ὥστε κόπτεται καὶ ἐξορύσσεται. Ἡ λέξις ἔχει περάσει στὴν τουρκικὴ. Ἀπὸ τὸ δαμάω ὅμως καὶ ἡ δάμαρ (ἡ δαμασμένη δηλαδὴ ἡ σύζυγος) καὶ ἐξ αὐτοῦ ἡ ντάμα (ἃς θυμηθοῦμε καὶ τὴν τράπουλα). Ἡ λέξις ἔχει περάσει καὶ στὶς δυτικὲς γλῶσσες. Ἀπὸ τὸ παράδειγμα προκύπτει πρῶτον: τὸ δ τουλάχιστον στὰ παράγωγα δάμαρ καὶ δαμάριον μᾶλλον προφερόταν ντ· καὶ δευτερον ἕνας θεμελιώδης νόμος: Ὅταν μία λέξις ἢ ρίζα ἐμφανίζεται σὲ κάποια ἀνατολικὴ γλῶσσα (Περσικὴ, Τουρκικὴ, Ἀραβικὴ, Ἑβραϊκὴ, Ἰνδικὴ) καὶ συγχρόνως σὲ κάποια δυτικὴ (Ἀγγλικὴ, Γαλλικὴ, Ἰσπανικὴ, Γερμανικὴ) αὐτὴ ἡ λέξις ἀναγκαστικὰ εἶναι ἑλληνικὴ. Μόνον οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἐνδιάμεσοι καὶ εἶχαν παρουσίαν καὶ στὴ Δύση καὶ στὴν Ἀνατολὴ (κατακτήσεις, ἀποικίες). Ὡρισμένες φορὲς μία λέξις ἔχει ἄμεση ἀκουστικὴ συνάφεια μὲ τὴν προγονικὴ της. Ἄλλες φορὲς ὑπάρχει μικρὴ ἢ μεγάλῃ ἀκουστικὴ ἀπόστασις. Ὅταν ὅμως ἀκολουθοῦνται οἱ παραπάνω κανόνες καὶ ἀπαραιτήτως ὑπάρχει ἐννοιολογικὴ συνάφεια ἢ σύμπτωσης, τότε εἴμαστε βέβαιοι γιὰ τὴν συγγένειαν τῆς παλαιᾶς μὲ τὴ νέα. Ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν ἀπολύτως κατανοητὰ στὴ συνέχεια.

Ἄγας, ὁ = πρὸς, ἐγγενὴς, φεουδάρχης. Προέρχεται ἀπὸ τὸ μέγας μὲ ἀλλαγὴ τοῦ «μὲ» σὲ «α». Ἡ συχνὴ αὕτη μεταβολὴ (ἄχρι - μέχρι, ἄλευρον - μέλευρον, Ἀγιδῶν - Μεγιδῶν, ἀλιδῶν - μελιδῶν) εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Ὑπάρχει καὶ τὸ ἐπίρρημα ἄγαν = πολὺ (μηδὲν ἄγαν).

Ἀλάνα, ἡ = ἀνοικτὸς χώρος < ἁλώνι

Ἀλισθερίσι = συναλλαγή. Ἄλλοις + φέρω → ἄλλοισφίρι → ἄλισθίρι + σι (κατάληξις οὐδετέρων οὐσιαστικῶν: μεθύω → μεθύσι, γιορτάσι, βαφτίσι) → ἄλισθερίσι.

Ἀμπάρι, τὸ = ἀποθηκευτικὸς χώρος ἐμπορευμάτων, ἐπὶ πλοίων τὸ κῦτος (ἐμπορεῖον → ἐμπορί(ον) → ἀμπάρι(ον)). Ἀμπάρα = ἐπίμηκες ξύλο ἢ σίδερον ποὺ κλείνει τὴν ἀποθήκη. Ἀμπαρώνω, ρῆμα. Ἐπίσης ἐμπορικὸν (ὑπονοεῖται πλοῖο) → ἐμπορίκι → μπρίκι = τύπος ἐμπορικοῦ ἱστιοφόρου.

Ἀστάρι, τὸ = ὑλικὸ πρὸς στερέωση τῆς

δαφῆς < α (ἄθροιστικὸ) + στερεῶ (ρῆμα) → ἀστερεῶ → ἀσταρεῶ → ἀστάρι (κατὰ τὰ φιλω - φιλί, ἔξαρετῶ - ξάρτι).

Ἀμανές, ὁ = μακρόσυρτος σκοπὸς μὲ πάθος. Ἀπὸ τὰ: μάνη, μανία, μάνα = παρὰφροσύνη ἐμπνευσης, πάθος, καὶ τὸ ἀθροιστικὸ α. Ἄρα α + μάνη → ἀμανῆς → ἀμανές (ἐννοεῖται σκοπός).

Ἀραμπάς, ὁ = ἀργοτάξιδο κάρο < ἀργά + βάν (μετοχὴ τοῦ βαίνω) → ἀργαμβάς, ἀραμβάς → ἀραμπάς.

Ἀσκέρι, τὸ = τακτικὸς στρατὸς < ἀσκῶ = ἐξασκῶ, γυμνάζω → ἀσκήρι (ον) → ἀσκέρι (ον) (κατὰ τὸ πατῶ - πατάρι, καλάρω - καλα(δ)οῦρι).

Ἀφιόνι, τὸ < ὄπιον

Ἀχταρμάς, ὁ = τὸ συνθονθύλευμα < ἀκτῆ + ἐρμός = ἀποθήκη → ἀκταρμάς → ἀχταρμάς. Ἀπὸ τὴν ποικιλίαν τῶν ἐμπορευμάτων ποὺ ἐτοποθετοῦντο ἐκεῖ. Συχνὰ ἐχρησιμοποιοῦντο παροπλισμένα πλοῖα. Ἄρα καὶ

κάθε κακοτάξιδο πλεούμενο.

Ἀγιάζι, τὸ = ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς ἀέρας < γαίαζε (κατὰ τὸ ἔραζε) = ἐκ τῆς στεριᾶς, γαιάζιον (ἐννοεῖται ρεῦμα ἢ αὖρα) → ἀγιάζι (ον). Τὸ στεριανὸ ἀεράκι, ἡ ἀπόγειος αὖρα (κοινῶς ἀπόγειο), ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς ἀέρας, ἐπικίνδυνος γιὰ «κρύωμα».

Βαλκάνια, τὰ = ἡ ὄροσειρά τοῦ Αἴμου. <Βελχανὸς (θεὸς τῶν ἡφαιστειῶν) → Βελχάνια → Βαλκάνια (ἡφαιστειακὰ ὄρη). Ἐξ' αὐτοῦ καὶ τὸ vulcano = ἡφαίστειο (λατινικά).

Βαί, δαί, (ἐπιφών.) < Βαβαί, βαβαί.

Γιοῦκος, ὁ = στοῖδα ρούχων < ἱυκτὸς → γινκ(τ)ὸς → γιοῦκος. Ἀπὸ ἐδῶ καὶ **Γιουχτὰς** (δουνὸ τῆς Κρήτης).

Γιαχνί, ἐπίρρ. = εἶδος μαγειρέματος < διὰ + ἀχνίζω → διαχνίζω → γιαχνίζω, γιαχνι (ὑποχωρητικά) = μαγειρεύω στὸν ἀχνό.

Γιουδέτσι, τὸ = τὸ γνωστὸ ἔδεσμα < ἡδὺ + ἐσθίον (ῥῆμα ἐσθίω) → γιυδέσθι (ον) → γιουδέσθι (ον) = εὖγεστο φαγητό.

Γιουδαρλάκι, τὸ < ἡδὺ + βαρελάκι (ὑποκ. βαρέλι).

Γιαδουκλού, ἡ = μνηστή, ἐρωμένη < ἡδὺς + κλέος, → γιηδουκλῆς → γιαδουκλῆς καὶ τὸ θηλυκὸ γιαδουκλὸν = πολὺ ὁμορφη, πολὺ γλυκιά. Ἐπίσης ἡδὺς → γιαδὺς → γιαδὰς - γιαδὰς = γλυκὰ γλυκά.

Γιαρμάς, ὁ < ὠριμάζω → γιουρμάζω → γιαρμάζω → γιαρμάς (ὑποχωρητικά). Σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ παραδείγματα παρατηροῦμε τὴν δασεῖα νὰ μετατρέπεται σὲ γ, γι. Ἐπίσης: ὠριμάζω → χουρμάζω → χουρμάς (γ=χ).

Χουρμαδιά, τὸ μοναδικὸ φοινικοειδὲς ποῦ στὴν Ἑλλάδα ὠριμάζει τοὺς καρπούς.

Γιαρμάς, τὸ < ἶον + ὁσμή → ἱασμος → γιασ(ε)μὸς → γιασεμί.

Γιούχα, ἡ = κραυγὴ ἀποδοκιμασίας < ω + ἰαχή → οὐγιαχή → γιου(α)χή → γιούχα. Μὲ τὴν ρηματικὴ κατάληξη -ιζω → γιουχαίζω καὶ μὲ τὴν κατάληξη -ρω → γιουχάρω. Ὑπάρχουν καὶ οἱ τύποι γιουχὼ καὶ χουγιάζω.

Γούρι, τὸ = τύχη. Χρουὸ (ς) → γρυχὸ → γρόσι (νόμισμα) → γόρ(υ)σι → γουρούς

καὶ κουρούς (νομίσματα) → κουρούσης (χρυσοχόος, Ἐπάνησα) ἀλλὰ καὶ τὸ γούρι = τύχη. Ἐπίσης χρυσοῦ + ἔνδεια → χρυσούνδοια → χρυσουδιά → γρουσουζιά = ἀτυχία.

Γαῖτάνι, τὸ = σπειροειδὲς (κόσμημα, χορὸς, πλέξιμο, κέντημα). Γαῖτανοφρύδα (παρόμοιο τὸ ὁμηρικὸ ἐλίκωψ). Γαῖτανάκι = ἀποκριάτικο δρώμενο μὲ σπειροειδῆ κυκλικὴ κίνηση, ἀντιθέτως κινουμένων χορευτῶν γύρω ἀπὸ κεντρικὸ στυλο. Γαίτα (ὑποχωρητικά) = κυκλικὸς σπειροειδὲς χορὸς τῆς Ἡπείρου. Γαῖτα + γεν. (ῥῆμα γίγνομαι) → γαῖτάγεν (ιον) → γιαταγάνιον = εἶδος σπάθης μὲ σχῆμα μονῆς ἄνισης σπείρας. Ἀπὸ ποῦ ἡ λέξις; < Γαία + δίνη → γαῖδίνη (ον) → γαῖτίνη (ον) → γαῖτάνι (ον). Ἄρα προέρχεται ἀπὸ τὴν κίνηση τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιο, ἡ ὁποία εἶναι σπειροειδῶς κυκλική!!! Ὑπάρχουν στοιχεῖα, ὅτι ἡ λέξις εἶναι πανάρχαια καὶ ἡ πιὸ τρελλὴ φαντασία ἔχει ξεπεραστῇ.

Ζαμάνι, τὸ = μεγάλο χρονικὸ διάστημα < ζα (ἐπιτατικὸ μόριο) + μῆν (σεληνιακὸ ἔτος) → ζαμῆνι (ον) → ζαμάνι. Κυρίως στὸν πληθυντικὸ: ζαμάνια.

Γλέντι, τὸ = εὐθυμο συμπόσιο < ἐν γέλωτι → γελέωντι → γλέ(ω)ντι (ἐννοεῖται συμπόσιο). Γλέντι + ζήω, → γλεντζής → γλεντζές.

Γκάι(ν)τα, ἡ = ἄσκαυλος < γοάω → γόος καὶ γοητὸς → γ(κ)οητὴ → γκαῖτὴ → γκαῖ(ν)τα = μὲ τσιριχτὴ φωνή, ποῦ σκούζει. Γιὰ τὴν προφορά τοῦ γ = γκ παράδλεπε τὸ καρύσσω = γκαρίζω.

Ἐρίφης, ὁ = εἴρων, ψωροπερήφανος < ἔρι = (πολὺ) + ὕφος → ἐριύφης → ἐρίφης.

Ζάφτι, ἐπίρρ. = ἡ εὐκολία τοῦ συλλαμβάνειν < ζᾶ + ἄπτω.

Ζεῖμπέκιος, ὁ = γνωστὸς χορὸς < Ζεὺς + Βάκχος + ικὸς (κατάληξη) → ξεῦδακχικὸς → ξεῖμπάκ(χ)ικος → ξεῖμπέκιος.

Ζόρι, τὸ = ἔντασις. < ζᾶ + ὄριον → ζ(α)όρι(ον) → ζόρι + διῶ → ζορμπιῶ → ζορμπῶς → ζορμπὰς = ὁ ζῶν στὰ ὄρια (ἐπικινδύνως).

Σχόλια και Σημειώσεις

1. Οἱ παλαιότερες ἀναφορὲς (Ἑκαταῖος, Ἡρόδοτος) δὲν ἀφήνουν καμμία ἀμφιβολία, ὅτι Σκύθες καὶ Δυτικοὶ Μογγόλοι ἄρα καὶ Τοῦρκοι ταυτίζονται.
2. Ἡρόδοτος, «Μελομένη» §5: «Πατέρας του ἦταν ὁ Δίας».
3. Ἄν καὶ τὸ Χόλνγουντ δὲν μᾶς συνηθίζει σὲ ταινίες πιστὲς στὴν ἱστορικότητα, μὰ παλαιότερη ταινία μὲ τὸν ἀξέχαστο Τζὼν Γουαίην ὠνόμαζε ἓνα Τουρκοτάτα.... τοπάρχῃ Ταργουτάι, ὄνομα ποὺ ταυτίζεται μὲ τὸν Ταργιτάο.
4. Ἡρόδοτος, «Μελομένη» 9-11.
5. Ἡρόδοτος, «Μελομένη» 17.
6. Ὑπῆρχε καὶ ὄνομα Σκύθης: Βασιλεὺς τῆς Κῶ, ἀρχὴ 5ου αἰ.· τύραννος τῶν Ζαγκλαίων τὸ 494 π.Χ.· στρατηγὸς τῶν Λακεδαιμονίων τὸ 395 π.Χ.
7. Ὁ ἐπίσκοπος Λαζικῆς (χώρας μεταξὺ Γεωργίας, Πόντου καὶ Καυκάσου) Ἀλέξανδρος μόλις κατελήφθη ἡ αὐτοκρατορία τῆς Τραπεζοῦντος μαζί μὲ ὅλο του τὸ ποίμνιό του ἔγιναν Μουσουλμᾶνοι. Ἔτσι ἡ περιοχὴ διατήρησε τὴν ἐλληνικότητά της, ἐνῶ ἡ διείσδυση τῆς Τουρκικῆς εἶναι πρόσφατη. Στὴν Ἡπειρο καὶ τὴν Κρήτη καὶ οἱ Μουσουλμᾶνοι κάτοικοι ἦσαν καὶ εἶναι ἐλληνόφωνοι.

Βιβλιογραφία

1. Ἑτυμολογικὸ Λεξικὸ τῆς Κοινῆς Ἑλληνικῆς, Ν.Π. Ἀνδριώτη, Θεσσαλονίκη 1967.
2. Μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, H. G. Liddel καὶ R. Scott, ἔκδοσις I. Σιδέρης.
3. Ὅμηρικὸν Λεξικὸν Κρουσσίου, Μετάφρασις I. Πανταζίδου.
4. Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἑγκυκλοπαίδεια «Πυρσός».
5. Ἑγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἐλευθερουδάκη».
6. Larousse Illustré.
7. Γάτσιος Α., «Ἀπὸ παρεφθαρμένους ἐλληνικὰς λέξεις σχηματίστηκε τὸ “Τουρκικὸ” λεξικόν», Περιοδικὸν «Δαυλός», τεῦχος 130.
8. Καρμιράντζος Κ., «Ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα τροφὸς τῆς τουρκικῆς», περιοδικὸν «Δαυλός», τεῦχος 241.

[Θὰ συνεχίσουμε σὲ ἐπόμενο τεῦχος.]

Γιῶργος Παπακωνσταντίνου

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Τὰ ἐσκεμμένως παραλειπόμενα τῆς Ἱστορίας

Σημερώματα τῆς 6ης Ἀπριλίου 1453 καὶ ὁ ἀνοιξιάτικος Βυζαντινὸς οὐρανὸς δὲν προδίνει τίποτα ἀπὸ τὰ μαῦρα σύννεφα τῆς καταστροφῆς, πὺν πρόκειται σύντομα νὰ σκεπάσουν γιὰ πάντα τὴν Πόλη. Τὰ προμηνύματα τῆς μεσογειακῆς ἀνοιξῆς ἔχουν γίνει βαρειά ταφόπλακα, πὺν θὰ σκεπᾶσῃ τὸ καμᾶρι τῶν πόλεων καὶ αὐτοκρατοριῶν. Ὁ Μωάμεθ βρίσκεται μπροστὰ ἀπὸ τὰ ἀπόρθητα τείχη τῆς βασιλεύουσας μὲ 60.000 φανατισμένους μαχητῆς, 140.000 βοηθητικοὺς καὶ τὸ σπουδαιότερο εἶχε στὴ διάθεσή του κανόνια τὰ ὁποῖα στάθηκαν μοιραῖα. Ἡ ἄμυνα τῆς Πόλης εἶναι στὰ χέρια τοῦ Γενοδέζου φρουράρχου Ἰουστινιάνη, πὺν βρίσκεται ἐπικεφαλῆς 6.000 μισθοφόρων, ἐνῶ τουλάχιστον 30.000 μαχίμων ἔχουν κλειστῇ στὰ μοναστήρια καὶ παρακαλοῦν τὴν Μεγαλόχαρη νὰ κάνῃ τὰ μαγικά της καὶ νὰ διώξῃ τοὺς ἀπίστους.

Οἱ κακοποιοὶ τῶν φυλακῶν καὶ οἱ πρῶν τῶν μοναστηρίων

Μετά τὴν ἀνοδο στὸν πατριαρχικὸ θρόνο τοῦ Ἀρσενίου μιὰ νέα τάξη δημιουργήθηκε, ἀποτελούμενη ἀπὸ κάθε εἶδους κοινωνικά ἀπόβλητα: κακοποιοὺς, πρῶν καλόγερους, πρῶν καταδίκους κ.τ.λ. μὲ τὴν ὑψηλὴ προστασία τοῦ κλήρου καὶ προσβάσεις στὰ ἀνώτερα κοινωνικά στρώματα καὶ στὸ ἴδιο τὸ παλάτι, τοὺς ὀνομαζόμενους «Ἀνθρώπους τοῦ θεοῦ» ἢ ὅπως τοὺς ἀποκαλεῖ ὁ ἱστορικὸς Γεώργιος Παχυμέρης «οἱ Σακκοφόροι» λόγω τῆς ἄθλιας περιβολῆς τους.

Μιὰ ἀκόμη γραφικώτερη περιγραφή μᾶς δίνει ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικὸς Ivan E. Troitzky, τόσο γιὰ τὸ ποιόν τους ὅσο καὶ γιὰ τὶς δραστηριότητές τους. Αὐτοὶ ἀποτελέσαν τὴν πρώτη «Πέμπτη Φάλαγγα» μὲ τὰ καταστρεπτικὰ γιὰ τὴν

Αὐτοκρατορία ἀποτελέσματα. Ἀξιοσημείωτο εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἀρσένιος ἐγινε πατριάρχης ἀπὸ λαϊκὸς μέσα σὲ τρεῖς ἡμέρες ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Νίκαιας Θεόδωρο Β' Λάσκαρη, ὁποῖος ἀπέρριψε τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ μᾶλλον νομίμου ὑποψηφίου Βλεμμύδη.

Τὰ παθητικὰ καὶ ἥττοπαθῆ κηρύγματα τοὺς καὶ ἡ ἐξ' ὕψους σωτηρία εἶχαν ἄμεση ἀπήχηση στὰ κατώτερα στρώματα ἀλλὰ καὶ σὲ πολλοὺς ἀξιωματούχους. Ἡ ἀπάθεια, μοιρολατρεία καὶ ἀναμονὴ τῆς ἐξ' ὕψους σωτηρίας ἦταν τὸ κοινὸ χαρακτηριστικὸ τῆς νοοτροπίας τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Πόλης στίς πλέον κρίσιμες στιγμὲς τῆς ὑπάρξεώς της.

Ἀρχηγὸς τοῦ στόλου ὁ μέγας δούκας Λουκάς Νοταρᾶς! χλιαρὸς, ἄβουλος καὶ συμφεροντολόγος, τοῦ ὁποίου τὰ συμφέροντα δὲν ἐθίγονταν ἀπὸ τοὺς Τούρκους· ἀντίθετα δὲν μποροῦσε νὰ ἀνταγωνισθῇ τοὺς Δυτικούς. Προτιμοῦσε τὴν Τουρκικὴ κατοχὴ ἀπὸ τὴ συνεργασία μὲ τὴ Δύση, ξέροντας πὺς τὰ συμφέροντά του καὶ μιὰ καλὴ θέση ἦσαν ἐξασφαλισμένα καὶ ξεκαθάριζε τὴ θέση του ξεδιάντροπα μὲ τὴν δήλωση: «*Κρειπτότερον βασιλεῦσαι ἐν μέσῃ Πόλει φακιόλιον Τούρκων παρὰ καλύπτρα Λατινική*».

Μέσα στὴν Πόλη ἡ φαγωμάρα ἔχει κορυφωθῇ. Ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος μὲ μιὰ μικρὴ ὁμάδα εὐγενῶν καὶ λίγων ἀνώτερων κληρικῶν προσπαθοῦσαν γιὰ καιρὸ νὰ συμβιβασθοῦν μὲ τὴ Δύση γιὰ μιὰ προσφορὰ βοήθειας ποὺ θὰ ἔσωζε τὴν Πόλη. Αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν τοὺς Ἐνωτικούς. Ἐνάντια στοὺς Ἐνωτικούς καὶ μὲ ἀρχηγὸ τὸν Καλόγερο-ἱεροκήρυκα Γεννάδιο Σχολάριο –ἀκολουθούμενο ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ στόλου, τὸ μεγάλο δούκα Λουκά Νοταρᾶ, τὴν πλειοψηφία τοῦ κλήρου καὶ τοῦ ἄβουλου θρησκευτικὰ φανατισμένου λαοῦ– βρῖσκονται οἱ Ἀνθεθινοί. Τὰ κηρύγματα τοῦ Γεννάδιου ἔχουν ἐπηρεάσει ἀφάνταστα τὸν κόσμον. Τοὺς διαβεβαιώνει, ὅτι μόλις ὁ κατακτητὴς φθάσῃ μπροστὰ στὴν Ἀγία Σοφία, θὰ κατέβῃ ὁ ἀρχάγγελος ἐξολοθρευτὴς καὶ θὰ διώξῃ τοὺς ἀπίστους.

«... Τὸ πλῆθος κατάντησε ἀπάτη τὴ μονάδα»

Κύριε διευθυντά,

Στὴν «Καθημερινή» τῆς 23-2-01 διάβασα τὸ ποίημα τοῦ Παλλαδᾶ:

«*Εφ' ὅσον μοναχοί, πῶς τόσοι;*

Καὶ μόνοι πῶς, ἐφ' ὅσον τόσοι;

Ἄ, ναί, τῶν μοναχῶν τὸ πλῆθος

κατάντησε ἀπάτη τὴν μονάδα.»

Ἔχομε ἀκούσει ποτὲ τὸ παραμικρὸ γιὰ τὸν Παλλαδᾶ, τὸν μοναδικὸ σπουδαῖο ποιητὴ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνες τῆς σκοτεινῆς βυζαντινῆς περιόδου;

Μετὰ τιμῆς

Χρῆστος Τεγόπουλος

Ἀθήνα

Ἐπίσημα τουρκικά ἔγγραφα γιὰ τοὺς Ἀγιορεῖτες

Ενας ἄλλος προμαχῶνας τοῦ Ἰουδαιοχριστιανισμοῦ, τὸ Ἅγιον Ὄρος, 23 χρόνια πρὶν τὸ πέσιμο τῆς Πόλης κάλεσαν τὸν κατακτητὴ τῆς Θεσσαλονίκης Μουράτ Β', νὰ στείλῃ ἀντιπροσώπους του νὰ τοῦ παραδώσουν τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐπίσημα Τουρκικά ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς τοῦ Σουλτάνου Ὀρχάν τοῦ Νικητῆ (1326-1390) μᾶς πληροφοροῦν ὅτι: «*Επειδὴ οἱ Ἀγιορεῖται πρὸ τῶν ἄλλων ραγιάδων ἐδέχθησαν τὴν ὑπηκοότητα καὶ ἀπέκτησαν τὴν ἀσυδοσίαν...*» («Χρονικὸν Ἰέρακος», στίχοι 366-387).

Ὁ ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος καὶ ἱστορικός Γεώργιος Φραντζῆς στὸ «Χρονικό» του μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὁ Ἰουστινιάνης βλέποντας ἐπικειμένην ἐπίθεση τῶν Τούρκων, ζήτησε ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ στόλου μεγάλο δούκα Λουκά Νοταρά νὰ τοῦ στείλῃ μερικὰ κανόνια γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ ἓνα ἀδυνατισμένο σημεῖο τῶν τειχῶν, ἀλλὰ «ὁ Νοταράς ἀρνήθηκε μὲ πείσμα». Τότε ὁ Ἰουστινιάνης ξέσπασε μὲ τὸ γνωστό: «*O traditor et che me tien che adesso non te scanna cum questo pugnial* (δηλαδή, «*Ε προδότῃ, δὲν ξέρω τί μὲ κρατεῖ νὰ σὲ σφάξω μὲ αὐτὸ τὸ μαχαίρι*»). Χρειάστηκε ἡ ἐπέμβαση τοῦ Κ. Παλαιολόγου, γιὰ νὰ μὴν πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπειλὴ τοῦ Ἰουστινιάνη.

«Ἀπὸ λάθος» ... ἀνοίξανε τὴν Κερκόπορτα

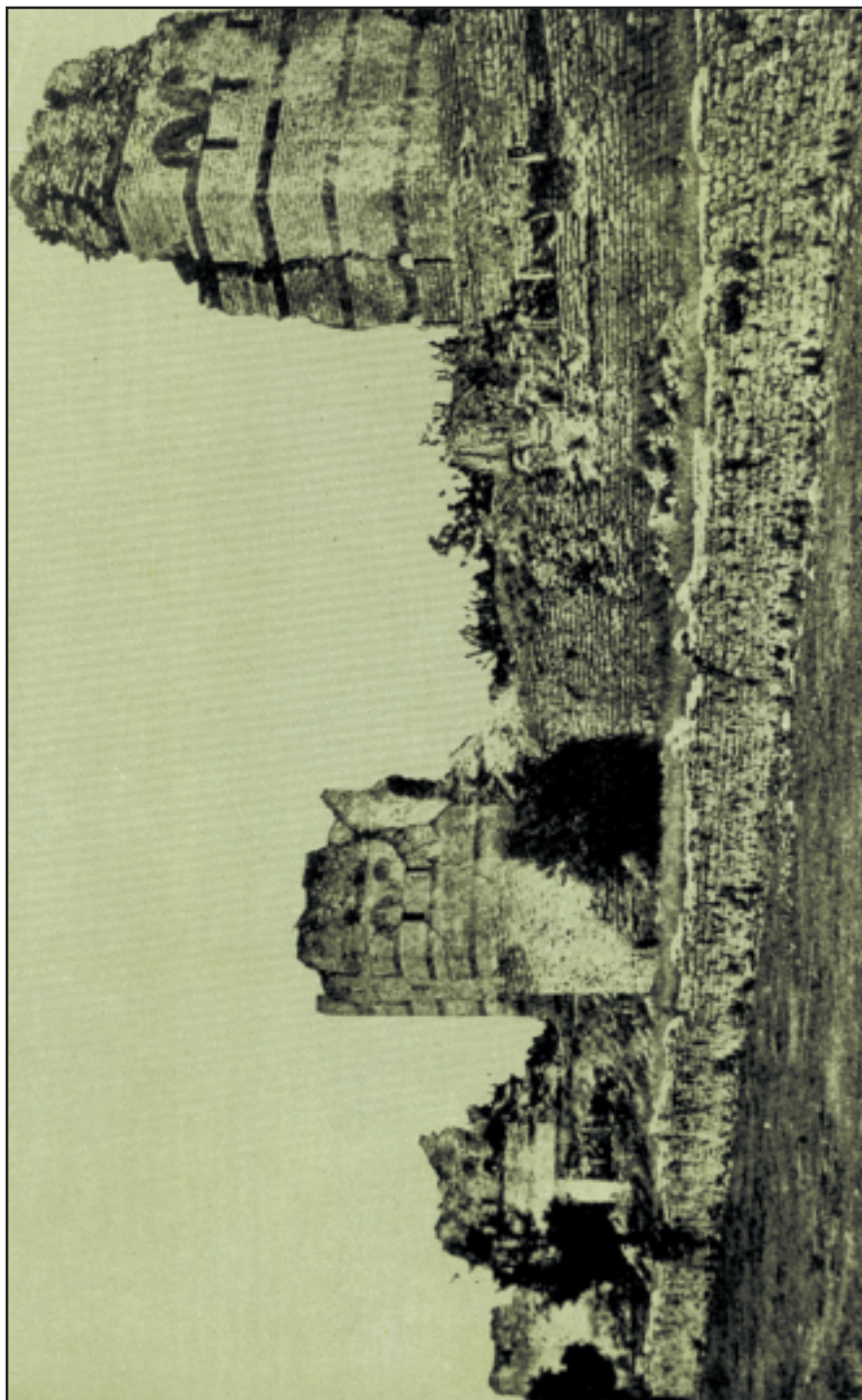
Η Πόλη ψυχορραγεῖ καὶ ρασοφόροι τοῦ Ἰουδαιοχριστιανισμοῦ τρέχουν στοὺς δρόμους καὶ ξεσηκώνουν τὸν κόσμο γιὰ τὴν ἐθνοσωτήρια ἐπέμβαση ἐνὸς θεοῦ ἄσχετου μὲ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα. Τέλος τὴν παραμονὴ τῆς μοιραίας ἡμέρας ὁ φρούραρχος Ἰουστινιάνης τραυματίζεται καὶ ἐγκαταλείπει τὴν Πόλη. Οἱ κακὲς γλῶσσες λένε, ὅτι τραυματίστηκε μέσα ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Πόλης. Συγχρόνως ἐξαφανίζεται καὶ ὁ Γεννάδιος Σχολάριος, γιὰ νὰ δρεθῇ λίγες μέρες ἀργότερα φιλοξενούμενος ἐνὸς Τούρκου προύχοντα στὴν Ἀλεξανδρούπολη, ἡ ὁποία ἤδη βρισκόταν στὰ χέρια τῶν Τούρκων.

Ὅταν ἔφθασε ἡ μοιραία ἡμέρα τῆς 29ης Μαΐου 1453, οἱ Τοῦρκοι βρέθηκαν μέσα στὴν Πόλη, *μπασμένοι ἀπὸ τὴν Κερκόπορτα πὸν ἔμεινε ἀνοιχτὴ ἀπὸ λάθος, παρὰ τὴν ρητὴ ἐντολὴ τοῦ αὐτοκράτορα νὰ κλείσουν ὅλες οἱ πόρτες*. Τὸ γεγονός εἶναι, ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Πόλης δὲν πειράχθηκε ἀπὸ τοὺς κατακτητές, σεβόμενους τὴν προσταγὴ τοῦ ἱεροῦ τους Βιβλίου, τὸ ὁποῖο ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸ τῶν παραδοθέντων καὶ τὸ δικαίωμά τους νὰ κρατοῦν τὴ θρησκεία τους καὶ τὶς δοξασίες τους.

Μεγάλες μάχες ἔγιναν γύρω ἀπὸ τὸ παλάτι τῶν Βλαχερνῶν καὶ τὴν Ἁγία Σοφία, στὴν ὁποία οἱ κλεισμένοι Χριστιανοὶ φώναζαν μοιρολατρικὰ «Κύριε ἐλέησον». Βέβαια ὁ Κύριος δὲν τοὺς ἐλέησε, ἀλλὰ βλέποντας τόσα χαμένα κορμιά νὰ περιμένουν μὲ τόσο παθητικὴ στάση τὴν βοήθειά του, τοὺς ἄφησε στὸ ἔλεος αὐτῶν πὺν ἤξεραν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ μαχαίρι καλύτερα ἀπὸ τὶς προσευχές.

Ίστορικός χάρτης της Κωνσταντινουπόλεως κατά την εποχή της αλώσεως. Με κόκκινο δέλος ενδείκνυται η περίφημη Κερκόπορτα, που οι φιλότουρκοι άνοιξαν στα στρατεύματα του Μωάμεθ Β΄ του Πορθητού.

Ἐρείπια τοῦ τείχους τῆς Κωνσταντινουπόλεως στὴν περιοχὴ Βλαχερνῶν, ὅπου ὑπῆρχε ἡ περίφημη Κερκόπορτα.

Οἱ πληροφορίες τῶν Σάθα, Μόρντμαν καὶ Δωροθέου

Πρώτη δουλειὰ τοῦ Μωάμεθ Β΄ ἦταν νὰ ἀναζητήσῃ τοὺς Λουκᾶ Νотаρᾶ, τὸν ὁποῖο προώριζε γιὰ διοικητὴ τῆς Πόλης καὶ τὸ Γεννάδιο Σχολάριο, τὸν ὁποῖο ἔκανε, ὡς γνωστό, πρῶτο τουρκοπατριάρχη. Σὲ ἐρώτησιν πρὸς τὸ Γεννάδιο ἂν εἶναι Ἑλληνας, αὐτὸς ἀπάντησε: *«Καγὼ γὰρ τὴν τῶν Λατίνων οἶδα γλωτταν, ἀλλ' οὐκ ἐρῶ Λατίνος εἶναι, διὰ τὸ μὴ φρονεῖν ὡς Λατῖνοι φρονοῦσι· λέγω δέ, περὶ ὧν ἡμῖν διαφέροντι καὶ αὐθις Ἑλλήν ἐν τῇ φωνῇ, οὐκ ἂν ποτε φαίειν Ἑλλήν εἶναι, διὰ τὸ μὴ φρονεῖν ὡς ἐφρόνουν ποτὲ Ἑλληνες»* (Ἀνέκδοτο χειρόγραφο Βιβλιοθήκης Παρισιοῦ, φύλλο Νο 778).

Πάνω σ' αὐτὴν τὴ σοφία του στηρίχθηκε ὁ Μωάμεθ καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν πατριαρχία. Ὁ Γεννάδιος εἶναι ὁ πατριάρχης πὺν ἔκαιρε τὰ συγγράμματα τοῦ Πλήθωνα-Γεμιστοῦ, γιὰ τὸ τοῦ ἔθιγαν τὰ χρηστά του ἤθη καὶ ἔθιμα.

Ὁ Κωνσταντῖνος Σάθας, σοδαρὸς μεσαιωνογράφος, στὴν βιογραφία τοῦ Γεννάδιου Σχολαρίου («Χρυσαλὶς», τόμος Γ', σελ. 577-585) παραδέχεται τὴν φιλοτουρκικὴ του προπαγάνδα μὲ τὰ ἀκόλουθα. «Ἡ πολιορκία ἦτο ἐν τῇ ἀκμῇ καὶ ὁ τρομερὸς οὗτος δημαγωγὸς δὲν ἔπαυεν διεγείρων τὸν λαόν, γράφων κατὰ τῶν Ἑνωτικῶν καὶ πλέκων συλλογισμοὺς καὶ ἀντιφάσεις, συνεργὸν ἔχων καὶ τὸν μέγαν δούκαν Λουκᾶν Νотаρᾶν».

Ὁ Γεννάδιος ἀναγκάσθηκε νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ πατριάρχης μόλις δέκα μῆνες μετὰ τὸ διορισμὸ τοῦ ἀπὸ τὸν Σουλτᾶνο, ὅταν μιὰ ἀπὸ τίς ἐγκατελειμμένες φιλενάδες του πῆγαινε μπρὸς ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο καὶ ξεφώνιζε τίς πομπές του, κἀτι πού οἱ Τοῦρκοι δὲν μπορούσαν νὰ ἀνεχθοῦν. Κλείστηκε σὲ μοναστήρι στὸν Ἄθω καὶ ἐν συνεχείᾳ στὴν μονὴ Προδρόμου τοῦ ὄρους Μενοικέως κοντὰ στὶς Σέρρες, ὅπου πέθανε τὸ 1472. (Δωρόθεος Μονεμβασίας, «Σύννοψις Ἱστοριῶν», Βενετία, 1806· καὶ Μ. Γεδεών, «Πατριαρχικοὶ Πίνακες», Κων/πολις 1890-1896, σελ. 472-473).

Ὅσο γιὰ τὸ μέγα δούκα Λουκᾶ Νотаρᾶ ὁ δεξύρης τοῦ Μωάμεθ Β΄ Χαλίλ, γνωρίζοντας ὅτι ἤξερε τὸ μυστικὸ του, ὅτι δηλαδὴ ἐ χρηματοδοτεῖτο ἀπὸ τὸν Κ. Παλαιολόγο πρὸ τῆς Ἀλώσεως, κατάφερε νὰ πείσῃ τὸ Μωάμεθ Β΄ ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στόλου ἦταν προδότης ἀπὸ τὰ γεννοφάσκια του καὶ ὁ τελευταῖος, ἀφοῦ ἔσφαξε μπροστὰ στὰ μάτια του τὰ παιδιὰ του καὶ τὴ γυναῖκα του, ἀποκεφάλισε καὶ τὸν ἴδιον.

Ὁ Γερμανὸς ἀνατολιστὴς καὶ ἀρχαιολόγος Α. Δ. Μόρντμαν στὸ βιβλίον του «Πολιορκία καὶ ἄλωσης τῆς Κωνσταντινουπόλεως» (ἐλληνικὴ μετάφρασις 1893, σελ. 33), λαμβάνοντας στοιχεῖα ἀπὸ τὸν Τοῦρκο ἱστορικὸ Σακαϊκ-οὐλ-Νουμάνι, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι 40 παπᾶδες τῆς Ἀγίας Σοφίας ἀλλαξοπίστησαν πρὶν ἀκόμη καταληφθῇ ἡ Πόλις. Καὶ στὸ ἴδιο βιβλίον (σελ. 145) μὲ πηγὲς ἀπὸ τὸν ἐπίσης Τοῦρκο ἱστορικὸ Ἐδλιγιά Τσελεμπή («Ἱστορία τῆς Πόλης καὶ τοῦ Βοσπόρου») μᾶς γνωρίζει, ὅτι ἕνας καλὸς ἐργαστὴς ὀνομαζόμενος Πέτρος, συνοδευόμενος ἀπὸ ἄλλους τριακόσιους καλογέρους, διέφυγαν ἀπὸ ἓνα μέρος τοῦ Κάστρου καὶ ὄχι μόνο παρεδόθησαν στοὺς Τοῦρκους ἀλλὰ καὶ ἀλλαξοπίστησαν.

Αὐτὰ τὰ λίγα ἀπὸ τὰ παραλειπόμενα τῆς Ἱστορίας, γιὰ νὰ θυμούμαστε. Ἡ ἐπισημὴ γραμμὴ τοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὴν σκοτεινὴν περίοδο πού πέρασε τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος ἐπὶ 368 χρόνια τουρκοκρατίας, ἦταν: «Εὐτυχῶς πού ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε ἓνα ἰσχυρὸ δυνάστη νὰ μᾶς τιμωρῇ γιὰ τίς ἁμαρτίες μας».

Β. Ν. Μακρῆς

113 ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΞΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΣΕ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Εἰκ. 1: Ἀπόλλων κι-
θαριστής, Ἄρτεμις,
Ἀθητῶ καὶ Νίκη, 1ος
αἰὼν μ.Χ. ἐκ τῆς Villa
Albani (Ρώμη).

Μία πραγματικά μοναδική έκθεση πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὴν 1η Μαρτίου μέχρι τὴν 2η Ἰουνίου 2002 εἰς τὴν Γερμανία. Ἡ ἑκθεση αὐτὴ ἐγένετο στὸ Martin - Gropius - Bau στὰ πλαίσια τῆς Kulturolympiade τοῦ Βερολίνου, μὲ θέμα τὸν κλασσικὸ πολιτισμὸ. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Γερμανία δανεῖζεται τόσα πολλὰ (113) ἀρχαῖα ἔργα τέχνης ἀπὸ ἄλλες χώρες, ὥστε νὰ δώσῃ καλύτερην εἰκόνα τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος.

Τὰ ἀγάλματα, ἀγγεῖα, ἐπιγραφές, προτομές, νομίσματα κ.λπ. προέρχονταν ἀπὸ μουνσεῖα τῆς Γερμανίας καὶ 15 εὐρωπαϊκῆς χώρες. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα συγκεκριμένα ἐδανείσθησαν ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου τῶν Ἀθηνῶν 24 κομμάτια, ἐκ τοῦ Ἐπιγραφικοῦ 4, τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῆς Ἀγορᾶς 32, τῆς Ὀλυμπίας 21, τοῦ Βόλου 11, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Δίου 7, τῆς Πέλλας καὶ τῆς Βεργίνας 12, τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης 1 καὶ τῆς Δήλου 1.

Ἐντύπωσιν προκάλεσαν οἱ προτομές τοῦ Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους, Εὐριπίδου, Πινδάρου, Ἐπιμενίδου - Ὀμήρου, Σωκράτους, Αἰσχίνου, Θέωνος τοῦ Σμυρναίου κ.ἄ., τὰ δίντεο σὲ κάθε αἴθουσα, οἱ καταπληκτικὲς ἀναπαραστάσεις, οἱ περισσότερες ἐκ ξύλου (μερικὲς τεραστίων διαστάσεων π.χ. τῆς Ἀκροπόλεως καταλαμβάνει χώρο μιᾶς αἴθουσας) καὶ τὰ ῥητὰ, γνωμικὰ ἀρχαίων φιλοσόφων καὶ συγγραφέων μὲ μεγάλα γράμματα στὴν Γερμανικὴ, ἀναγραφέντων στοὺς τοίχους.

Ἡ ἑκθεση λόγῳ τῆς μεγάλης προελεύσεως ἐπισκεπτῶν ἦταν καθημερινῶς ἀνοικτὴ μέχρι τὶς 22.00.

Νικόλαος Σταμ. Ἀσπιώτης
Μουσικός, Γερμανία

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

Ἡ Μάλα, ὁ μάλαξ καὶ τὸ κακὸ συναπάντημα

Καλὰ ἔ! Σκίζουν χασέδες κι ἀνατρέπουν κατεστημένα οἱ δικοί μου! Δόξα τῷ Γιαχβέ, καλὰ πάει τὸ κόλπο! Τί ἄλλο νὰ ἔκανα πιά; Εἶδα κι ἀπόειδα ὅτι μὲ διβλία, ὀμιλίες, τηλεπαρουσιάσεις, ἐκδηλώσεις καὶ μνημόσυνα δὲν τραβάει καὶ πολὺ ἢ προπαγάνδα καὶ τὴν διωχτένуса μέσα ἀπὸ τὴ μουσική καὶ τὸ στίχο, ἐπιλέγοντας τὰ καταλληλότερα ἄτομα. Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὰ καταφέρει καλύτερα ἀπὸ τὴν Ἄννα Φτύση στὴν ἀπόδοση, τὸν Νίκο Φραντζόλα στὴ σύνθεση καὶ τὸν Πέτρο Στοκόπουλο στὴν παραγωγή; Παιδιά μπουμπούκια καὶ τὰ τρία. Ἡ μὲν πρώτη σὲ ρόλο ἀναξιοπαθούς Ἑβραίας κορασίδος, ἐν μέσῳ πυροβολισμῶν καὶ ποταμῶν αἵματος στὴ Τζενὶν καὶ τὴ Ραμάλα τραγουδοῦσε τὴ «μουσική τοῦ ἀνέμου», ὑπενθυμίζοντας στὸ κοινὸ τὰ παθήματα τοῦ περιούσιου λαοῦ (γιὰ νὰ μὴν ξεχνιώμαστε κιόλας), ὁ δὲ τελευταῖος διὰ τῆς ἐταιρείας του παρήγαγε τὴν νέα περισπούδαση συλλογὴ μορφωτικῶν καὶ ἠθοπλαστικῶν ἀσμάτων τοῦ διεθνoῦς φήμης μουσικοσυνθέτη Φραντζόλα. Ἐ, μὴ μοῦ πῆτε πὼς γνωρίζετε τίς μετριότητες τοῦ Θεοδωράκη, τοῦ Μαρκόπουλου, τοῦ Ξαρχάκου καὶ δὲν ξέρετε τὸν Φραντζόλα; Ποιὸς δὲν συγκινεῖται ἐνθυμούμενος μὲ νοσταλγία τραγούδια του ὅπως «τὰ πρόστυχα, τὰ μαῦρα τὰ ἐσώρουχά σου» καὶ «ὁ σκύλος μου εἶναι γκέι καὶ γιὰ μένα μόνο κλαίει»! Οὔτε ἡ Βέμπε δὲν εἶχε τόσο σουξέ.

Σκέφτηκα λοιπόν, γιατί νὰ πάη στράφι τέτοιος καλλιτεχνικὸς οἶστρος καὶ νὰ μὴν τὸν χρησιμοποιήσω, γιὰ νὰ κάνω τὴ δουλειά μου; Ἐτσι προέκυψε ὁ νέος ψηφιακὸς δίσκος τοῦ ἐγκρίτου αὐτοῦ μουσουργοῦ καὶ στιχουργοῦ μὲ τὸ γνωστὸ τραγούδι «Ἀγόρια», ποὺ κράζει μεταξὺ ἄλλων τὸν Σωκράτη, τὸν Μ. Ἀλέξανδρο, τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη ὡς πισωγλήνηδες. Ἐτσι ἀποκαθίσταται καὶ ἡ ἱστορική εἰκόνα (ὅπως μὲ βολεύει) γιὰ τὰ πρόσωπα αὐτά, ποὺ τό ῥιχναν ποῦ καὶ ποῦ στὸ «κοκὸ», γιὰ νὰ ξετρίψουν ἀπὸ τὴν πολλὴ μόρφωση.

Ἐτσι ἀποκαθίσταται καὶ ὁ ἀγαπητὸς μου Πετρόπουλος (ὅχι αὐτὸς τοῦ «Δαυλοῦ», ὁ ἄλλος), ποὺ ἔκανε σκοπὸ τῆς ζωῆς του νὰ πείσῃ τὴν ὑψηλὴ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν-τῶν Ρωμαίων- πρόγονοι «ἔτριβαν τὸ πιπέρι»! Ἐτσι δικαιώνεται καὶ ὁ ἀγῶνας τοῦ πολυαγαπημένου μου Σιαμάκη, ποὺ ξεφώνισε γραπτῶς τὸν Δημοσθένη ὡς τραδεστὶ καὶ τὸν Λεωνίδα μὲ τοὺς Τριακοσίους του ὡς 450 κιναιδικὰ ζευγάρια. Ἐτσι δικαιολογεῖται πλήρως καὶ ὁ Γρηγοράκης μου (ἀτιμούλικο, φιλάκια!) νὰ διατυμπανίξῃ στὰ τηλεοπτικὰ πάνελς τὴν ἰδιαιτερότητά του τῆς libido ὡς κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση. Ἐτσι ἐν τέλει ἱκανοποιεῖται καὶ ἡ ἀνάγκη ἀναπαραγωγῆς τοῦ παχυλοῦ σκώληκος τῆς διαστροφῆς, ποὺ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἔρπει πάνω στὶς ἔλικες τοῦ ἐγκεφάλου μου καὶ τώρα διχοτομούμενος εἰσέρχεται τεχνιέντως στὸ δικό σας μυαλό, γιὰ νὰ τὸ ἐκφυλίσῃ.

Κοῖμα ποὺ δὲν προέβλεψα νὰ στείλω τὸ τραγούδι αὐτὸ στὴ Γιουροβίζιον καὶ μᾶς πρόλαβαν ἄλλοι. Θὰ εἶχε κάνει τέτοιο πάταγο, ποὺ ὅλης τῆς γῆς οἱ «κορδελλιάστρες» θὰ μαζεύνονταν τώρα τὸ καλοκαίρι ἐδῶ, γιὰ νὰ γνωρίσουν τὴν ἀρσενο-κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ σας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, γιὰ νὰ διορθώσω τὴν ἀβλεψία μου, θὰ στείλω τοῦλάχιστον τὴ «Μάλα» σὲ διεθνή περιοδεία. Μέχρι τὸ Τόκιο θὰ φθάσῃ ἡ χάρη της. Παρεμπιπτόντως στὰ ἰαπωνικά ὁ πλήρης τίτλος τοῦ μούζικαλ εἶναι «Μάλα κόμπου κῶμα», ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει καὶ τόση σημασία. Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι νὰ κραταιώσω τὴν προπαγάνδα μου. Διαφορετικὰ δὲν μὲ βλέπω νὰ τὴν σκαπουλάρω ἀπὸ τὸ

Σάρωθρον

Η ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

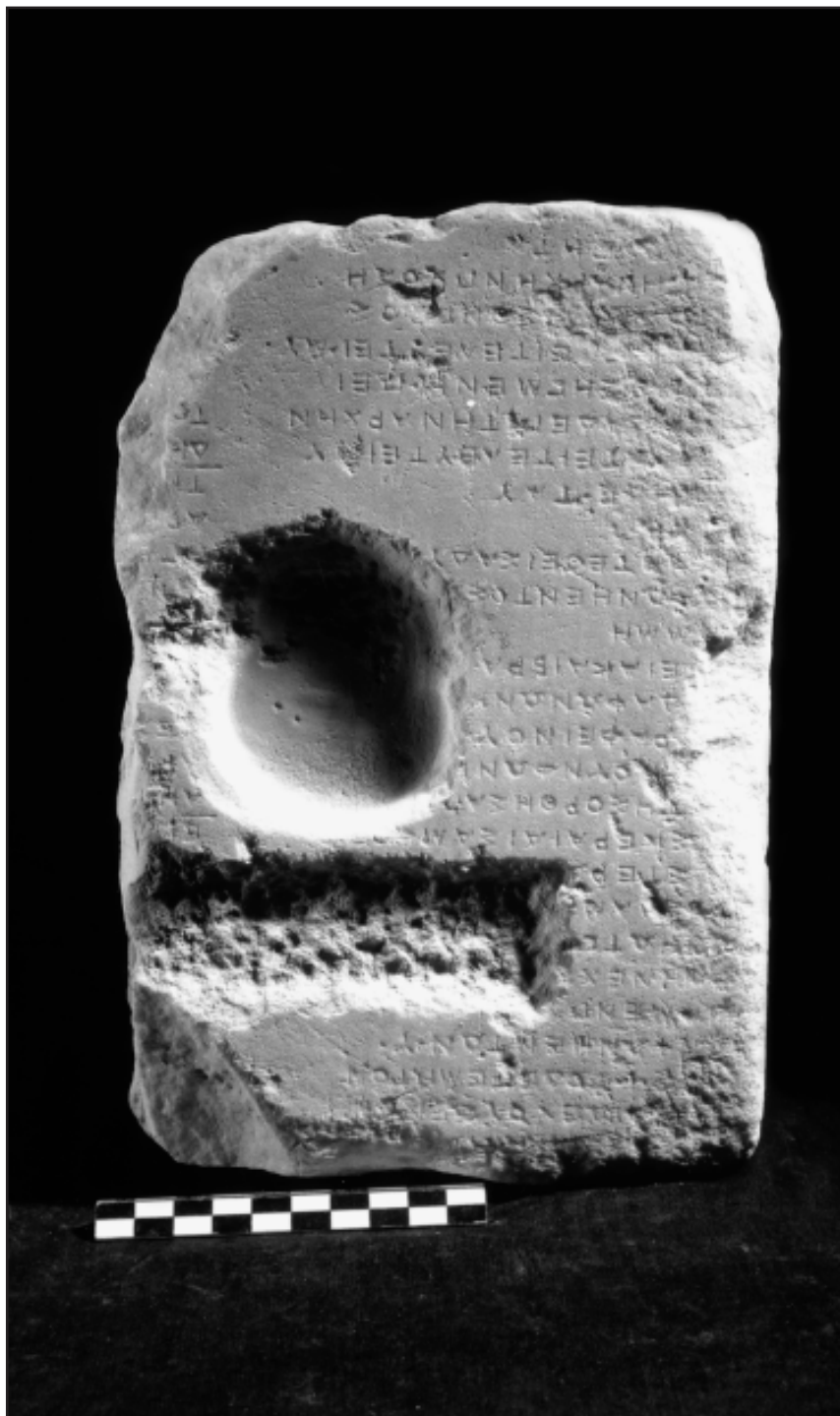
Ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα στὴ Ρώμη καὶ ἔπειτα στὴν ὑπόλοιπη Εὐρώπη

Ο γνωστός μας τρόπος γραφῆς, πὺν ἐξυπηρετεῖ συγκεκριμένους πρακτικούς σκοποὺς καὶ παρὰ τὶς τεχνολογικὲς προόδους στὴν ἀποτύπωση τοῦ ἤχου ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀναγκαῖο ἐφόδιο γιὰ ὠρισμένα ἐπαγγέλματα, ἐπινοήθηκε καὶ διαμορφώθηκε σύμφωνα μὲ τὶς ὑπάρχουσες πληροφορίες στὴν Ἀθήνα τῶν κλασσικῶν χρόνων. Ὅπως παραδίδει ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος στοὺς «Βίους Φιλοσόφων», οἱ λόγοι τοῦ Σωκράτη διασώθηκαν ἀπὸ τὸν μαθητὴ του Ξενοφῶντα, πὺν ἦταν, ὅπως χαρακτηριστικὰ ἀναφέρεται, «ὁ πρῶτος ὑποσημειωσάμενος τὰ λεγόμενα».

Γίνεται εὐκόλως ἀντιληπτό, ὅτι ἡ ἀνάγκη ἐπινοήσεως τῆς στενογραφίας προέκυψε ὡς παρεπόμενο τῆς ἀνάπτυξης τῆς ρητορικῆς τέχνης. Ὡστόσο ἡ ἱστορία τοῦ συστήματος γραφῆς μὲ σύντομα καὶ κωδικοποιημένα στοιχεῖα πρέπει νὰ ἔχη βαθύτερες ρίζες. Ὡς ἀπαρχές του δύνανται νὰ ἐκληφθοῦν οἱ σφζόμενες πινακίδες, πὺν φέρουν στὴν ἐπιφάνειά τους γραφὴ «βουτροφιδόν». Πρακτικὰ ὁ τρόπος αὐτὸς καταγραφῆς τοῦ προφορικοῦ λόγου ἦταν ὁ πλέον σύντομος, κάτι πὺν ἀποδεικνύεται τόσο ἀπὸ τὴν ἀνεπιτήδευτη ἔως ἐντελῶς πρόχειρη καὶ σχετικὰ «ρηχὴ» χάραξη στὶς πλείστες τῶν περιπτώσεων, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ μηδαμινὴ ἀπώλεια χρόνου μὲ τὴν ὁλοκλήρωση μιᾶς ἀράδας καὶ τὴν ἔναρξη ἄλλης κάτω ἀπὸ τὸ τέλος τῆς προηγουμένης. Γιὰ τὴν περαιτέρω διερεύνηση τῆς πορείας τῆς στενογραφικῆς τεχνικῆς, ἰδιαίτερη σπουδαιότητα ἔχουν ὠρισμένα ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, ὅπως ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἀνακαλυφθεῖσα στὴν Ἀκρόπολι τῶν Ἀθηνῶν ἐνεπίγραφη πλάκα, πὺν φέρει σημειογραφικὰ στοιχεῖα καὶ ἔχει δημοσιευτὴ σὲ εἰδικὸ τόμο τῶν ἀττικῶν ἐπιγραφῶν. Τὸ ἐν λόγω ἀντικείμενο περιλαμβάνει καὶ ἐρμηνεῖα στενογραφικοῦ συστήματος, πὺν ἀνάγεται στὸν 4ο π.Χ. αἰῶνα.

Ὁ ἀρχαιολόγος-ἐπιγραφολόγος H. Gomperz, πὺν εἶχε μελετήσει διεξοδικὰ τὸ σύστημα αὐτό, στὸ ἐρμηνευτικὸ του ὑπόμνημα σημείωνε συμπληρωματικὰ ὡς πρὸς τὴν ἀποκρυπτογράφηση τῶν χαρακτήρων τὰ ἑξῆς: «*Τῶν δὲ συμφώνων ἡ μὲν εὐθεῖα καὶ θραχεῖα γραμμὴ τοῦ φωνήεντος κάτω μὲν τεθεῖσα δύνανται “δέλτα”, ἐπάνω δὲ “ταί”, πρὸς δὲ “τεῖ”, τελευτεῖ “νῦ”. Μετέωρα δ’ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μὲν προσηγμένη “πεῖ”, πρὸς δὲ “τεῖ” τελευτεῖ, «μῦ». Κατὰ δὲ τὸ μέσον, πρὸς μὲν τὴν ἀρχὴν προσηγμένη “θῆτα”, πρὸς δὲ “τεῖ” τελευτεῖ, “ψεῖ”*».

Σὲ γενικὲς γραμμὲς τὸ σημειογραφικὸ σύστημα βασίζοταν στὴ συντομώτερη κατὰ τι γραφὴ τῶν στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἐπὶ τῆς παραστάσεως μεγάλου ἀριθμοῦ λέξεων μὲ εἰδικὰ γράμματα καὶ σημεῖα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἐπιγραφὴ μὲ στενογραφημένο κείμενο ἔχει βρεθῇ στοὺς Δελφοὺς κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τοῦ 1895. Πρόκειται γιὰ πλάκα τοῦ 4ου ἢ 3ου αἰῶνα π.Χ., πὺν περιέχει σημειογραφικοὺς συνδυασμοὺς συμφώνων.

Ἡ λίθινη πλάκα ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν ποῦ φέρει στενογραφικὰ στοιχεῖα. (Ἐπιγραφικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν, Ἀρ. 8873).

Ἀσβεστολιθική πλάκα τοῦ 8ου αἰῶνα π.Χ. ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν μὲ δουστροφηδὸν γραφή. (Ἐπιγραφικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν. Ἀρ. 5365).

Περὶ τὸ 350 π.Χ. ὁ στενογραφικὸς τρόπος γραφῆς μεταφέρθηκε στὴ Ρώμη ἀπὸ τὸν Κόιντο Ἐννιο. Ὅμως ἡ στενογραφία κατέστη συστηματικώτερη ἀπὸ τὸν συμμαθητὴ τοῦ Κικέρωνα Τίρωνα. Ἀκολουθώντας τὴν προγενέστερη ἑλληνικὴ τακτικὴ στὴν στοιχειοθεσία, ὁ Τίρων κατήρτισε μὲ βάση τὸ ἀλφάβητο πάνω ἀπὸ χίλια σημεῖα, γνωστὰ ἕως σήμερα ὡς «τιρωνικά». Μεταγενέστερα ὁ ρήτωρ Σενέκας τὰ αὐξήσε σὲ πέντε χιλιάδες περίπου. Ἀπὸ τὴ Ρώμη ἡ στενογραφία μετέχθη στὸ Βυζάντιο, ὅπου τὴν διδάσκονταν οἱ γραμματεῖς γιὰ νὰ καταγράφουν καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ καθαρογράφουν τὶς ὁμιλίες κρατικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀξιωματούχων. Ἀξιοσημείωτο εἶναι, ὅτι ἡ σύγχρονη ἑλληνικὴ στενογραφία δὲν βασίζεται, ὅπως θὰ ἦταν ἀναμενόμενο λόγω τουλάχιστον τῆς ἱστορικῆς συνέχειας τοῦ ἀλφάβητου μας, στὸ ἀρχαιοελληνικὸ σύστημα ἀλλὰ σὲ γαλλικὰ πρότυπα καὶ κανόνες τοῦ 18ου αἰῶνα.

Μάριος Μαρνέας

Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ

᾽Αξιος ὁ μισθός τους

Ἔτοιμάζονται κάποιοι «κουμπάροι» στὴν Κύπρο νὰ δημιουργήσουν ἀγγλόφωνον «Πανεπιστήμιον ᾽Εφαρμοσμένων ᾽Επιστημῶν καὶ Τεχνῶν». Κι ἅς διαμαρτύρωνται σύμπαντα τὰ πνευματικά σωματεῖα τοῦ νησιοῦ (περιοδικὸν «Πνευματικὴ Κύπρος», τεῦχος 400). Σιγὰ τώρα ποὺ οἱ Κύπριοι φωστήρες θ' ἀσχοληθοῦν μὲ τέτοια ἀσήμαντα πράγματα... Αὐτοὶ ἔχουν ὄραμα γιὰ ἔργο πνοῆς: Τὸ μὲν νὰ μαζεύουν τοὺς ἀπανταχοῦ νεαροὺς ᾽Αραβες «κουμποῦρες» καὶ νὰ τοὺς παίρνουν τὰ ριάλια, τὸ δὲ νὰ δοθηθοῦν τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὸν ἀφελληνισμὸν τοῦ νησιοῦ, ζηλώσαντες τὴν δόξαν τῆς κ. ᾽Αννας Διαμαντοπούλου...

᾽Ε! Παγκοσμιοποίηση εἶναι αὐτή· δὲν εἶναι παῖξε-γέλασε. Δὲν πρέπει νὰ δρεθοῦν τίποτε Κερκόπορτες, ἄντε καὶ «Δούρειοι Ἴπποι», γιὰ νὰ μπορέσῃ ἡ Μεγαλόνησος νὰ συμπράξῃ ἐνεργὰ σ' αὐτήν; Γιὰ νὰ ἔχουν κι οἱ κάποιοι «κουμπάροι» τὸ δικαίωμα νὰ «κοιτάζουν στὰ μάτια» τοὺς πάτρωνές των τοῦ διεθνοῦς ἐξουσιασμοῦ καὶ νὰ ἀναφωνοῦν: «Κύριε, ἄξιος ὁ μισθός μας» (προφανῶς σὲ δολλάρια).

Βεβαίως καὶ γνωρίζομεν ὅτι κάποιοι καλοὶ πατριῶτες, κυρίως ἀπὸ τὴν ἰντελιγκέντια τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λευκωσίας, προωθοῦν μὲ ὅσες δυνάμεις διαθέτουν τὸν Κυπροκεντρισμό. Καὶ βεβαίως ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ὁρμώμενοι... οὔτε μὲ μυστικές ὑπηρεσίες ἔχουν σχέσεις, οὔτε μὲ σκοτεινὰ κέντρα ἐξουσιασμοῦ. ᾽Ας ποῦμε ὅτι εἶναι πολὺ τοπικιστές. Καὶ κάνουν ὅ,τι μποροῦν καὶ δὲν μποροῦν, προκειμένου νὰ διαρραγοῦν οἱ σχέσεις ᾽Αθηνῶν-Λευκωσίας. Μέχρι σήμερα ὁ κυπριακὸς λαὸς τοὺς ἔχει γραμμένους εἰς τὰ παλαιότερα τῶν ὑποδημάτων του, ὅμως δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε, ὅτι οἱ «κύριοι» αὐτοὶ μὲ τὸ ὑψηλὸν ἑλληνικὸν φρόνημα διδάσκουν, ἄρα περνοῦν τὶς ἀπόψεις των εἰς τοὺς αὐριανοὺς ἐπιστήμονες καὶ ὡς εἰδικοὶ γνωμοδοτοῦν καὶ ἐπεμβαίνουν.

Εἶναι ἀξιοπρόσεκτη ἡ ἐμμονὴ τῶν συγκεκριμένων «κουμπάρων» νὰ δημιουργήσουν τὸ ἀγγλόφωνον αὐτὸ πανεπιστήμιον ὃχι μόνον κατὰ παράβασιν τῆς διεθνοῦς πρακτικῆς, ἢ ὅποια θέλει τὰ κρατικὰ πανεπιστήμια νὰ διδάσκουν εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς χώρας ὅπου ἐδρεύουν, ἀλλὰ καὶ κατὰ παράβασιν τοῦ Κυπριακοῦ Συντάγματος. Δηλαδή κάποιοι θέτουν (ἄραγε μὲ τίς πλάτες τίνων;) τὴν προσωπικὴ δούλησιν καὶ τίς προτιμήσεις των ὑπεράνω τοῦ Κανονιστικοῦ Χάρτη τῆς Κύπρου. Πράγμα ἐξόχως δημοκρατικόν!

Κύριε οὐράνιε Ἰωαννίδη, πιστέψτε με. Ἡ κ. ᾽Αννα Διαμαντοπούλου τοῦλάχιστον ἐν Ἑλλάδι ἔχει ἀζήλευτον δόξαν. ᾽Αφοῦ τὴν εἰσιχτήρισαν ἅπαντες...

Γιῶργος Πετρόπουλος

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Τὸ δράμα τοῦ ἥρωα Ἑμμανουὴλ Παπαῦ

Οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν Φιλικῶν εἶχαν μυσήσει κατὰ τὴν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21 περίοδο στίς ἰδέες των περὶ τῆς δημιουργίας ἐλευθέρου ἐλληνικοῦ κράτους ἀρκετοὺς Μακεδόνες πατριώτες. Κέντρο τῆς προσπάθειας αὐτῆς ἀπέτελεσαν οἱ Σέρρες. Ἡ πόλις εἶχε καταστή τὸ κλειδὶ τοῦ ἐμπορίου τῆς Μακεδονίας σὲ ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπῃ. Στίς σχολές τῶν Σερρῶν ἐμορφώνοντο τὰ παιδιὰ τῶν εὐπορωτέρων ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν ἀπ' τὴν Ἡπειρο ἕως τὴν Θράκη.

Ὁ διακεκριμένος Σερραῖος πατριώτης Ἑμμανουὴλ Παπαῦς, τραπεζίτης καὶ μεγάλεμπορος μὲ πελάτες πολλοὺς μπέηδες καὶ ἀγᾶδες, ἦτο ὁ ἄνθρωπος ποὺ ξεκίνησε καὶ ὀργάνωσε τὴν ἐπαναστατικὴ κίνησι στὴν Μακεδονία. Διαπνεόμενος ἀπὸ ἀγνὸ καὶ θερμὸ πατριωτισμὸ, ἀγωνίσθηκε καὶ ἔδωσε ὅλη τὴν περιουσίαν του γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ ἀγῶνος καὶ τὴν ἐλληνικὴ ἐλευθερία. Ὁ Παπαῦς ἐμυήθη στὴν Φιλικὴν Ἑταιρεία

Ὁ Ἑμμανουὴλ Παπαῦς, ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21 στὴ Μακεδονία. Καταδιώχθηκε καὶ παρ' ὀλίγον νὰ συλληφθῇ καὶ νὰ παραδοθῇ στοὺς Τούρκους ἀπὸ τοὺς Ἀγιορείτες μοναχοὺς. Διέφυγε ὑπὸ δραματικὲς συνθήκες, ἀλλὰ πέθανε σὲ 3 μέρες μέσα στὸ πλοῖο ποὺ τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὸ ἔμφραγμα. (Ἀνδριάνας τοῦ στὴ γενέτειρά του Σέρρες.)

τὸ ἔτος 1819 ἀπ' τὸν Ἰωάννη Φαρμάκη. Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1820 ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης τοῦ ἀνήγγειλε τὴν ἑναρξί τῆς ἐπαναστάσεως. Στις 23 Μαρτίου τοῦ 1821 μαζὶ μὲ τὸν Ἰωάννη Χατζηπέτρο ἀποπλέει γιὰ τὴν χερσόνησο τοῦ Ἄθω μεταφέροντας ὅπλα καὶ πολεμοφόδια.

Στὴν χερσόνησο δὲν εὐρίσκοντο Τούρκοι. Τοῦτο ἀποτελοῦσε προνόμιο παραχωρηθὲν ἀπὸ τὸν Σουλτάνο, διότι οἱ Ἁγιορεῖτες μοναχοὶ εἶχαν συμπράξει πάντοτε μὲ τοὺς Τούρκους. Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ὅμως εἶχαν μνηθῇ στὴν Φιλικὴν Ἑταιρεία καὶ δέχθησαν τὸν Ἑμμανουὴλ Παπᾶ. Στὸν Ἄθω ὑπῆρχαν κατ' ἐκείνη τὴν ἐποχὴ εἰκοσι μοναστήρια, πεντακόσιοι ἀσκητὲς καὶ δέκα χιλιάδες μοναχοὶ. Τὸ Ἅγιον Ὄρος ἦτο τὸ μοναδικὸ κέντρο, ὅπου μπορούσε νὰ προπαρασκευασθῇ ὁ ἀγὼν.

Μὲ τὴν κήρυξι τῆς ἐπαναστάσεως στὴν Μολδοβλαχία καὶ στὴν Πελοπόννησο οἱ Τούρκοι, φοβούμενοι τὴν ἐπέκτασίν της καὶ στὴν Μακεδονία, ἐπετέθησαν γιὰ ἀσήμεντη ἀφορμὴ στὴν ἀγορὰ τοῦ Πολυγύρου, γιὰ νὰ τρομοκρατήσουν τὸν πληθυσμὸν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Πολυγύρου ὅμως ὠπλίσθησαν καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Τούρκων φονεύοντας τὴν φρουρά, 18 Τούρκους καὶ τὸν διοικητὴ. Αὐτὸ τὸ γεγονός ἀπετέλεσε τὴν ἑναρξί τῆς ἐπαναστάσεως στὴν Μακεδονία.

Οἱ Τούρκοι προέβησαν σὲ συλλήψεις, ἐκτελέσεις, διαπομπεύσεις. Στις ἐπιθέσεις αὐτὲς συνήργησαν οἱ Ἑβραῖοι τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Χαλκιδικῆς. Ταυτοχρόνως ὁ Ἑμμ. Παπᾶς ἀνακηρύσσεται στὴν πολίχνη τῶν Καρυῶν ἀπ' τοὺς τοπικοὺς ὀπλαρχηγούς ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως καὶ «*Προστάτης τῆς Μακεδονίας*». Προβαίνει σὲ προσπάθεια ἐνισχύσεως καὶ ὁργανώσεως τοῦ ἀτάκτου στρατοῦ τοῦ μὲ τοὺς ὀπλαρχηγούς τοῦ Ὀλύμπου καὶ ζητεῖ βοήθεια ἀπ' τὸν μικρὸν ἑλληνικὸ στόλο τῆς Ὑδρας καὶ τῶν Σπετσῶν.

«Στυγερά ἀνελευθεριότης καὶ μικροπρέπεια»

Οἱ ἐχθροπραξίες μὲ τοὺς Τούρκους θὰ κρατήσουν ἀρκετὸν καιρό. Καὶ ἐνῶ ἡ ἐπανάστασις δείχνει νὰ σβῇ ἰσχυρὰ ἔλλειψως πολεμοφοδίων καὶ τροφῶν, ὁ Ἑμμ. Παπᾶς στρέφεται γιὰ βοήθεια σὲ τὴν πόλιν τῶν Πάμπλουτων μὲ τὸν Ἅγιον Ὄρους. Μάταιος κόπος. Παρὰ τίς ἐκκλήσεις τοῦ ἰδίου τοῦ Ὑψηλάντου οἱ μοναχοὶ δὲν ἐννόουν νὰ θίξουν τοὺς πλουσιώτατους θησαυροὺς τοῦ Ἅγιου Ὄρους, ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ ἀποτελέσουν πηγὴ σοδαρᾶς ἐνισχύσεως ὅχι μόνο τοῦ Μακεδονικοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ Πανελληνίου ἀγῶνος.

Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας ἡ «Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἅγιου Ὄρους» εἶχε ἐπιβάλλει σὸ ποίμνιό της τὸν φόρο τῆς «*δεκάτης*» (10% τῆς περιουσίας κάθε Χριστιανοῦ νὰ δίδεται στὴν Ἐκκλησία) καὶ τὰ «*δοσίματα*», δωρεές. Ἐπίσης κάθε Χριστιανὸς γαιοκτήμονας ὑποχρεωτικὰ μετὰ τὸν θάνατό του ἄφηνε τὸ 1/3 τῆς γῆς του στὴν Ἐκκλησία. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης εἶχε τὸ δικαίωμα ἐκτὸς τῶν προηγούμενων νὰ φορολογῇ ἐκτάκτως καὶ κατὰ δούλησιν τὸ ποίμνιό του. Ὁ Κ. Παπαρρηγόπουλος («Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους», τόμος Ε', σελ. 507), μᾶς παραδίδει τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολὴ τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Ρήγα Μάνθου πρὸς τὸν Ἑμμ. Παπᾶ, μὲ ἡμερομηνία 19 Ἰουνίου τοῦ 1821:

«*Κατὰ τὴν παραίνεσίν της ἐξακολουθῶ φυλάττων τὸν στρατὸν ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων καὶ μεταχειριζόμενός τινα στρατηγήματα, ἀποστέλλων στρατιώτας εἰς τὰ δυνά, τὸ ὅποιον ὠφέλησε καὶ ὠφελῇ. Μὰ τί νὰ κάμῃ κανεὶς τὴν μικρολογίαν τῶν Ἁγίων Πατέρων; Αὐτὴ ἡ στυγερά ἀνελευθεριότης καὶ μικροπρέπεια αὐτῶν μᾶς ἐμπόδισεν ἀπὸ πολλὰ ὠφέλιμα καὶ ἀπὸ πολλὰ ἀναγκαῖα. [...] Ἐπάσχισα νὰ τοὺς διαθέσω διαφορετικὰ μὲ λόγον. Ὅμως αὐτοὶ ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῶν δὲν ἐδγαίνουν. Ἐχουν τὰ φρονήματά των, τὰ ὅποια μόνον ἐγκρίνουν διὰ καλὰ καὶ τὰ προσκυνοῦν καὶ τὰ λατρεύ-*

ονν καὶ φροντίζουσιν μόνον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἰδίων των ὑποκειμένων καὶ μόνον διὰ τὴν ἀσφάλειάν των. Φοβοῦμαι, μήπως ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ τὰς πολλὰς θλίψεις του ἐφορμήσῃ ἐναντίον των καὶ δὲν δυνηθῶμεν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ὁρμήν των. [...]».

Οἱ Τοῦρκοι συνέχιζαν τὶς σφαγὰς στὰ γύρω χωριὰ κατὰ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Πεῖνα καὶ ἐπιδημίες ἀκολούθησαν. Ὁ Ἐμμ. Παπᾶς στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ὑψηλάντη γράφει: «Τὸ ἰδιαίτερόν μου ταμεῖον ἐξηντλήθη. Πόρους ἄλλους δὲν ἔχω. Τὸ ἡθικὸν τοῦ λαοῦ εἶναι κατακερματισμένον καὶ ἐὰν δὲν ἐφοδιασθῇ ὁ στρατὸς τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐμψυχωθῇ, διαλύεται». Ὅμως ὁ Ὑψηλάντης εὐρίσκειτο σὲ πραγματικὴν ἀδυναμίαν νὰ ἐνισχύσῃ τὸν Μακεδονικὸν Ἀγῶνα, διότι ἡ ἐπανάστασις φούντωνε σὲ ὁλόκληρῃ τὴν ἐπικράτεια καὶ οἱ ἀνάγκες ἦταν μεγάλες.

Ἡ ἄρνησις τῶν Ἀγιορειτῶν γιὰ βοήθειαν εἶχε γίνῃ πλέον γνωστὴ σὲ ὁλόκληρῃ τὴν χώρα. Τὸ πατροπαράδοτο πνεῦμα ὑποταγῆς τοὺς στοὺς κατακτητὲς καὶ ἡ φιλοχρηματία τοὺς στέρησαν τὴν σημαντικὴ βοήθεια ποὺ εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ προσφέρουν στοὺς ἀγωνιστὲς. Οἱ θησαυροὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους θὰ μπορούσαν νὰ μετατραποῦν σὲ ὅπλα, πολεμοφόδια καὶ τρόφιμα γιὰ ὁλόκληρῃ τὴν ἐπανάστασι.

Ἡ προδοσία καὶ τὸ τραγικὸ τέλος τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ

Τὸν Μάιο τοῦ 1822 διορίζεται πασᾶς τῆς Θεσσαλονίκης ὁ Ἀβδουλ Ἀμποῦδ, μὲ ἐντολὴ νὰ καταστείλῃ τὴν ἐπανάστασι στὴν ἀνατολικὴ Μακεδονία. Τὸν Ὀκτώβριο ξεκινᾷ ἐκστρατεία ἐναντίον τῆς Κασσάνδρας συνοδευόμενος ἀπὸ μεγάλῃ στρατιωτικῇ δύνامي, ποὺ ὕστερα ἀπὸ σκληρὴς μάχης καταφέρνει νὰ νικήσῃ τοὺς Ἕλληνες ὑπερασπιστὲς. Ἡ Κασσάνδρα μετεβλήθη σὲ σφαγεῖο καὶ σὲ στάχτη. Τὰ χωριὰ ἐπυρπολήθησαν καὶ ὅσοι κάτοικοι δὲν ἐσφάγησαν, πουλήθηκαν στὴν Θεσσαλονίκη ὡς δοῦλοι. Ἀπέμενεν ὁ Ἄθως.

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς καὶ ἱστορικὸς Διονύσιος Κόκκινος στὸ ἔργο του «Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις» ἀναφέρει: «Οἱ καλόγηροι ἦσαν πάντα συνηθισμένοι νὰ δέχονται προσφορὰς ἀπ' τοὺς πτωχοτέρους πιστοὺς, χωρὶς αὐτοὶ νὰ προσφέρουν ποτὲ τίποτε. Ὁ δὲ πατριωτισμὸς των εἶχε σταματήσει πρὸ τῆς οὐσίας χρημάτων, ποὺ δὲν ἀνῆκαν ἐπὶ τέλους εἰς αὐτούς, ἀλλὰ τῶν ὁποίων ἦσαν διαχειρισταὶ καὶ ὁ πρῶτος ἐνθουσιασμὸς των διὰ τὸν Ἐμμ. Παπᾶν μετεβλήθη εἰς δυσφορίαν. Καὶ ἀντὶ νὰ ἐνισχύσουν τὸν ἡρωικὸν ἀρχηγὸν εἰς τὰς τελευταίας ἀγωνιώδεις προσπάθειάς του, συνεσπειρώθησαν περὶ τὰς μὲν τῶν καὶ τὸν κατηρῶντο ὡς ὑποκινητὴν τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς ὑπεύθυνον τοῦ κακοῦ. Ἐνεθύνιζαν μὲ τὴν στάσιν των τὰ πλήθη τῶν κληρικῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς πολιορκίας της, ποὺ, ἀντὶ νὰ λάβουν ὅπλα καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὸν Παλαιολόγον, ἐγέμιζαν τὰς ἐκκλησίας, κατηγοροῦσαν τὸν βασιλέα καὶ ὠμιλοῦσαν περὶ τῆς ἐπικειμένης πτώσεως ὡς περὶ μοίρας ἀναποφεύκτου».

Οἱ Ἀγιορεῖτες ἦσαν σὲ θέσιν νὰ ἀντισταθοῦν. Ὁλόκληρῃ ἡ χερσόνησος τοῦ Ἄθως ἀποτελοῦσε φυσικὴ ὄχυρὴ θέσι, κατὰ τῆς ὁποίας θὰ ἀπαιτοῦντο ἐπιπλέον καὶ μακρόχρονες πολεμικὲς προσπάθειες τῶν Ὀθωμανῶν μὲ ἀμφίβολον ἀποτέλεσμα. Ὁ πασᾶς ὑπεσχέθη νὰ σεβασθῇ τὸ προαῖνιο προνόμιο τῶν μονῶν τῆς ἀπαγορεύσεως εἰσόδου τουρκικοῦ στρατοῦ στὴ γῆ τῶν Ἀγιορειτῶν, ἐφ' ὅσον παρέδιδαν ὅπλα, κανόνια καὶ ὀμήρους σ' αὐτὸν καθὼς καὶ ποσὸ δυόμισι ἑκατομμυρίων γροσίων. Οἱ καλόγηροι ἐδέχθησαν νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ὀμήρους. Τὸ προδοτικώτερο δέδαια ἦταν, ὅτι ἐδέχθησαν νὰ παραδώσουν καὶ τὸν εὐρισκόμενον ἀκόμη στὴ μονὴν Ἐσφιγμένου Ἐμμ. Παπᾶ.

Ἡ θέση τῆς Ὁρθοδοξίας στο θέμα ἱδρύσεως κράτους

Οἱ περισσότεροι μετέπειτα ἱστορικοὶ τοῦ «ἐλληνοχριστιανικοῦ» κράτους πλὴν ἐλαχίστων προσπάθησαν νὰ δικαιολογήσουν τὴν προδοσίαν αὐτῆ τῶν μοναχῶν. Ὅμως λίγα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν προδοσίαν ὁ Ἀθανάσιος Πάριος στὸ ἔργο του «Χριστιανικὴ Ἀπολογία» ἔγραφε γιὰ τὴν ἰδέαν τοῦ νέου κράτους τῶν Ἑλλήνων: «Ἡ ἐλευθερία καὶ ἰσότης μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν εἶναι προϊόντα ἀντιχριστιανικῆς ἀσεβείας πρὸς τὸν Θεόν».

Ὅσο γιὰ τοὺς Τούρκους, ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ἀνθίμος στὴν «Πατρικὴν διδασκαλίαν» του εἶχε δώσει τὶς ἀκόλουθες ὁδηγίες: «Ὁ κύριος ἐγείρειν ἐκ τοῦ μηδενὸς τὴν ἰσχυρὰν αὐτὴν βασιλείαν τῶν Ὀθωμανῶν ἀντὶ τῆς τῶν Ρωμαίων ἡμῶν βασιλείας, ἡ ὁποία εἶχεν ἀρχίσει τρόπον τινα νὰ χωλαίνει εἰς τὰ τῆς Ὁρθοδοξίας πίστεως φρονήματα (ἐννοεῖ τὴν προσπάθειαν ἀναδείξεως τῆς Πληθωνικῆς-Πλατωνικῆς παιδείας στὴν Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία) καὶ ὕψωσε τὴν βασιλείαν αὐτὴν τῶν Ὀθωμανῶν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην, διὰ νὰ ἀποδείξῃ ἀναμφιδόλως, ὅτι θεῖον ἐγένετο βουλήματι καὶ ὄχι μὲ δύναμιν τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ πιστοποιήσῃ πάντας τοὺς πιστοὺς, ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο εὐδόκησε νὰ οἰκοδομήσῃ μέγα μυστήριον, τὴν σωτηρίαν δηλαδὴ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ λαοῦς».

Ἡ παράδοσις τοῦ Ε. Παπᾶ ἀπὸ τοὺς Ἀγιορείτες ἐζητήθη ἀπ' τὸν Ἀβδούλ Ἀμπυδ. Ἐκεῖνοι ὄχι μόνον δὲν διαπραγματεύθηκαν καὶ τὴν παράδοσί του, ἀλλὰ ἀντιθέτως τὸν κατεδίωξαν ἀμέσως οἱ ἴδιοι.. Διὰ τοῦ λόγου τὸ ἀληθὲς ἀκολουθεῖ τὸ ἔγγραφο τῆς προδοσίας τῶν ἡγουμένων τῶν δεκαεννέα ὑπολοίπων μονῶν πρὸς τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς τοῦ Ἑσφιγμένου: «Εἰς τὴν πανοσιότητά σας, ἅγιοι πατέρες, τοῦ ἱεροῦ κοινοβίου Ἑσφιγμένον. Χθὲς ὁ ἐνδοξότατος ἡμῶν Χασεκὴ ἀγᾶς μας σᾶς ἔγραψε μυσρασελέν, διὰ νὰ πιάσετε ἐνέχειρον τὸν Ἀρχοντα Παπᾶν καὶ τοὺς λοιποὺς, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος σᾶς ἔγραψε. Λοιπὸν σᾶς γράφομεν καὶ ἡμεῖς οἱ τῶν εἴκοσι ἱερῶν μοναστηρίων Προϊστάμενοι, οἱ ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνάξει, νὰ κάμετε τὸ ἴδιον, ὁμοφώνως, δηλαδὴ νὰ μᾶς τοὺς φέρετε ἐνταῦθα ἀναμφιδόλως καὶ τοὺς ζητοῦμεν ἀπὸ ἐσᾶς ἀφεύκτως. Καὶ ἰδὸν ὅπου στέλλομεν ἐπίτηδες ἀνθρώπους, διὰ νὰ τοὺς πάρουν. Καὶ ὅσοι ἀκολουθοῦν τὸν Ἀρχοντα ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους πατέρας, νὰ τὸν ἀφήσουν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ κελλία των. Εἰδὲ καὶ φανοῦν παρήκοοι, θέλουν ὑποπέσει εἰς ὀργὴν μεγάλην, καὶ θέλουν χάσει καὶ τὰ ὀσπίτιά των. Ὅμοίως καὶ ὅσοι ἄλλοι πιαστοῦν ἔχουν νὰ παιδεύωνται. Ταῦτα πρὸς εἰδῆσίν σας καὶ ἐμμένομεν. 1821-18 Νοεμβρίου, Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ Κοινῇ Συνάξει τῶν δεκαεννέα ἱερῶν μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους Προϊστάμενοι». Μποροῦσαν βέβαια νὰ φυγαδεύσουν τὸν Παπᾶ, διότι Τοῦρκοι δὲν ὑπῆρχαν στὸ Ἅγιον Ὄρος, προτίμησαν ὅμως νὰ τὸν παραδώσουν. Τὸ μόνον ποὺ διαπραγματεύθηκαν ἦταν τὰ χρήματα, ζητώντας προθεσμίαν γιὰ νὰ τὰ καταβάλουν στὸν Τοῦρκο εἰσπράκτορα σαράντα ἡμέρες ἀργότερα, πρᾶγμα ποὺ δέχθηκαν οἱ Τοῦρκοι.

Ὁ Ἐμμ. Παπᾶς μόλις πρόφθασε νὰ διαφύγῃ. Καταδιωκόμενος ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς καλογήρους, κατῴρθωσε νὰ ἐπιβιβάσῃ μὲ λίγους πιστοὺς συντρόφους του καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωάννη ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ Χ. Βισβίξη καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ γιὰ τὴν Ὑδρᾶ, ἀλλὰ κατὰ τὸσο ἐξοντωτικὴς συνθήκης, ὥστε κατὰ τὴ διαδρομὴ τοῦ πλοίου, ἐξαντλημένος ἀπ' τὶς κακουχίας καὶ τὶς συγκινήσεις τῆς τραγικῆς του περιπέτειας, πέθανε ἀπὸ καρδιακὴ προσβολή. Τὸ σῶμα του μετεφέρθη στὴν Ὑδρᾶ, ὅπου κηδεύθηκε μὲ τιμὲς ἥρωος.

Ἡ παραχάραξις καὶ ἀλλοίωσις τῆς ἱστορίας στὸ Ρωμαϊκὸ κρατίδιον εἶναι ἡ κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ, μέσα στὴν ὁποία μπαίνουν οἱ προδότες καὶ βαπτίζονται σωτήρες ἢ ἐλευθερωτὲς τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Βασίλειος Μαυρομάτης

ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ξβ. Καλλίνος

Ὁ Καλλίνος ὁ Ἐφέσιος ἔζησε περὶ τὰ μέσα τοῦ 7ου π.Χ. αἰῶνος. Ὦντας πρεσβύτης πλέον, ἢ Ἐφεσος κινδύνευσε ἀπὸ τοὺς Κιμμερίους –τοὺς κατοίκους τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου στὴν Κριμαία– οἱ ὁποῖοι, ἐκδιωχθέντες ἐκ τῆς πατρίδος των ὑπὸ τῶν Σκυθῶν, ἐπέδραμον κατὰ τῆς Μ. Ἀσίας. Οἱ Κιμμέριοι, λαὸς βαρβαρικός, ὑπῆρξαν καταστρεπτικοὶ γιὰ τὶς ἑλληνικὲς πόλεις καὶ ἰδιαίτερα τὴν Μαγνησίαν, τὴν ὁποία λεηλάτησαν ἀπ' ἄκρῃ σ' ἄκρῃ. Ὁ Στράβων καὶ ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς θεωροῦν τὸν Καλλῖνο ὡς ἀρχαιότερο τοῦ Ἀρχιλόχου, ἐπειδὴ, λέει, «τῶν γὰρ Μαγνήτων ὁ μὲν Ἀρχιλόχος ἀπολωλὼτων ὁ δὲ Καλλίνος εὐήμεροντων μέμνηται». Ἡ καταστροφή τῆς Μαγνησίας τοποθετεῖται στὸ 652 π.Χ., πρᾶγμα πὸν σημαίνει, ὅτι ὁ Καλλίνος τότε θὰ ἦταν πιά ὥριμος ἄνδρας, ἂν μὴ πρεσβύτης.

Ὁ ποιητής, πὸν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκε στὴν πολεμικὴ ἀριστοκρατία τῆς Ἐφέσου, δὲν κρύβει τὴν ἀγωνία του γι' αὐτὴν τὴν πόλιν, καίτοι πὸν φαίνεται κι ἀπὸ ἓνα μονόστιχό του πὸν μᾶς μεταφέρει ὁ Στράβων: «νῦν δ' ἐπὶ Κιμμερίων στρατὸς ἔρχεται ὀδρικοεργῶν (= ἀδίκων) ...». Ἡ αἴσθησή μας αὐτὴ ἐπαληθεύεται κι ἀπὸ τοὺς πρώτους στίχους ἐνὸς ἀποσπάσματος τοῦ μοναδικοῦ διασωθέντος ποιήματός του, πὸν ἔχουν ὡς ἑξῆς: «Μέχρι πότε θὰ μένετε ἀδρανεῖς, νέοι μου; Πότε θὰ φανῇτε γενναῖοι; Δὲν ντρέπεσθε τοὺς γείτονές σας, νὰ φαίνεσθε τόσο πολὺ ἀδιάφοροι;» (στίχοι 1-3).

Ὁ ὑπερήλικας ποιητὴς ὑψώνει φωνὴν διαμαρτυρίας, ἐλέγχον καὶ προτροπῆς πρὸς τοὺς ἀδρόδαιτους νέους τῆς Ἐφέσου, οἱ ὁποῖοι, καθὼς φαίνεται, δὲν ἀντιλαμβάνονταν τὴν κρισιμότητα τῆς καταστάσεως καὶ ζοῦσαν ἀνέμελοι μέσα στὴν χλιδὴ καὶ τὸν εὐδαιμονισμό. Μὲ τὶς τρεῖς αὐτὲς ἐρωτήσεις πὸν τοὺς ἀπενθύνει, ὁ Καλλίνος ἀποδεικνύεται δεινὸς δημεγέρτης, ἔμπειρος πολέμαρχος, ἄξιος πνευματικὸς ταγὸς καὶ προπαντὸς εὐπατρίδης.

Ὁ ποιητὴς ἀναδίδει μὲ θαυμαστὸν τρόπο τὸ ἥρωικό πνεῦμα τῆς “Ἰλιάδος”, ἀπ' τὴν ὁποία ἀντλεῖ θέματα, τρόπους καὶ μορφές γραφῆς, ἐνῶ πολὺ ἀπέχει ἀπ' τὴν ἀναστατωμένη ἀτομικιστικὴ ἐποχὴ τοῦ προσωπικοῦ λυρισμοῦ. Μετὰ τὴν παρὰθεση τῶν τριῶν ἐρωτημάτων πὸν προαναφέραμε, προχωρεῖ στὴ νοθεσία τῶν νέων, τοὺς ὁποίους ἀφντνίζει κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: «Ἐν εἰρήνῃ δοκεῖτε ἦσθαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει» (στ. 4-5). Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ συνειδητοποιήσουν οἱ νέοι, ὅτι διέρχονται μιὰ πολεμικὴ περίοδο καὶ ν' ἀφήσουν συνεπῶς τὴν ραστώνη καὶ τὴν τρυφή, προκειμένου νὰ βρεθοῦν στὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν ἐλευθερία τους καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ σκοτωθοῦν... Νὰ σκοτωθοῦν ὅμως λεβέντικα, πετώντας τὸ ἀκόντιο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν καὶ τὴν ὑστατὴ ἀκόμῃ στιγμὴ! Ἕνας τέτοιος θάνατος χαρίζει τιμὴ καὶ δόξα τόσο στοὺς ἴδιους τοὺς μαχητὲς ὅσο καὶ στὶς οἰκογένειές τους. Ἡ εἰκόνα τοῦ πολεμιστῆ πὸν ἀτρόμητος προχωρεῖ κατὰ τῶν ἐχθρῶν κραδαίνοντας τὸ ἀκόντιό του, ὅπως κι ἐκεῖνη τοῦ ἀποθνήσκοντος μαχητοῦ, πὸν τὴν ὑστατὴ του στιγμὴ ρίχνει τὸ ἀκόντιό του κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, εἶναι ἐξαιρετικὰ παραστατικὲς καὶ ζωντανές· δηλώνουν δὲ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῶν ἥρωικῶν μαχητῶν. «Καί τίς ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω. Τιμῆν τε γὰρ ἔστι καὶ ἀγλαὸν (= λαμπρό, εὐγενές) ἀνδρὶ μάχεσθαι γῆς πέρι καὶ παίδων κουριδῆς τ' ἀλόχου (= νόμιμη σύ-

ζυγος) δυσμενέσιν» (στ. 5-7).

Ὁ Καλλίνος γνωρίζει καλά, πὺς οἱ νέοι δὲν ἀποφεύγουν τὸν πόλεμο ἀπὸ δειλία ἀλλ' ἀπὸ θέληση ζωῆς, πὺς ὡς γνωστὸν εἶναι «γλυκεῖα» ἐνῶ «ὁ θάνατος μαυρίλα»... Ὑπενθυμίζει τώρα στοὺς νέους, ὅτι ἡ καλὴ ζωὴ πὺς ἐπιθυμοῦν εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μὲ τὸν θάνατο, ὁ ὅποιος διαφεντεύει τῆς ζωῆς ὅλων τῶν θνητῶν ὄντων, ἐνῶ ἡ ἀθανασία στοὺς θεοὺς ταιριάζει μονάχα. Τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μας, κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ Μυθολογία, τὸ κρατοῦν οἱ Μοῖρες, οἱ θυγατέρες τῆς Εἰμαρμένης καὶ τοῦ Διός, πὺς ἔναι ἐπιφορτισμένες νὰ ἐπισκοποῦν καὶ τὴν τήρηση τῶν Νόμων τῆς Φύσεως. «Ὁ θάνατος τότε μονάχα θά ῥθῃ, ὅταν ὅπως γνωρίζετε, οἱ Μοῖρες τὸ ὀρίσουν... γιατί ποτὲ δὲν γίνεται τὸν Χάρο ν' ἀποφύγῃς, ἀκόμα κι ἂν κατάγεισαι ἀπὸ τοὺς ἀθανάτους» (στ. 7-10). Ὁ ποιητὴς γνωρίζει ἐπίσης τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰωνικοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ τίς ἀμφισβητήσεις πὺς ἔχουν διατυπώσει οἱ σοφοὶ τοῦ καιροῦ του· αἰσθάνεται, λοιπόν, ὅτι κινδυνεύει νὰ χαρακτηριστεῖ μοιρολάτρη, γι' αὐτὸ καὶ ἐπανέρχεται στὸ θέμα μὲ διαφορετικὸ τρόπο: «Πολλὲς φορὲς γυρνᾷ κανεῖς στὸ σπίτι, ἀφοῦ γλυτώσῃς ἀπὸ τῆς μάχης τὴν σφαγὴ καὶ τοῦ ἀκοντιοῦ τὸν βρόντο, καὶ τὸν εὐρίσκει ὁ θάνατος χωρὶς κανένα λόγον» (στ. 7-14).

Ἀφοῦ ὁ θάνατος δὲν ἀνῆκει στὴν περιοχὴ «τῶν ἐφ' ἡμῖν», καθὼς θά ἔλεγε ὁ Σωκράτης, δὲν μᾶς μένει παρὰ νὰ ἐπιλέξουμε μιὰ ἀξιοπρεπῆ καὶ ἐλεύθερη ζωὴ, πὺς μόνο ὁ «πάντων πατὴρ πόλεμος» ἐξασφαλίζει. Ὁ Καλλίνος φρονεῖ, ὅτι ἔχει πείσει πιά τοὺς νέους νὰ ὁρμήξουν στὰ πεδία τῶν μαχῶν, γι' αὐτὸ προχωρεῖ πλέον στὴν παροχὴ συμβουλῶν καὶ ὑποδείξεων στρατηγικῆς φύσεως, προτάσσοντας τὴν ἀποφασιστικότητά, τὴν γενναιότητα, τὸ πολεμικὸ μένος καὶ τὴν ὁρμή. Κατόπιν ἐπανέρχεται καὶ πάλι στὸ θέμα τοῦ θανάτου, τὸν ὁποῖο θεωρεῖ διαφορετικά: ἀντιπαραβάλλει τὸν ἄδοξο θάνατο τῶν κοινῶν θνητῶν μὲ τὸν ἐνδοξο θάνατο τῶν ἥρωικῶν ἀνδρῶν, πὺς σύμφωνα μὲ τὸν Ἡσίοδο «ἡμίθεοι καλέονται». Ὁ θάνατος τῶν πρώτων περνάει ἀπαρατήρητος καὶ ἀποτελεῖ ὑπόθεση τῶν συγγενῶν του μονάχα· τῶν ἀνδρειωμένων ὅμως ὁ θάνατος, πὺς σκοτώνονται στὰ πεδία τῶν μαχῶν ὑπερασπιζόμενοι τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην, ἀποτελεῖ πανεθνικὴ ἢ καὶ πανανθρώπινη ὑπόθεση· στὸ ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοὺς συγκλονίζουν καὶ θρηνοῦν οἱ πάντες, ἐνῶ παρὰλλήλα τοὺς ἀπονέμουν τίς ὑψιστες τῶν τιμῶν, «... τὸν ἀνάνδρον κι ἂν σώζεται κανεῖς δὲν τὸν τιμάει, μὰ τοῦ γενναίου τὸν θάνατο ὅλοι μαζὶ τὸν κλαῖνε καὶ ὅλοι τὸν θαυμάζουνε στὸν πόλεμον σὰν πέση!.. μὰ κι ὅσο εἶναι ζωντανὸς σὰν τοὺς θεοὺς τὸν ἔχουν» (στ. 15-19).

Οἱ λαοὶ ἀγαποῦν καὶ θαυμάζουν τοὺς ὑψηλόφρονες, τοὺς στρατιωτικούς, πολιτικούς καὶ καλλιτεχνικούς ἥρωες, πὺς ἀνοίγουν λεωφόρους τῆς γνώσης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ παρασύρουν τὰ πλήθη σὲ ὑψηλὲς συγκινήσεις. Ὁ ἥρωας, ἂν καὶ ἓνας, πρᾶττει ὅσα πολλοί· εἶναι ἀντάξιός τῶν ἡμιθέων καὶ οἱ κοινοὶ θνητοὶ σὰν πύργον τὸν βλέπουν: «ὥσπερ γὰρ πύργον μιν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶσιν· ἔρδει γὰρ (διότι προσφέρει) πολλῶν ἄξια μόνος ἐὼν» (στ. 20-21).

Ὁ εὐπατριδὴς ποιητὴς οὐδέποτε παύει νὰ σκέπτεται καὶ νὰ μνημονεύει τὴν πατρίδα του, γιὰ τὴν ὁποία προσεύχεται στὸν Δία κάθε στιγμὴ. «Μοναχὴ του ἔγνωια» ἢ Ἐφεσος, καθὼς μαρτυρεῖ καὶ ἡ πρὸς τὸν πατέρα Δία ἐπικλήσῃ του: «Σμυρναῖους δ' ἐλέησον καὶ πάλιν μνηῖσαι (= ἐνθυμήσου) δ' εἴ κοτέ τοι (= ἂν κάποτε) μηρία καλὰ δοῶν Σμυρναῖοι κατέησαν (= ἔκανσαν)» (ἀπ. 2).

Σαράντος Πάν

Ὁ διαπρεπὴς ἑλληνιστὴς Α. Πάουελλ μιλά στο «Δ»:

«ΟΛΕΣ ΟΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΛΑΘΟΣ»

Ἡ πίστη
συγκρούεται
μὲ τὸ
ἐπιχείρημα

Στὴν ἐπικινδυνότητα τῆς θρησκείας στὴ σύγχρονη κοινωνία καὶ στὴν ἐπικαιρότητα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς σκέψης ἀλλὰ καὶ πρακτικῆς ἀναφέρεται στὴν συνέντευξη ποὺ παραχώρησε στὸν «Δαυλὸ» ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Κλασσικῆς καὶ Ἀρχαίας Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐαλλίας καὶ ἱδρυτῆς τοῦ «Classical Press of Wales» δρ. Anton Powell κατὰ τὴν πρόσφατη ἐπίσκεψή του στὴν Ἀθήνα.

«Δὲν ἀνεχόμαστε τὸν ἀπροκάλυπτο θρησκευτικὸ πόλεμο», μᾶς δήλωσε ὁ κ. Ἀντον Πάουελλ. «Ὅλοι οἱ πολιτικοὶ τῆς Δύσης τὸ ἀντιλαμβάνονται –ἐκτὸς ἴσως ἀπὸ τὸν Μπερλουσκόνι καὶ τὸν Τζώρτζ Μπούς. Ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς ὑπάρχει ἤδη στὴ Δυτικὴ παράδοση. Οἱ παλαιὲς ἰουδαϊκὲς ἰδέες ἀσκοῦν ἀρκετὴ ἐπιρροὴ στὴν ἀμερικανικὴ Δεξιὰ. Μία μάχη ἰδεῶν μεταξὺ “Στανροφόρων” καὶ “Σαρακηνῶν” δὲν μπορεῖ νὰ ἀναδείξῃ νικητές. Ἡ θρησκεία θέτει τὸν ἐγωισμό ὁμάδων σὲ ἓνα ἀδιαμφισβήτητο ἐπίπεδο.

»Κάθε θρησκεία πιστεύει, “ὅτι ὅλες οἱ ἄλλες θρησκείες εἶναι λάθος”. Σ’ αὐτὸ τὸ σημεῖο εἶναι ὅλες σωστές! Αὐτὸ ἐνώνει τοὺς ἀνθρώπους: ἡ πεποίθηση ὅτι ἡ θρησκεία τῶν ἄλλων εἶναι ἐπικίνδυνη καὶ λάθος. Κατὰ τὴν προσωπικὴ μου γνώμη, χρειάζεται νὰ προεκτείνουμε αὐτὴ τὴν ἰδέα στὴν θρησκεία, ποὺ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς ἔχει κληρονομήσει. Εἶναι κι αὐτὴ ἐπικίνδυνη.

» Ὁ θρησκευτικὸς πόλεμος εἶναι συχνὰ ἓνας πόλεμος γιὰ τὴν κοινωνικὴ ὑπόσταση (σ.σ. status). Οἱ Ἰρανοὶ Μουσουλμᾶνοι, ὅταν ἀσκοῦν κριτικὴ στὶς ΗΠΑ, κάνουν λόγο περὶ “παγκόσμιας ἀλαζονείας”. Μ’ ἄλλα λόγια ἀνησυχοῦν γιὰ τὴ δική τους κοινωνικὴ ὑπόσταση. Ἀνησυχοῦν γιὰ τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡ Ἀμερικὴ τοὺς κοιτάζει ἀφ’ ὑψηλοῦ. Οἱ Βρεταννοὶ παρατηρητὲς εἶναι ἐξοικειωμένοι μὲ τὸ ἴδιο φαινόμενο στὴ Βόρειο Ἰρλανδία. Τὸ θέμα αὐτὸ ἐμφανίζεται ὡς θρησκευτικὸ πρόβλημα ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶναι. Εἶναι ἓνα πρόβλημα ποὺ ἀφορᾷ καὶ πάλι στὴν κοινωνικὴ ὑπόσταση. Ὑπάρχει μία σχετικὴ παροιμιώδης φράση στὴ Βόρειο Ἰρλανδία: “Ὅταν ἡ Προτεστάντικὴ ἐργατικὴ τάξη περιφρονῇ τὴν Καθολικὴ ἐργατικὴ τάξη, εἶναι ἀπλῶς 2,5 πέννες, οἱ ὁποῖες κοιτοῦν ἀφ’ ὑψηλοῦ τὶς δύο πέννες”. Ὅπως ὁ Χριστιανικὸς φονταμενταλισμὸς καὶ ὁ Μουσουλμανικὸς ἀναπαράγεται σὲ περιοχὲς χαμηλότατης κοινωνικῆς ὑπόστασης».

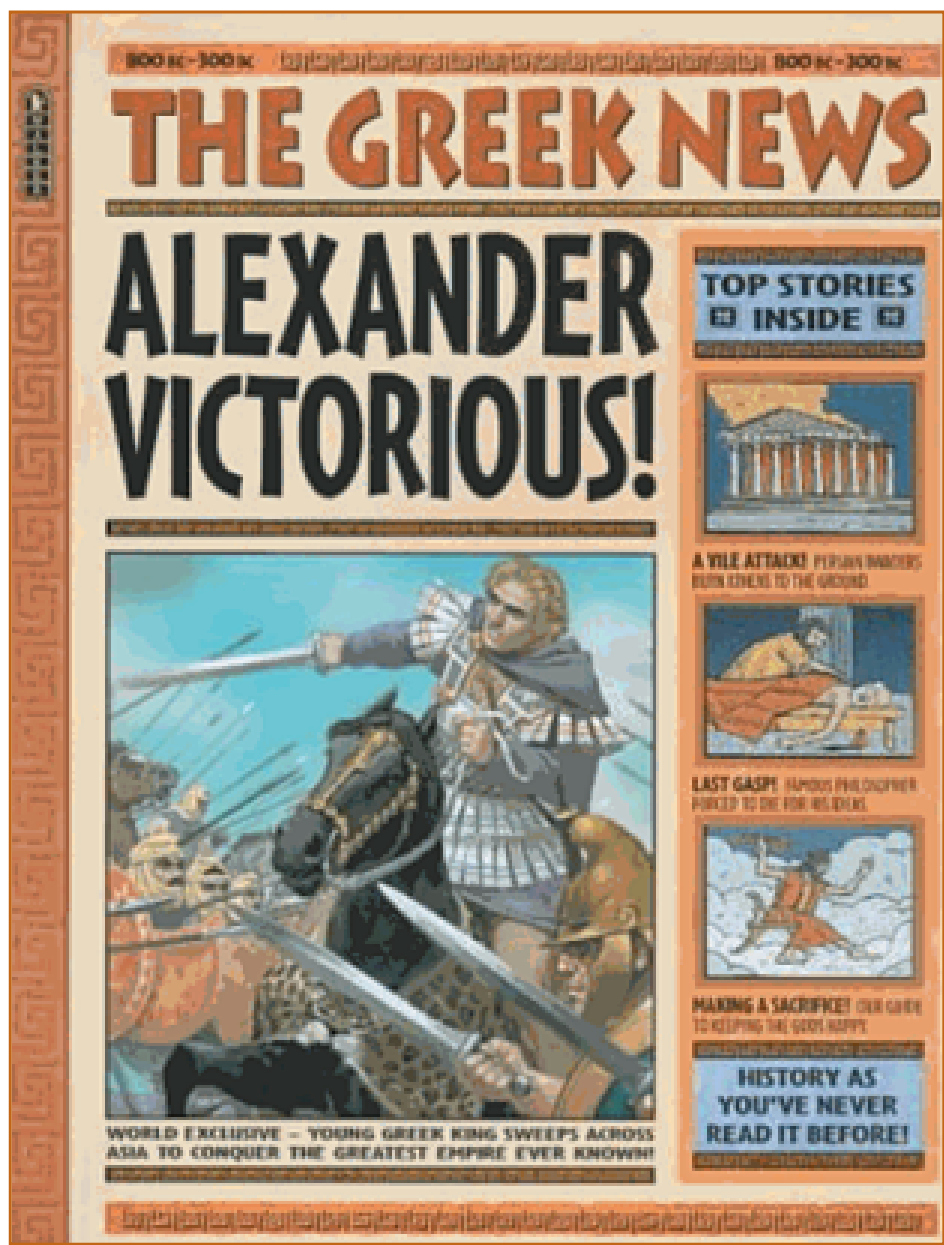
Οἱ γυναῖκες στὴν Ἱατρικὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ Μπὶν Λάντεν

– Τί θὰ μπορούσε νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀντίδοτο στὸν φανατισμὸ ποὺ προκαλοῦν οἱ θρησκείες;

«Ἡ Παιδεία. Γιὰ παράδειγμα τὰ δικαιώματα τῶν γυναικῶν: Οἱ μορφωμένες, σπουδασμένες γυναῖκες σημαίνουν μικρότερες σὲ μέλη οἰκογένειες, λιγώτερη φτώχεια καὶ μεγαλύτερη παραγωγικότητα ὅπως ἐπίσης καὶ εὐτυχέστερες γυναῖκες! Παρατηρῶ λοιπὸν ἓνα τεράστιο παράδοξο στοὺς πλούσιους Ἀραβες, ποὺ καταφεύγουν στὴ Δύση γιὰ καλύτερη ἱατρικὴ περίθαλψη. Ἡ Δυτικὴ Ἱατρικὴ πάντοτε ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴ σπουδασμένων γυναικῶν στὸν τομέα αὐτόν, ἀπὸ τὶς ἡμέρες τῆς Florenc Knightngale, πρωτοπόρου τῆς Νοσηλείας καὶ τῆς Ἱατρικῆς Στατιστικῆς καὶ τῆς Μαρίας Κιουρί, ἡ ὁποία ἀνακάλυψε τὸ στοιχεῖο τοῦ ραδίου. Στὶς ἡμέρες μας στὸ Δυτικὸ κόσμῳ οἱ γυναῖκες ἐπιστήμονες, γιατροὶ καὶ νοσοκόμες, εἶναι ζωτικῆς σημασίας γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ἱατρικῆς. Ὁ Μπὶν Λάντεν εἶχε ἱατρικὸ πρόβλημα. Χρειαζόταν τὶς ὑπηρεσίες τῆς καλύτερης ἱατρικῆς τῆς Δύσης, γιὰ νὰ παραμείνῃ ζωντανός. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι χρειαζόταν τὶς ὑπηρεσίες γυναικῶν μὲ Παιδεία.

Γιὰ τὶς μὴ χριστιανικὲς χώρες, γιὰ νὰ ἀναπτύξουν καλύτερη ἱατρικὴ, χρειάζονται ἓναν σπουδασμένο θηλυκὸ πληθυσμὸ, δικό τους. Οἱ πλούσιοι Ἀραβες μπορεῖ νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἔρθουν στὴ Δύση. Οἱ φτωχότεροι, οἱ συνηθισμένοι καθημερινοὶ ἄνθρωποι στὶς ἰσλαμικὲς χώρες χρειάζονται καλύτερη ἱατρικὴ περίθαλψη μέσα στὶς χώρες τους. Αὐτὸ σημαίνει, ἑκατομμύρια γυναικῶν μὲ παιδεία στὶς ἰσλαμικὲς χώρες. Καὶ οἱ γυναῖκες ποὺ διαθέτουν Παιδεία, διαθέτουν διεθνὲς πνεῦμα, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστήμη εἶναι διεθνής.

• Ἡ Ἀμερικὴ ἔχει παράδοση στοὺς ἐμφυλίους πολέμους καὶ σὲ μία κουλτούρα, ἡ ὁποία βρίσκεται σὲ πόλεμο μὲ τὸν ἑαυτὸ της. Ὁ Πόλεμος τῆς Ἀνεξαρτησίας ἦταν ἓνας ἐμφύλιος πόλεμος: πόλεμος τῶν φιλο-βρεταννῶν Ἀμερικανῶν ἐναντίον τῶν ἀντι-βρεταννῶν. Ἀκολουθεῖ ὁ Ἐμφύλιος Πόλεμος, μετὰ οἱ φυλετικὲς

Ἡ ἐφημερίδα «Τὰ Ἑλληνικά Νέα», ποὺ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Οὐαλλίας ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ καθηγητοῦ Α. Πάουελλ καὶ ἀσχολεῖται ἀποκλειστικὰ μὲ θέματα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

συγκρούσεις τοῦ 20ου αἰῶνα. Καὶ ἡ ἀμερικανικὴ εἰρηνικὴ κουλτούρα ὁδηγεῖ τὸν ἴδιο χορὸ τῶν ἀνταγωνιστικῶν ἀκροτήτων. Παραδείγματα:

- Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ξεκίνησε ὁ σύγχρονος φεμινισμός, ἐπειδὴ τμῆμα τοῦ ἀμερικανικοῦ πληθυσμοῦ εἶναι βαθεῖα σεξιστικό. Πόσο ἀπέχουμε ἀπὸ τὸ νὰ συναντήσουμε μιὰ γυναῖκα στὸν Λευκὸ Οἶκο; Ἡ ἀμερικανικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴν «πρώτη κυρία» εἶναι ὄνειδος. Χρειάζονται μία γυναῖκα-πρόεδρος.

- Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἡ Ἀμερικὴ μᾶς ἔδωσε τὴ μόδα τοῦ ἀδυνατίσματος. Κι αὐτό, ἐπειδὴ ἡ Ἀμερικὴ ἀντιμετωπίζει τεράστιο πρόβλημα μὲ τοὺς παχύσαρκους πολίτες της.

- Ἡ Ἀμερικὴ ἀνακάλυψε τὸ «πολιτικῶς ὀρθόν», διότι ἡ ἴδια ἀντιμετωπίζει ἓνα τεράστιο πρόβλημα μὲ τὸν φυλετισμό. Οἱ ἄλλες χῶρες πρέπει νὰ μάθουν νὰ μὴν ἀκολουθοῦν τὸν ἀμερικανικὸ χορὸ. Ἔχουμε τὰ δικὰ μας προβλήματα. Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσάγουμε τίς ἀμερικανικὲς νευρώσεις».

Ἡ ἐπικαιρότητα τῶν ἀρχαιοελληνικῶν ιδεῶν

– Στὴν ἔρευνά σας ἔχετε ἀσχοληθῇ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ σκέψη καὶ μὲ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ πρακτικὴ– τὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποιο οἱ Σπαρτιάτες καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀντιμετώπιζαν τὰ καθημερινὰ τοὺς ζητήματα. Πιστεύετε ὅτι ἡ ἀρχαιοελληνικὴ σκέψη καὶ πρακτικὴ εἶναι ἐπίκαιρες σήμερα;

«Ὁ Πλάτων εἶπε, ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο νὰ προχωροῦμε στὸ σημεῖο ποῦ ὁδηγεῖ στὸ ἐπιχείρημα. Τὰ σχολεῖα στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὴ Βρεταννίᾳ ἀρνοῦνται νὰ τὸ πράξουν. Τὸ ἐπιστημονικὸ ἐπιχείρημα στοχεύει στὴν ἐξέλιξη. Τὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα διδάσκουν τὸ “δόγμα τοῦ Δημιουργοῦ τῶν εἰδῶν” (σ.σ. creationism), ἀρνοῦνται νὰ προχωρήσουν στὸ σημεῖο ποῦ ὁδηγεῖ τὸ ἐπιστημονικὸ ἐπιχείρημα. Μόνον ὅταν οἱ φονταμενταλιστὲς ἔχουν ἓνα ἱατρικὸ πρόβλημα, βρῖσκουν τὸν σεβασμὸ τοὺς στὴν ἐπιστήμη!

Δὲν θὰ ἔλεγα ὅτι ὅλες οἱ ἀρχαῖες ἐλληνικὲς ιδέες εἶναι ἐλκυστικὲς σήμερα. Σκεφθῆτε τὴν ἄλλη μεγάλη ἐλληνικὴ πόλη, τὴν Σπάρτη: δίδαξε στὸν κόσμον τὴ δολοφονία σκλάβων. Δίδαξε ὅμως στὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἐξειδίκευση. Ἐξειδικευμένους στρατιῶτες, ἐξειδικευμένους δασκάλους... 2.500 χρόνια πρὶν ἀπὸ τίς σύγχρονες εἰδικότητες!

Μία ἀθηναϊκὴ τεχνικὴ, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖται σήμερα ὁλοένα καὶ περισσότερο εἶναι ἡ κωμικὴ ἀπεικόνιση τῶν πολιτικῶν. Μαριονέττες μὲ μάσκες, ποῦ ὁμοιάζουν τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες κωμικοὺς μὲ τὰ προσωπεῖα. Στὴ Γαλλίᾳ, στὴ Βρεταννίᾳ, στὸ Ἰσραήλ... οἱ πολιτικοὶ σατυρίζονται καὶ παρουσιάζονται στὴν τηλεόραση μὲ προσωπεῖα, ποῦ θυμίζουν τὴν ἀρχαῖα Ἀθήνα. Πρόκειται γιὰ μία ἐμβριθῶς δημοκρατικὴ τεχνικὴ, ἡ ὁποία μειώνει τὴν ἀλαζονεία τῶν πολιτικῶν καὶ συμβάλλει στὴν ἐκπαίδευση δημοκρατικῶν πληθυσμῶν μὲ εὐχάριστο τρόπο. Πόσες μὴ-δημοκρατικὲς χῶρες ἐμφανίζουν στὴν τηλεόραση τὸν πρόεδρό τους

ὡς μία γελοία μαριονέττα; Πρόκειται για μία ἐξαιρετική ἀθηναϊκή ἐφεύρεση!».

Οἱ θρησκείες ὑπεισέρχονται γενικά στὸν τρόπο ζωῆς

– Πῶς σχολιάζετε τὴν ὕπαρξη «σχολείων θρησκευτικῆς πίστης» στὴ Βρεταννία;

«Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας Τόνν Μπλαϊρ ἐπιθυμεῖ ἡ Βρεταννία νὰ ἔχῃ σχολεῖα, πὺν προσδιορίζονται ἀπὸ τὴν πίστη: Καθολικά σχολεῖα, Προτεσταντικά, Μουσουλμανικά... Δὲν φαίνεται νὰ διδάχθηκε ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς Βορείου Ἰρλανδίας. Τὰ σχολεῖα πίστης στὴν οὐσία εἶναι φυλετικά σχολεῖα. Τὰ ἰσλαμικά καὶ χριστιανικά σχολεῖα θὰ βαθαίνουν τὶς ἐχθρότητες. Ἐκεῖνο πὺν δὲν ἔχουν διαπιστώσει οἱ πολιτικοὶ τῆς Δύσης εἶναι, ὅτι ἡ μουσουλμανικὴ θρησκεία δὲν εἶναι μόνο μία πίστις, πὺν ἀφορᾷ στὴ ζωὴ μετὰ τὸν θάνατο καὶ στὴ μεταφυσική. Ἀφορᾷ σὲ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς. Τὸ νὰ συμπεριφέρεσαι σὲ γυναικὲς ὡς πρὸς κατώτερες, δύσκολα διαχωρίζεται ἀπὸ τὰ ἰσλαμικά σχολεῖα. Ὁ Μπλαϊρ πιθανῶς ὑποθέτει, ὅτι τὰ ἰσλαμικά σχολεῖα θὰ διδάσκουν θρησκευτικά γιὰ δύο μόνον ὥρες τὴν ἐβδομάδα, κρατώντας τα ἔξω ἀπὸ τὴν κύρια διδασκαλία. Αὐτὸ εἶναι μία χριστιανικὴ ἐσφαλμένη πεποίθηση. Γιὰ τοὺς Μουσουλμάνους οἱ σχέσεις τῶν δύο φύλων εἶναι μέρος τῆς θρησκείας τους. Ὁ Μπλαϊρ σωστὰ σέβεται τὸν μουσουλμανικὸ πληθυσμὸ τῶν ψηφοφόρων του, ἀλλὰ δημιουργώντας μουσουλμανικά σχολεῖα μὲ τὶς χριστιανικὲς του εἰκασίες, θὰ βαθύνῃ τὶς κοινωνικὲς διαιρέσεις».

– Ο Χριστιανισμὸς πιστεύετε ὅτι ἔβλαψε τὸν Ἑλληνισμό;

«Τὸ ἔπραξε πρὶν 2000 χρόνια. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀποθάρρυνε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ νὰ θρεθοῦν ἐκεῖ πὺν ὁδηγεῖ τὸ ἐπιχείρημα. Ἡ πίστις εἶναι ἀντίθετη ἔννοια σ' αὐτὴν τοῦ ἐπιχειρήματος. Ὅταν Χριστιανοὶ ἢ Μουσουλμᾶνοι ἐκθειάζουν τὴν πίστη, στὴν οὐσία ἐκθειάζουν τὴν πεποίθηση, πὺν δὲν στηρίζεται σὲ ἐπιχείρημα ἢ ἀντίληψη. Γιὰ μένα δὲν εἶναι καθόλου τυχαῖο τὸ γεγονὸς, ὅτι τὰ ἐπιτεύγματα τῶν Ἑλλήνων ἐπετεύχθησαν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ».

• Ὁ Anton Powell πρότεινε καὶ ἱδρυσε τὸ 1994 ἓναν ὀργανισμὸ ἔρευνας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Οὐαλίας καὶ σύστησε ἓναν μικρὸ ἐκδότικο οἶκο, γιὰ νὰ δημοσιεύῃ τὰ ἀποτελέσματά του. Σήμερα ὁ ὀργανισμὸς αὐτὸς ἔγινε τὸ «Ἰνστιτοῦτο Κλασσικῆς καὶ Ἀρχαίας Ἱστορίας» τοῦ Πανεπιστημίου Wales. Ὁ ἴδιος εἶναι διευθυντὴς του. Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος «Classical Press of Wales» σήμερα ἔχει καθιερωθῇ διεθνῶς ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς πῶ παραγωγικοὺς. Εἶναι ἱδρυτὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ Κελτικοῦ Συνεδρίου σὲ Κλασσικὲς Ἐπιστῆμες, μᾶς σημαντικῆς συγκεντρώσεως ἐπιστημόνων ἀπὸ Ἰρλανδία, Σκωτία καὶ Οὐαλλία.

Ἡ ἐργασία του ἐστιάζεται στὴν πρακτικὴ ἐφευρετικότητα καὶ ἐπιτυχία τῶν Ἑλλήνων (κυρίως τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων) στὴν ὁργάνωση τῶν ὑποθέσεών τους. Μαζὶ μὲ τὸν Stephen Hodkinson διευθύνουν τὸ κύριο διεθνὲς σεμινάριο γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Σπάρτης. Τὸ βιβλίο του «Ἀθῆνα καὶ Σπάρτη» (1988) εἶναι καθιερωμένο διεθνῶς. Τὰ βιβλία τοῦ Anton Powell γιὰ τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα, πὺν ἀπευθύνονται σὲ παιδιά, ἔχουν μεταφρασθῇ σὲ περισσότερες εὐρωπαϊκὲς γλώσσες.

Νάνσυ Μπίσκα

Τὸ ἀποπλανησιόμετρο ἐπάνω στὸ τραπέζι τοῦ ἐργαστηρίου.

«ΔΙΑΣΤΟΛΗ ΧΡΟΝΟΥ»: Η ΠΛΑΗΗ ΣΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ Α. ΑΪΝΣΤΑΪΝ

Οί βαρειές ιδεολογικές συνέπειες τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀπὸ τὴν Ἐπιστῆμῃ

Ἦνα θέμα, ὅπως προβάλλεται μὲ τὸν παραπάνω τίτλο, ἂν παρουσιαστῇ χωρὶς μαθηματικὴ θεμελίωση καὶ πειραματικὴ ἀπόδειξη, εἶναι σὰν νὰ θέλῃ κανεὶς νὰ ἀντιπαρατεθῇ σὲ ἓναν πάνοπλο ἀντίπαλο μὲ μία μόνο σφεντόνα. Παρ' ὅλες αὐτὲς τὶς διαπιστώσεις τὸ ἄρθρο αὐτὸ παρουσιάζει μιὰ ὑπεραπλουστευμένη περίληψη τοῦ ἔργου ὑπὸ τὸν τίτλο «Μιὰ νέα ἀποψη στὴ διαστολὴ τοῦ χρόνου», ἓνα ἀντίτυπο τοῦ ὁποῖου εἶναι στὴ διάθεση τοῦ κάθε ἀναγνώστη τοῦ κειμένου αὐτοῦ ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ «Δαυλός».

Τὸ ἱστορικὸ

Τὸ ἔτος 1905, σὲ ἡλικία 26 ἐτῶν, ὁ Ἄϊνσταϊν δημοσίευσε στὸ ἔγκυρο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ «Annalen der Physik» ἓνα ἄρθρο μὲ τίτλο «Γιὰ τὴν ἠλεκτροδυναμικὴ τῶν κινουμένων σωμάτων». Κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο αὐτὸν φιλοξένησε ὅμως καὶ ὅλες τὶς ἀνατρεπτικὰς ἀπόψεις του. Προσδιώρισε ὅπως αὐτὸς ἐνόμισε τὴν ἔννοια τοῦ «ταυτόχρονου», μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάσῃ τὴ σχετικότητα τοῦ ταυτόχρονου καὶ τὴ σχετικότητα τῆς χρονικῆς διάρκειας ἰδίων φαινομένων κατὰ παρὰδοξο τρόπο. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, στὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰῶνα, ὠρίμαζαν οἱ προϋποθέσεις δύο παγκοσμίων πολέμων καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ κοινότητα τῶν φυσικομαθηματικῶν εὐρίσκετο στὴν ἀκμὴ τῶν δραστηριοτήτων τῆς, καὶ ἔτσι δὲν ἀντέδρασε στὶς ἀπόψεις τοῦ χωροχρόνου τοῦ Ἄϊνσταϊν καὶ τὴν ἀνέχθηκε ἀδιάφορα.

Ὅμως τὸ $E=mc^2$ τοῦ ἰδίου δὲν ἄφησε ἀδιάφορους τοὺς στρατιωτικοὺς κύκλους. Αὐτὸ τὸ $E=mc^2$ σήμαινε γιὰ τοὺς ἐνδιαφεροθέντες, ὅτι ἡ μᾶζα τῆς ὕλης (m) μπορούσε νὰ μετατραπῇ σὲ ἐνέργεια (E) καὶ μάλιστα ὑπερβολικὰ μεγάλη, ἀφοῦ τὸ (c^2) ἦταν ἓνας πάρα πολὺ μεγάλος ἀριθμὸς, ποὺ καθόριζε τὰ ποσὰ τῆς ἐνέργειας (E). Ἡ σχέση αὐτὴ, ποὺ παρουσιάστη-

κε ἀπὸ τὸν Ἀινστάιν, εἶχε μεγάλη ἀξία, ἐπειδὴ ὠδηγοῦσε σὲ νέους δρόμους ἀποκτίσεως ἐνέργειας ἀπὸ τὴν μᾶζα τῆς ὕλης.

Τὸ σημαντικώτερο ὅμως δὲν ἦταν αὐτό. Ἦταν τὸ ὅτι, ἐνῶ ἡ ἐνέργεια εἶναι κάτι τὸ δημιουργικὸ καὶ παράγει ἔργο, ἡ ἰσχὺς ποὺ μπορεῖ νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν ἐνέργεια, ἂν ἀποδοθῇ σὲ πολὺ μικρὸ χρόνο, μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ὑπερβολικὰ καταστροφικὴ. Ἡ ἀτομικὴ δόμδα εἶναι μιὰ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ τοῦ φυσικοῦ νόμου. Ἡ χρησιμότητα τῆς ἰσχύος ἀπὸ τὸ mc^2 , ποὺ ταυτίστηκε μὲ τὸν ἐμπνευστὴ τῆς καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἰσχὺς τοῦ Ἀινστάιν τοῦ ἐπέτρεψε ἀυξάνοντας τὸ ἐπιστημονικὸ κῦρος του καὶ μὲ ἄλλες συνεργασίες στὸν τομέα τῆς ἔρευνας τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, νὰ βραβευτῇ μὲ Νόμπελ καὶ παράλληλα νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τὶς ἀπόψεις του γιὰ τὴν εἰδικὴ καὶ γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας. Κάθε προσπάθεια μειώσεως αὐτοῦ τοῦ κύρους τοῦ Ἀινστάιν ἀπὸ ὅποιονδήποτε ἦταν μιὰ πράξη ἐπιστημονικῆς αὐτοκτονίας, ὁσοδήποτε θεμελιωμένη καὶ ἂν προεδόλλετο.

Ἡ εἰδικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας καὶ εἰδικώτερα ἡ «διαστολὴ τοῦ χρόνου» ποὺ συνεπάγεται, εἶναι ἀρκετὰ ἐλκυστικὸ θέμα καὶ ἀποτέλεσε μιὰ χρυσοφόρα ἄποψη. Κίνητρο βιβλιογραφιῶν, ἔργων ἐπιστημονικῆς φαντασίας, ἀντικείμενο συζητήσεων σαλονιῶν κ.λπ. κατέστησαν τὸν Ἀινστάιν μοχλὸ οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων καὶ συμφερόνων. Ὅλα αὐτά, χωρὶς νὰ αὐξήσουν τὸ ἐπιστημονικὸ του κῦρος· πιὸ πολὺ τὸν κατέστησαν πιὸ ἀπρόσβλητο σὲ ἀντιπαράθεσις.

Ὁ ἀντίλογος

Κάτω ἀπὸ αὐτὴ τὴν πραγματικότητα τὸ ἔργο μου μὲ τὸν τίτλο «*Μία νέα ἄποψη γιὰ τὴ διαστολὴ τοῦ χρόνου (τὸ χρυσοφόρο παραμύθι)*» εἶναι μιὰ ἀντιπαράθεση στὶς θέσεις τῆς θεωρίας τοῦ χωροχρόνου τῆς σχετικότητας, βασισμένη σὲ λάθη ἐπιλογῆς, ποὺ εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ ἀποφύγῃ ὁ Ἀινστάιν, ἀναπτύσσοντας ἐπάνω σὲ αὐτὰ τὴν εἰδικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας (μέρος τῆς ὁποίας μετέχει καὶ στὴν γενικὴ θεωρία). Δὲν θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ὁ μεγάλος αὐτὸς ἐπιστήμονας, διεθνοῦς κύρους, ἐθελοτύφλησε μπροστὰ σὲ σφάλματα, ἂν τὰ εἶχε διαπιστώσῃ.

Στὶς 20 Ἰουνίου 1912 ἔγραφε*:

«*Ἦξερα ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς σταθερότητας τῆς ταχύτητας τοῦ φωτὸς ἦταν τελείως ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς σχετικότητας καὶ ζύγισα τί ἦταν πιθανώτερο:*

»*Ἡ ἀρχὴ τῆς σταθερότητας (τοῦ φωτὸς) (C), ὅπως ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὶς*

* Ἀπὸ γράμμα στὸν Ehrenfest. Πηγὴ: 1905, «Annus Mirabilis», ἐκδόσεις Γκοδόση.

ἐξισώσεις Maxwell, »ἢ

»ἢ σταθερότητα τοῦ (C) ἀποκλειστικά γιὰ ἓναν παρατηρητὴ προσδε-
δεμένο στὴ φωτεινὴ πηγὴ.

»Τότε ἀποφάσισα ὑπὲρ τοῦ πρώτου».

Ἐκεῖνο πού πρέπει νὰ ἀρκῇ στὴν παρουσίαση τοῦ παραπάνω γράμμα-
τος τοῦ Ἀινστάιν, εἶναι νὰ καταλάβῃ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ὁ θεμελιωτὴς
τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητας ἐπέλεξε τὴν **πιθανότερη** ἄποψη ἀπὸ τὶς
δύο, γιὰ νὰ δικαιωθῇ ἡ ἐπιλογή του.

Τὸ ἀποπλανησιόμετρο δὲν ἐπαληθεύει τὴ Σχετικότητα

Τὸ πείραμα ὅμως τοῦ ἀποπλανησιομέτρου, πού πραγματοποιήσα,
συνηγορεῖ σαφῶς ὑπὲρ τῆς ἄλλης, τῆς δεύτερης, πού ἀποκαλύπτε-
ται ἀπὸ τὴν συμπεριφορὰ τῆς φύσεως στὸ ἀποπλανησιόμετρο. Δι-
καιολογεῖται μετὰ ἀπὸ αὐτὸ καὶ ὁ τίτλος τοῦ παρόντος ἄρθρου. Μὲ
δύο ἀπλᾶ παραδείγματα θὰ ἐξηγήσουμε, ποιά ἦταν ἡ μία ἐκδοχὴ καὶ
ποιά ἡ ἄλλη καὶ τὶς συνέπειές των ἀπὸ τὴ μὴ ἀποδοχὴ τῆς σωστῆς.

Ἡ πρώτη πού ἐπέλεξε ὁ Ἀινστάιν σὰν «πιθανότερη», ὅπως ἀπαιτοῦσαν
οἱ ἐξισώσεις Maxwell, μπορεῖ νὰ γίνῃ κατανοητὴ μὲ τὸ παρακάτω παρά-
δειγμα. Φανταζόμαστε ἓνα ὄχημα μακρὺ π.χ. 10 μέτρων, πού στὸ πίσω
μέρος του ἔχει μιὰ πηγὴ φωτός, πού στέλνει μιὰ ἀκτῖνα τῆς 10 μέτρα μπρο-
στὰ στὸν ὁδηγό. Μέχρι νὰ διατρέξῃ ἡ ἀκτῖνα τὰ 10 μέτρα, ἂν τὸ ὄχημα ἔχῃ
μετατοπιστῇ κατὰ 1 μέτρο πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἡ ἀκτῖνα πρέπει νὰ κάνῃ δια-
δρομὴ 11 μέτρων, γιὰ νὰ φθάσῃ τὸν ὁδηγό. Παράλληλα μὲ τὸ ὄχημα τῶν
10 μέτρων ὑπάρχει καὶ ἓνα ἄλλο ὄχημα 10 μέτρων σταθμευμένο, πού δὲν
κινεῖται. Ἐχει καὶ αὐτὸ μιὰ πηγὴ φωτός στὸ πίσω μέρος καὶ στέλνει μιὰ
ἀκτῖνα φωτός καὶ αὐτὸ μπροστὰ στὸν ὁδηγό. Ἡ ἀκτῖνα αὐτὴ κάνει δια-
δρομὴ 10 μέτρων. Οἱ ἀκτῖνες καὶ στὶς δύο περιπτώσεις διαδρομῶν τῶν 10
μέτρων καὶ τῶν 11 μέτρων ἔχουν τὴν ἴδια ταχύτητα. Ἄρα τὸ φῶς χρειά-
ζεται περισσότερο χρόνο γιὰ τὰ 11 μέτρα διαδρομῆς καὶ λιγώτερο γιὰ τὰ
10 μέτρα διαδρομῆς. Ἄν σᾶς ποῦν, ὅτι μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα (C) διανύ-
θηκαν τὰ 10 μέτρα καὶ τὰ ἄλλα 11 μέτρα στὸν ἴδιο χρόνο, δὲν θὰ ἦταν πα-
ράδοξο;

Αὐτὴ τὴν ἐπιλογή διαδόσεως τοῦ φωτός σύμφωνα μὲ τὸν Maxwell ἐπέ-
λεξε ὁ Ἀινστάιν ἀλλὰ καὶ ὁ διάσημος Michelson ἔκανε ἓνα ἀκριβέστερο
πείραμα μὲ τὸν Morley, μὲ τὸ παράδοξο αὐτὸ ἀποτέλεσμα καὶ πάλι. Ὁ
Ἀινστάιν εἶπε, δικαιολογώντας το, ὅτι αὐτοὶ πού τρέχουν εἶναι προνο-
μιῶχοι, ἐπειδὴ ὁ χρόνος τοὺς περιμένει, καὶ αὐτὸ τὸ ὠνόμασε «Διαστολὴ
τοῦ Χρόνου» κ.λπ., κ.λπ., πού συνεπάγονται.

Ἄν τώρα δεχθοῦμε τὴν δεύτερη ἄποψη, πού ἐπιβεβαιώνει καὶ τὸ πεί-

ραμα του αποπλανησιομέτρου του 1995, διαστολή του χρόνου δεν υπάρχει στη φύση. Η ακτίνα της φωτεινής πηγής δεν απελευθερώνεται από την πηγή της (κατά Maxwell), αλλά παραμένει προσδεμένη στην πηγή, στο κινούμενο ὄχημα, ὅπως και τὸ σταθευμένο, και διανύει 10 μέτρα στὸ ἓνα και δέκα στὸ ἄλλο σὲ ἴσους χρόνους (ἄσχετα ἂν κινούνται τὰ ὄχηματα ἢ ὄχι). «Διαστολή του χρόνου» σὲ ἴσες διαδρομές μὲ ἴδιες ταχύτητες, μὲ ἴσους χρόνους δὲν ὑπάρχει ($t=t'$) καὶ ἡ ἐξίσωσή του, ποὺ ἄλλαξε τὸν κόσμο [$t=t'(1-U^2/C^2)^{1/2}$], δὲν ἔχει λόγο ὑπάρξεως. Αὐτὴ τὴν περίπτωσι δὲν τὴν θεώρησε πιὸ πιθανὴ ὁ Ἀϊνστάιν καὶ ἀνέπτυξε τὴ θεωρία σὲ λανθασμένη δόξα.

Οἱ βαρεῖς ἰδεολογικὲς συνέπειες

Προέχει ὁμως γιὰ κάθε «Ἑλληνα» σκεπτόμενο ἄνθρωπο νὰ καταλάβῃ, ὅτι ἡ φιλοσοφικὴ σημασία τῶν συμπερασμάτων ἀπὸ τὴ θεωρία τῆς σχετικότητας, πολὺ καλὰ κρυμμένων μέσα σὲ αὐτὴν, εἶναι τεράστια. Καὶ ὅταν λέμε φιλοσοφικὴ σημασία, δὲν ἐννοοῦμε αὐτὴν ποὺ στρέφεται καὶ ἐξετάζει τὴ σκέψη μας, ἀλλὰ αὐτὴν ποὺ διαμορφώνει τὴν δράση μας ὡς ἀτόμων καὶ ὡς μελῶν μιᾶς κοινωνίας.

Τὰ συμπεράσματα τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητας ἀπαιτοῦν τὴν ἀνοχὴ τῆς λογικῆς μας σὲ τέτοιο βαθμὸ, ὥστε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἀδυναμία της σὲ συνεπῇ πρὸς τὴν φύση λειτουργικότητά της. Αὐτὸ ὁμως ἔχει σὰν συνέπεια, νὰ ἀποδέχεται μὲ ἀρκετὴ εὐκολία τὸ παράδοξο ὡς λογικὸ καὶ τὸ παρανοϊκὸ ὡς πιθανό.

Ἡ ἐπέκτασις τῆς φιλοσοφίας τῆς σχετικότητας τοῦ Ἀϊνστάιν καλλιέργησε τὸ πνεῦμα τῆς «σχολῆς τῆς ἀπροσδιοριστίας», κάμπτοντας τὸ συναίσθημα τῆς ἀσφάλειας τοῦ ἀνθρώπου στὸ μέλλον του, ἐξευτελίζοντας τὴ δύναμι τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίες γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ συνόλου τῆς ἀνθρωπότητας, σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία, ποὺ προσφέρει σιγουριά καὶ ἀνθρωπιὰ στίς κοινωνίες.

Κατόπιν τούτου ὀδηγοῦμαι σὲ βεβαιωμένες ὑποψίες μιᾶς ἐπιστημονικῆς συνωμοσίας ἀποκρύψεως τῆς ἀλήθειας, ποὺ ἐπεξετάθη μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Γ. Κ. Παπαμιχαήλ

Δρ. Ἡλεκτρονικὸς Μηχανικὸς
Ἐρευνητὴς Ὑψηλῆς Τεχνολογίας

Η ΔΗΘΕΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΠΑΥΛΟΝ

(καὶ πῶς τὴν... φαντασιώθηκε ὁ κ. Τάσιος)

Σὲ ἄρθρο μὲ τίτλο «ἘΑραγε, “οὐκ ἔνι ἄρσεν ἢ θῆλυ”»;» στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα τῆς Κυριακῆς» (2-12-2001) ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου κ. Θ. Τάσιος χαρακτηρίζει τὸν ἀπόστολο Παῦλο «γίγαντα» καὶ «ἐπαναστάτη» καὶ ἐντοπίζει τὴν ἀνάπτυξη τοῦ θεματός του στὸ ἐδάφιο «οὐκ ἔνι ἄρσεν ἢ θῆλυ» (Πρὸς Γαλάτας γ': 27), ὅπου ὅμως ὁ διαζευκτικὸς σύνδεσμος «ἢ» τοῦ καθηγητοῦ εἶναι στὸ γνήσιο κείμενο τοῦ Παύλου ὁ συμπλεκτικὸς σύνδεσμος «καί».

Ἄς δοῦμε σὲ μετάφραση τοὺς ἐν λόγῳ στίχους 26-28:

«Διότι διὰ τῆς πίστεως εἴσθε ὅλοι υἱοὶ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διότι ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστόν, ἔχετε ἐνδυθῆ τὸν Χριστόν. Δὲν ὑπάρχει Ἰουδαῖος οὔτε Ἕλλην, δὲν ὑπάρχει δοῦλος οὔτε ἐλεύθερος, δὲν ὑπάρχει ἄρσεν καὶ θῆλυ, διότι ὅλοι ἐσεῖς εἴσθε ἕνας ἄνθρωπος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Αὐτὸ εἶναι τὸ γνήσιο καὶ πλήρες ἀπόσπασμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ κ. Θ. Τάσιος στηρίζει τὴν ἀποψή του γιὰ τὶς ιδέες περὶ ἰσότητος τοῦ Παύλου. Προσέξτε: Ἰσότη-
τα «διὰ τῆς πίστεως» καὶ μόνο ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τώρα, ἂν ὅ,τι πιστεύει

ΟΙ «ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΕΣ» ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ...

Οἱ ἀπόψεις τοῦ Παύλου περὶ παρθενίας ἢ γάμου

Ἐνευ ἰδιαιτέρων σχολίων παραθέτω τὶς ἀπόψεις τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν Παύλου περὶ παρθενίας καὶ γάμου. Δὲν τὶς σχολιάζω, διότι πιστεύω ὅτι εἶναι καλύτερο γιὰ τὸν ἀναγνώστη νὰ ἐξαγάγῃ τὰ δικά του συμπεράσματα περὶ αὐτῶν. Προσωπικῶς ἐξακολουθῶ νὰ ἐκπλήσσωμαι ἀπὸ τὶς θέσεις περὶ παρθενίας, πού ἀνακαλύπτω στὴν Καινὴ Διαθήκη. Φαίνεται πῶς τὸ ἀφύσικο (ὁ, ἢ ἄγαμος) πρέπει νὰ εἶναι κοινωνικὸ πρότυπο, ὅπως ἰσχυρίζεται ὁ Σαούλ.

κανείς ἔχη σχέση καὶ μὲ τὴν πραγματικότητα, αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα γιὰ τὸν Παῦλο. Ὅ,τι πιστεύεις εἶναι αὐτομάτως καὶ πραγματικότητα, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ τὸ πιστεύεις! Τὰ ἴδια ἐν μέρει μᾶς λέει καὶ στοὺς στίχους Πρὸς Ρωμαίους ι': 12, Πρὸς Κορινθίους Α', ιδ': 13, Πρὸς Ἐφεσίους στ': 8 καὶ Πρὸς Κολασσαεῖς γ': 11.

Ἰσοὶ ὅλοι, ἀλλά... «πιὸ ἴσο» τὸ χριστιανικὸ ἱερατεῖο

Γιὰ τὸν Παῦλο ὑπάρχουν δύο ἐθνισμοί: οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἄπιστοι. Ἀπαγόρευε τὴ συναναστροφή μὲ τοὺς ἄπιστους (Πρὸς Κορινθίους Β', στ': 14-16· Πρὸς Ἐφεσίους ε': 4-8· Πρὸς Τιμόθεον Β', β': 23· Πρὸς Τίτον γ': 9-10). Σὲ περίπτωσι μὴ Χριστιανοῦ συζύγου ἐπέτρεπε καὶ τὸ διαζύγιο (Πρὸς Κορινθίους Α', ζ': 15). Οἱ ἄπιστοι γιὰ τὸν Παῦλο δὲν ἦταν μόνο αὐτοὶ ποὺ δὲν δέχονταν τὴν πίστιν ὡς παράγοντα στὴ ζωὴ τους καὶ στὴ σκέψιν τους π.χ. οἱ ἄθεοι, ἀλλὰ ὅσοι δὲν ἦταν «πιστοί», μέλη τῆς ὁργάνωσής του. Γιὰ τὸ ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ ὁργάνωση, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὁ ἀναγνώστης ἄς προσέξῃ ἰδιαίτερος τοὺς δύο στίχους Πρὸς Ἑβραίους ιγ': 7, 17. Ὅλοι ὅσοι ἀνῆκαν σὲ ἄλλες θρησκείες ἀνεξαιρέτως, ἦταν ἄπιστοι γιὰ τὸν Παῦλο. Ἐτσι ἔχουμε ἀπὸ τόσο νωρὶς τὰ πρῶτα σπέρματα μισαλλοδοξίας μὲ τὶς Ἐπιστολὰς τοῦ Παύλου (π.χ. Πρὸς Κορινθίους Α', ιε': 33· Πρὸς Τιμόθεον Α', στ': 20· Πρὸς Τιμόθεον Β', β': 16). Αὐτὸ κατέστη μοιραῖο γιὰ τὴ μετέπειτα ἐξέλιξι τοῦ Χριστιανισμοῦ-Παυλισμοῦ μὲ βαρεῖς συνέπειες γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐξελίχθηκε στὴν πλέον μισαλλόδοξη καὶ βίαιη θρησκεία ποὺ γνώρισε ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος μὲ ἑκατομμύρια ἀθῶα θύματα στὸ χρεωστικὸ τῆς ἱστορίας του (π.χ. ἡ ἐξόντωση τῶν θεωρουμένων αἱρέ-

Ἀπόστολος Παῦλος, «Πρὸς Κορινθίους Α'», κεφ. Ζ':

“1. Γιὰ αὐτὰ ποὺ μοῦ γράψατε, καλὸν εἰς τὸν ἄνθρωπο (ἄνδρα) εἶναι νὰ μὴν ἀγγίξῃ καθόλου γυναῖκα.

8. Λέγω δὲ στοὺς ἀγάμους καὶ στίς χῆρες, καλὸν σ' αὐτοὺς εἶναι νὰ παραμείνουν ὅπως ἐγὼ (δηλαδὴ ἄγαμοι).

25. Νομίζω λοιπὸν ὅτι τοῦτο ὑπάρχει γιὰ καλὸ διὰ τὴν παροῦσα ἀνάγκη, ὅτι καλὸν στὸν ἄνθρωπο (ἄνδρα ἢ γυναῖκα, εἶναι) τὸ νὰ μένῃ ἔτσι (ἄγαμος ἢ παρθένος).

27. Εἴσαι δεμένος μὲ μιὰ γυναῖκα μὴν ζητᾷς λύσιν. Εἴσαι λυμένος ἀπὸ γυναῖκα μὴν ζητᾷς γυναῖκα.

28. Ἐὰν δὲ ἔλθῃς εἰς γάμον δὲν ἡμάρτησες. Καὶ ἂν ἡ παρθένος ἔλθῃ εἰς γάμον δὲν ἡμάρτησε. Θλίψιν δὲ στὴν σάρκα τοὺς θὰ δώσουν. Ἐγὼ (γι' αὐτὸ) σᾶς λυποῦμαι.

34. Διαφέρουν ἡ (πανδρεμένη) γυναῖκα καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμος φρο-

σεων από τους καθολικούς/ὀρθοδόξους· ἡ ἐκχριστιάνιση διὰ φόνων, σφαγῶν, βασανιστηρίων καὶ ἐξοντωτικῶν νόμων διαφόρων λαῶν μὲ ἄλλες θρησκείες καὶ παραδόσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ οἱ Ἕλληνες· ἡ σφαγὴ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, οἱ σταυροφορίες, ἡ Ἱερὰ Ἐξέτασις, τὸ κάψιμο «μάγων» καὶ «μαγισσῶν», ἡ ἐξόντωση τῶν λαῶν τῆς ἀμερικανικῆς ἡπείρου κ.λπ.). Βεβαίως ἡ καταδίκη τῶν ἀπίστων ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις καὶ στὰ Εὐαγγέλια. Ἐπίσης μισαλλοδοξία δημιούργησαν καὶ οἱ προτροπές, νὰ ἀποφεύγουν τοὺς σοφοὺς, τοὺς φιλοσόφους κ.λπ.. Ἄν βάλουμε ὅλες τὶς ἀναφορὲς κάτω, τότε εὐκολὰ συμπεραίνουμε ὅτι ἡ ἰσότης μεταξὺ τῶν πιστῶν τῆς ὁργάνωσης τοῦ Παύλου εἶχε τὴν ἔννοια τῆς ἰσοπέδωσης καὶ ἐξαθλίωσης ἐδῶ στὴ γῆ, ἐφ' ὅσον ἐδῶ ἡ πραγματικὴ ἰσότης δὲν ἔχει ἔννοια ἢ ἀξία, ἀφοῦ οὕτως ἢ ἄλλως θὰ τὴν ἀπολάμβαναν οἱ πιστοὶ τοῦ συντομώτατου ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὰ λοιπὸν ποὺ μᾶς λέει στὴν Πρὸς Γαλάτας γ': 28 (καὶ ἄλλοι ὅπως ἀναφέραμε παραπάνω) ἐννοοῦν τὴν προαξιοσηματικὴν κατάργηση τῶν φυλετικῶν ἐθνοτήτων, τὴν ἀδιαφορίαν ἂν εἶναι κανεὶς πλούσιος ἢ φτωχός, δοῦλος ἢ ἐλεύθερος (βλέπε καὶ Πρὸς Κορινθίους Α', ζ': 20-22), τὴν ἀφύσικη κατάργηση τῶν δύο φύλων μὲ ὅλες τὶς σχετικὲς γεννητικὲς, σωματικὲς καὶ ψυχολογικὲς συνέπειες. Ὅπως βλέπουμε, χρησιμοποιοῖ τὸ «οὐκ ἔνι», ποὺ εἶναι τύπος τοῦ ὑπαρκτικοῦ ἐστί.

Ὁ Παῦλος στὴν ἐπιστολὴ τοῦ Πρὸς Ἑβραίους ιγ': 7, 17 διατάζει τὰ μέλη τῆς ὁργάνωσός του νὰ θυμοῦνται πάντοτε τὸ παράδειγμα τῶν ἀρχηγῶν καὶ προεστῶν (ἡγουμένων) τῆς ὁργάνωσης, καθὼς καὶ νὰ πείθονται καὶ νὰ ὑποτάσσονται τελείως σ' αὐτοὺς. Δίνει βεβαίως καὶ τὴν αἰτιολόγησι, γιατί πρέπει νὰ ἐκτελοῦν αὐτὴν τὴν ἐπαναστατικὴν «ντιρεκτίβα». Μετὰ ὁ Παῦλος διατάζει τὰ μέλη τῆς ὁργάνωσός του νὰ παρέχουν συνδρομές, γιὰ νὰ ζοῦν αὐτοὶ ποὺ κηρύττουν τὸ Εὐαγγέλιον· καὶ αὐτὸ γίνεται κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ: βλέπε Πρὸς Κορινθίους

ντίζει τὰ τοῦ Κυρίου γιὰ νὰ εἶναι ἅγια σῶματι καὶ πνεύματι. Ἡ πανδρεμένη φροντίζει τὰ τοῦ κόσμου, πῶς θὰ ἀρέσῃ στὸν ἄνδρα της.

36. Ἐὰν δὲ κάποιος (πατέρας) νομίζει, ὅτι εἶναι ντροπὴ γιὰ τὴν παρθένη κόρη του ποὺ ἔμεινε ἀνύπανδρη (γεροντοκόρη), **αὐτὸ τὸ ὁποῖο θέλει ἄς κάμῃ καὶ ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ, δὲν ἁμαρτάνει. Ἄς ἔλθουν εἰς γάμον.**

37. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν στερεὰν ἄποψιν, μὴ ἔχων ἀνάγκην (νὰ ἀλλάξῃ), ἔχει δὲ ἐξουσίαν περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως, καὶ ἔχει ἀποφασίσει νὰ διατηρῇ τὴν δική του (κόρη) παρθένον, καλῶς πράττει.

38. Ὡστε καὶ ὁ ὑπανδρεύων τὴν κόρη του καλῶς πράττει, αὐτὸς δὲ ποὺ δὲν τὴν ὑπανδρεύει πράττει καλύτερα.

40. Εὐτυχστερὰ εἶναι ἂν μείνῃ ἔτσι (δὲν ὑπανδρευθῇ), κατὰ τὴν δική μου γνώμην. Νομίζω δὲ καὶ ἐγὼ ὅτι ἔχω πνεῦμα Θεοῦ **(ἄρα λέγω τὰ σωστά;).**”

Γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ
Νικόλαος Τσίτσος

Μηχανολόγος Ναυπηγὸς ΕΜΠ

Α', θ': 14, ιστ': 1-4 καὶ Πρὸς Γαλάτας β': 10, στ': 6. Ἐπίσης στὴν Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β', γ': 9 μεταξὺ τῶν ὑπολοίπων δηλώνει, ὅτι ἔχουν (ὁ Παῦλος καὶ ἡ ὁμάδα του) δικαίωμα («οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν...») γιὰ τὶς συνδρομὲς (ἄσχετα ἂν σ' αὐτὴ εἰδικὰ τὴν περίπτωσιν δὲν τὸ ἐξάσκησαν, ὅπως λένε). Ὁ Παῦλος γνώριζε προφανῶς τὸ «Κάρπωμα τοῦ Κυρίου» ἢ τὰ τεράστια πλούτη τοῦ λευϊτικοῦ ἱερατείου· διατάσσει Κύριος ὁ Γιαχβὲ διὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ τὸν πτωχὸ καὶ κατατρεγμένον λαὸ τῶν Ἑβραίων νὰ παρέχουν στὸ ἱερατεῖο τὴν δεκάτην ἢ τὸν δεκατισμὸν (Ἀριθμοὶ ιη': 21 καὶ Δευτερονόμιον ιβ' 17). Στὰ τέσσερα τελευταῖα βιβλία τῆς Πεντατεύχου, δηλαδὴ στὰ βιβλία ποὺ περιέχεται αὐτὸς ὁ σκληρότατος νόμος τοῦ Μωσῆ – τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶδε μερικὲς φορὲς τὸν θεὸ μὲ τὰ μάτια του, ὅπως μᾶς λέει σὲ μερικὰ σημεία ἡ Πεντάτευχος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Ἰωάννη (α': 18), ποὺ μᾶς δηλώνει ὅτι «Θεὸν οὐδεὶς ὥρακε πώποτε» – καὶ στὴν Ἐξοδολγ': 20 περιγράφονται καὶ διατάσσονται ὅλα ὅσα ἐκτὸς τῆς δεκάτης ὤφειλε ὁ λαὸς τῆς ἐρήμου νὰ προσφέρῃ στὴν λευϊτικὴ φυλὴ. Τὰ τάματα, οἱ θυσίαι, οἱ προσφορὲς ὀφειλημάτων παντὸς εἶδους, τὰ ἄμφια τῶν ἱερέων, τὰ σκεύη καὶ τόσα ἄλλα ἀποτελοῦσαν τὸν νόμο τοῦ δεκατισμοῦ. Ἕνας μερικὸς κατάλογος ὅλων αὐτῶν τῶν ἐπιβαρύνσεων ἀναφέρεται στὸ βιβλίον τοῦ Μιχαὴλ Καλόπουλου «Βιβλικὴ Θρησκεία, ὁ Ἕνοπλος Δόλος» (κεφάλαιον Β', σελ. 62-69). Στὸ ἴδιον βιβλίον (κεφάλαιον Α', σελ. 23-61) ἀναπτύσσονται καὶ οἱ διάφορες ἐμφανίσεις τοῦ θεοῦ Γιαχβὲ στὸν Μωσῆ καὶ στοὺς ἐκλεκτοὺς του. Ἀξίζει νὰ μελετηθῇ αὐτὸ τὸ κεφάλαιον μαζί μὲ τὸ ὑπόλοιπον βιβλίον, ποὺ περιέχει τὸ ξεμπρόστισμα πολλῶν σοφίων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Ὅπως εἶπαμε, ὁ κατάλογος δὲν εἶναι πλήρης, ἀλλὰ ἀξίζει νὰ μελετηθῇ. Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα μαζί μὲ ὅλα τὰ ἄλλα διαβάστε τὴν Πεντάτευχον.

Ἰσα ἄρρεν καὶ θῆλυ – ἀλλὰ ἡ γυναῖκα εἶναι ὑποχείριον

Αναφορὲς τοῦ Παύλου γιὰ γυναῖκες: Πρὸς Κορινθίους Α', ζ': 1-2, ζ': 25-40, ια': 1-16 (στὸν στίχον 6 ἀπαγορεύει ἀκόμα καὶ τὸ κούρεμα στὶς γυναῖκες) καὶ ιδ': 34-35. Πρὸς Ἐφεσίους ε': 22-33. Πρὸς Κολασσαεῖς γ': 18-19. Πρὸς Τιμόθεον Α', β': 9-15 καὶ ε': 9-16 (αὐτὸ εἰδικώτερα γιὰ τὶς χῆρες).

Ἡ ἀντιμετώπιση τῆς γυναίκας καθὼς καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῆς παρθενίας, ὅπως περιγράφεται στὸν Παῦλον (καὶ στὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννη), εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα καὶ τὴν καταδίκη τοῦ ἐρωτικοῦ στοιχείου εἴτε ὡς ἀμοιβαίας συναισθηματικῆς ἑλξης εἴτε ὡς σεξουαλικῆς ἀπόλαυσης εἴτε ὡς τεκνοποίησης. Ἡ καταδίκη αὐτὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ Γένεσιν (μὲ τὸν μῦθον τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ἐξαπάτησης τῆς Εὕας) καὶ ὅλη τὴν Πεντάτευχον, συνεχίζεται μὲ τὸν Παῦλον καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν καὶ μετὰ μὲ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Μὲ τοὺς παραλογισμοὺς τῶν ἀνωτέρω ἡ καταδίκη αὐτὴ ἔγινε ὀριστικὴ καὶ ὁλοκληρωτικὴ. Ἐτοίχομε τὶς ἀφύσιες ἀκρότητες τοῦ αὐτοευνουχισμοῦ καὶ τὸν ἀκούσιο εὐνουχισμό ἄλλων, τὴν ἀποστροφή πρὸς τὸ θῆλυ στοιχεῖον, τὸ γυνόν, τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἐρωτικὴ ἱκανοποίηση μὲ ὅλα τὰ ψυχосωματικά παρεπόμενα, προβλήματα καὶ ἀνωμαλίες. Αὐτὴ ἡ καταδίκη ἐξαφάνισε τὴ γυναικεία φύσιν ὡς παράγοντα στὴν κοινωνία καὶ κατέστησε τὴ γυναῖκα βρεφομηχανή. Μὲ τὸν πουριτανισμό τοῦ προτεσταντισμοῦ καὶ τὸν ἀνταγωνισμό του, τὴν ἀντιμεταρρύθμιση τῶν καθολικῶν, φτάσαμε στὴν

ἀστική καπιταλιστική κοινωνία, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς δύο-τρεῖς τελευταίους αἰῶνες κατώρθωσε νὰ μετατρέψῃ τὴ γυναῖκα σὲ δευτερεύοντα ἄνδρα. Ἔτσι τώρα ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴ μιὰ προσπαθεῖ νὰ μιμητῇ τὸν ἄνδρα, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸν ἐκδικεῖται. Οἱ νευρώσεις, σχιζοειδεῖς παθήσεις καὶ ψυχοσωματικὲς διαταραχὲς ἔφτασαν στὸ ζενίθ τους.

Ὁ καθηγητὴς κ. Τάσιος ἀναφέρει μόνον τρεῖς στίχους, ὅπου πραγματικά ὁ Παῦλος φαίνεται νὰ παρακινῇ τοὺς ἄνδρες νὰ ἀγαποῦν τὶς συζύγους τους. Ἀλλὰ μελετήστε ὅλες ὅσες ἀναφέρουμε ἐδῶ καὶ μόνοι σας θὰ βγάλετε συμπέρασμα. Πρέπει νὰ μᾶς πῇ ὁ κ. Τάσιος τί εἶδους ἐπανάσταση θὰ ἐδημιουργεῖτο, ἂν ἐφάρμοζαμε τὸν στίχο ζ': 1 τῆς Α' Πρὸς Κορινθίους; Ἄν γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δὲν ἄγγιζε κανεὶς γυναῖκα, τότε ποιό θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἐπανάστασης; Ἀμέσως μετὰ τὸν στίχο ζ': 2 μᾶς παραχωρεῖ τὸ δικαίωμα νὰ ἔχουμε γυναῖκα, ἐπεὶδὴ ὑπάρχει καὶ ἡ πορνεία. Τί σοφὸς λόγος, ἀλήθεια, γιὰ νὰ ἔχῃς μία γυναῖκα; Μόνον αὐτὸ τὸ λόγο βρῆκε ὁ «γίγας» τοῦ κ. Τάσιου.

Αὐτὰ ποὺ μᾶς λέει ὁ Παῦλος γιὰ τὴ γυναῖκα δείχνουν, ὅτι ἡ θέσις τῆς ὑποβιβάσθηκε παρὰ προβιδάσθηκε, ἂν τὴ συγκρίνουμε μὲ τὴ θέσις τῆς γυναῖκας σὲ ὠρισμένες σύγχρονες τοῦ κοινωνίης ἀλλὰ καὶ πολὺ πρὶν. Ἡ γυναῖκα στὴν ἀρχαία Σπάρτη ἔπαιξε κοινωνικὸ ρόλο ἐφάμιλλο τοῦ ἀνδρὸς κατ' ἀναλογίαν. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἐλευθερία τῶν *φαινομηρίδων* τῆς Σπάρτης καὶ ὁ ρόλος τους στὴν κοινωνία καὶ τὴ διαπαιδαγώγησι τῶν παιδιῶν. Στὴν ἀρχαία Ἀθήνα οἱ γυναῖκες ὡς σύζυγοι ἦταν ἄτομα ἀπόλυτου σεβασμοῦ, ἐνῶ οἱ ἐταῖρες ἀναδεικνύονταν πολὺ λάκεις σὲ ἄτομα μεγάλῃς καλλιτεχνικῆς, πολιτικῆς καὶ μορφωτικῆς ἀξίας. Π.χ. ἡ Ἀσπασία τοῦ Περικλῆ, ἡ Θαις ποὺ τελικὰ ἐγίνε καὶ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος, ἡ Λαῖς τῆς Κορίνθου κ.λπ. εἶναι πολὺ γνωστές. Στὴ Ρώμη ἔχουμε τὶς συζύγους καὶ τὶς κυρίες τῆς ρωμαϊκῆς κοινωνίας, ποὺ εἶχαν μεγάλο ρόλο καὶ ἐπιρροή. Ἡ οἰκοδέσποινα τῆς Ρώμης ἦταν ἀπόλυτα σεβαστὸ ἄτομο καὶ ἔχουμε παραδείγματα σπουδαίων κυριῶν ὅπως ἡ Λιβία, ἡ Ὁκταβία κ.λπ. Ὅλα αὐτὰ γιὰ τὸν Παῦλο, ποὺ ἤξερε μόνον τὴν Παλαιὰ Διαθήκη καὶ τὴν ἐβραϊκὴ παράδοση, ἦταν πράγματα ὅχι ἀπλῶς ἄγνωστα ἀλλὰ καὶ ἀδιανόητα. Ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔρωτα, καθὼς καὶ ἡ ἐνεργὸς δράσις τῆς γυναίκας στὶς λατρεῖες τῶν θρησκειῶν (ἱέρειες) ἦταν γιὰ τὸν Παῦλο πέρα γιὰ πέρα ἀπαγορευμένα, ὅπως καὶ τὰ ἀπαγορεύει στὶς ἐπιστολές του. Ἐδῶ ὁ κ. Τάσιος περιωρίστηκε στὴ μυθολογία τῶν Ἀμαζόνων, ἐνῶ ἔχουμε τόσες καὶ τόσες ἱστορικὲς πραγματικότητες.

Ἰσότητα = «Μὴ ξυλοφορτώνῃς τὸν δοῦλο σου»

Ο καθηγητὴς κ. Τάσιος τολμᾷ στὸ τέλος τοῦ ἄρθρου του νὰ δάλῃ λίγα στοιχεῖα γιὰ τὴν «ἐπανάσταση» τοῦ Παύλου κατὰ τῆς δουλείας. Ἀπολαύστε καὶ κρίνετε μόνοι σας κατὰ πόσο σὰς ἐλευθέρωσε ἡ «ἐπανάσταση» τοῦ «γίγαντα» Παύλου: Πρὸς Κορινθίους Α', ζ': 20-24. Πρὸς Ἐφεσίους στ': 1-8. Πρὸς Κολασσαεῖς γ': 18-25 καὶ δ': 1. Α' Πρὸς Τιμόθεον στ': 1-2. Πρὸς Τίτον δ': 9-10.

Ὅλη ἡ ἐπιστολὴ «Πρὸς Φιλήμονα» γράφτηκε ἀπὸ τὸν Παῦλο, γιὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πλούσιο Χριστιανὸ Φιλήμονα νὰ δείξῃ ἐπιείκεια στὸν δοῦλο του Ὀνή-

σιμο, πὺν εἶχε δραπετεύσει. Ἀντὶ νὰ τοῦ πῇ νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀφοῦ ἦταν πλούσιος νὰ τοῦ πληρώσῃ καὶ ὅλα τὰ ἀπλήρωτα μεροκάματα, ἀπλῶς τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴν τὸν ξυλοφορώσῃ. Ἐδῶ βλέπουμε τί «ἰσότητα» διατάζει ὁ Παῦλος! (Γιὰ τὴν ἰσότητα τοῦ Παύλου διαβάστε ἐπίσης: Πρὸς Ῥωμαίους α': 16-32, β': 1-29 καὶ θ': 6-33. Πρὸς Κορινθίους Α', ε': 9-13 καὶ ζ': 15. Πρὸς Κορινθίους Β', στ' 14-16. Πρὸς Γαλάτας γ': 1-5. Πρὸς Ἐφεσίους β': 2-3 καὶ δ': 17-29. Πρὸς Φιλιππησίους γ': 1-3. Πρὸς Κολασσαεῖς γ': 6. Πρὸς Τιμόθεον Α', α': 5-10, 20, ε': 11-15 καὶ στ': 3-10. Πρὸς Τιμόθεον Β', β': 16-18 καὶ 22-23. Πρὸς Τίτον α': 10-13 καὶ γ': 10-1).

Ἐσχινᾶ στοὺς ἄρθρο τοῦ ὁ κ. Τάσιος νὰ ἀναφέρῃ, ὅτι τὰ χριστιανικὰ ἔθνη στοὺς Βυζάντιο καὶ στὴ Δύση εἶχαν δούλους καὶ εὐνούχους. Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Δύσης ἀπὸ θέσιν ἰσχύος καὶ μὲ τὴ Βίβλο στοὺς χεῖρες, βασιζόμενοι στοὺς μύθο τῆς Γενέσεως (θ': 18-27) καὶ στὰ ἀχαρκτηρίστη τοῦ «γίγαντα» Παύλου, ἐδουλοποίησαν ἑκατοντάδες χιλιάδες ἀνθρώπων ἀπὸ Ἀφρική καὶ Ἀσία, μὲ τὸν πῶς ἀπάνθρωπο τρόπο πὺν γινώριζε ἡ ἱστορία. Αὐτὸς ὁ θεσμὸς τῆς δουλείας στὰ χριστιανικὰ ἔθνη ἔληξε πρὶν 100 περίπου χρόνια ὅχι λόγω τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀλλὰ λόγω τῶν λαϊκῶν καὶ μὴ ἐπαναστάσεων, τῶν κοσμικῶν ἐξουσιῶν κ.λπ.

* * *

Εφόσον ὁ κ. Τάσιος τελειώσῃ τὸ ἄρθρο τοῦ μὲ τὴν φράση «ποτέ δὲν εἶναι ἀργά», θέλουμε καὶ ἐμεῖς νὰ προσθέσουμε ὅτι: ἐπειδὴ ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα ἔχει καταταλαιπωρηθῇ ἀφάνταστα ἀπὸ τὶς δεισδαίμονιες, ποτὲ δὲν εἶναι ἀργὰ νὰ τὶς ἀποτινάξῃ, νὰ ἀπαγκιστρωθῇ ἀπ' αὐτὲς καὶ νὰ σταθῇ στὰ πόδια τῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἔχουν διατηρηθῇ κυρίως μὲ ἀθέμιτα μέσα γιὰ χιλιάδες χρόνια καὶ μὲ τὴ σημερινὴ κοινωνικὴ, μορφωτικὴ, ψυχολογικὴ, πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ κρίση πὺν περνᾶμε, φαίνεται ὅτι θὰ διατηρηθοῦν ἀκόμη γιὰ πολὺ καιρὸ λόγω ἄγνοιας, ἀδυναμίας, ἀδιαφορίας καὶ ὑπνώσεως, θέλουμε νὰ τὸ παραφράσουμε σέ: «Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ».

Ἀποροῦμε καὶ ἐμεῖς ὡς καθηγητὲς, πῶς ἓνας Ἑλληνας ὁμότιμος καθηγητὴς ἀνωτάτου ἰδρυμάτος μᾶς παρουσίασε τὸν Παῦλο γίγαντα καὶ ἐπαναστάτη, ὅταν ἔχουμε γίγαντες βεληνεκοῦς ἐνὸς Ὀμήρου, Ἡρακλείτου, Δημοκρίτου, Ἀριστοτέλη, Ἐπικούρου, Ἀρχιμήδη, Πτολεμαίου καὶ τόσων ἄλλων; Μπροστὰ σ' αὐτοὺς ὁ Παῦλος τοῦ Γαμαλιήλ ἦταν ἀπλῶς ἓνας νάνος. Μήπως ὁ κ. Τάσιος φιλοδοξεῖ νὰ ξεπεράσῃ τὸν Βαυαρὸ Joseph Holzner, πὺν ἔγραψε τὸ βιβλίον «Saul»;

Ἰωάννης (Νεοκλῆς) Μ. Ροῦσσο

Τακτικὸς Καθηγητὴς Μαθηματικῶν,
Hamline University, ΗΠΑ

Κώστας (Εὐπατρίδης) Ἀγγελίδης

Ὑποψήφιος Διδάκτωρ Χημικῆς Μηχανικῆς, University of Minnesota
Minneapolis, MN, ΗΠΑ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΛΑΛΑΣ, Χρονογραφία

Τὴν ἐν κεφαλίδι ἔκδοσι καὶ ἐπεξεργασία ἐπιμελήθηκε ὁ ἐρευνητὴς Γιώργος Λαθύρης, τοῦ ὁποίου συντάξε τὴν εἰσαγωγὴν, ὑπεμνημάτισε ἐπιτυχῶς τὸ κείμενο καὶ ἐκπόνησε γλωσσάριο σπανίων λέξεων. Παραλλήλως στὴν εἰσαγωγὴν του περιέλαβε κατάλογο τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀλφαθητικῶς, στοὺς ὁποίους ἐστήριξε τὴ «Χρονογραφία» του καὶ ἀναφέρει στὸ κείμενό του ὁ Μαλάλας, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἄγνωστοι σ' ἐμᾶς. Οἱ ἐπισημαινόμενοι συγγραφεῖς ἀπὸ τὸν Γ. Λαθύρη εἶναι 66.

Τὴ συγγραφήν ἐδῶσσε ὁ Μαλάλας (τὸν βον αἰῶνα μ.Χ.) στοὺς παραπάνω 66 ἀρχαιότερους του Ἕλληνες, Ρωμαῖους καὶ ἄλλους μὴ ἀναφερόμενους. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς συγγραφεῖς ποὺ χρησιμοποιοῦντο ἔχον ἀπωλεσθῆ. Ἡ γλῶσσα τοῦ κειμένου τοῦ Μαλάλα εἶναι ἡ δημώδης τῆς ἐποχῆς του, ποὺ διέσωσε σπάνιους ἰδιωματισμούς καὶ λέξεις. Ἡ Χρονογραφία ὑπῆρξε προσφιλὲς ἀνάγνωσμα καὶ ἐπέδρασε σὲ μεταγενέστερους συγγραφεῖς σὰν πρότυπο καὶ πηγὴ πληροφοριῶν. Ὅπως λέγει ὁ Γ. Λαθύρης, ποὺ ἐπιμελήθηκε τὴν ἔκδοσι, πλῆθος σημαντικῶν πληροφοριῶν καὶ ἀναφορῶν σὲ γεγονότα περιλήφθησαν στὴν «Χρονογραφία», μικρὸ μέρος τῶν ὁποίων καταγράφει ἐνδεικτικὰ σὲ 6 καὶ πλέον σελίδες τῆς Εἰσαγωγῆς του.

Ὁ Γ. Λαθύρης, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Μαλάλας δὲν χρησιμοποιεῖ τὶς ρωμαϊκὲς ὀνομασίαι τῶν μηνῶν, ἀλλὰ ἐκείνες τοῦ Μακεδονικοῦ Ἡμερολογίου (Δίος, Ἀπελλαῖος, Αὐθηναῖος, Περίτιος, Δύστρος, Ξανθικός, Ἀρτεμῖσιος, Δαῖσιος, Πάνεμος, Λῶος, Γορπιαῖος, Ὑπερβερεταῖος). Αὐτοὶ οἱ μῆνες ἦσαν συνδεδεμένοι μὲ τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα τῆς φυλῆς μας. Τοὺς ἐξωδέλισαν ὁμως θίαια μὲ παντὸς εἶδους διατάγματα, ἐγκύκλια καὶ λοιπὰ μέτρα καταναγκασμοῦ, ὅπως καὶ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων Ἑλλήνων φιλοσόφων, τραγικῶν ποιητῶν, τὸ θέατρον κ.λπ., μ' ἀποτέλεσμα νὰ θυθίσουν τὴν ἀνθρωπότητα στὸν δισχισμένον μεσαίωνα, ποὺ προσπαθοῦν οἱ ἐξουσιαστὲς νὰ συνεχίσουν καὶ κατὰ τὴν νέα χιλιετία.

Παρατηρεῖται ὁμως ὅτι ὁ πρῶτος λόγος τῆς «Χρονογραφίας» δὲν σφύζεται, προφανῶς διότι ἀναφέρεται στοὺς ἀπώτατους ἱστορικοὺς χρόνους, καὶ ἐπειδὴ δὲν συνέφερε τοὺς ἐξουσιαστὲς. Ἡ «Χρο-

Τὸ Ρεμπέτικο καὶ τὸ «Νέο Κῦμα»

Οἱ μεγάλες θεατρικὲς ἐπιτεύξεις τῆς χώρας δὲν εἶναι παραστάσεις, γιὰ νὰ κλείσω μιὰ θέση στὴν παράστασι. Ὁχι, αὐτὲς διδάσκονται. Ὅλοι θυμόμαστε τὸ καταπληκτικὸ ἐκεῖνο ντουέτο «Ἐκεῖνος καὶ Ἐκεῖνος» στὴν τηλεόρασι. Ὅμως, ὅπως διδάσκεται στὴ μνήμη μας, γιὰτὶ αὐτὴ εἶναι ἡ δρᾶσι του: μιὰ διαρκὲς θεατρογόνος αὐρα παραμένει ὅχι σὰν σειρὲς στὴν τηλεόρασι ἀλλὰ σὰν θεατρικὴ παράστασι, γιὰτὶ θέατρο ἦταν. Στὴν συνειδήσι μας δὲν σταματᾷ σὰν στὴν τηλεόρασι: αὐτομάτως στὴ δημιουργικὴ ἀνέλιξι του στὸ χρόνο γίνεται θέατρο κι αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαῖο. Μεταφέρει λοιπὸν τὴν ποίησι τοῦ σκεπτόμενου ἀνθρώπου. Τί ὁμορφιά, πόσο σπουδαῖοι... Ὅμως δὲν ἦταν τυχαῖο, εἶχαν πίσω τους ἓνα κοινωνικὸ πνεῦμα, ποὺ ἀμφισβητοῦσε καὶ ἔφαρνε (παρὰ πάσα διάψευσι μετὰ)· εἶχαν τὸ ρεμπέτικο καὶ τὸ νέο κῦμα.

Ὅμως πέρασαν οἱ γενιές... «τὰ πάντα ρεῖ» καὶ φθάνομε στὸ μπάχαλο τῶν ἡμερῶν μας. Τὸ παγκόσμιον σύστημα σὲ μιὰ τεράστια ἀποσάθρωσι τοῦ σκεπτόμενου ἀνθρώπου μέσα ἀπὸ τὸ πολίτευμα τοῦ κέρδους, ὅταν οἱ πλανητάρχες ἐξαργύρωσαν τὸν Ἑδραιοχριστιανισμό, Μαξισμό, Σοσιαλισμὸ σὲ πλανηταρχία. Αὐτὸ εἶναι τὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν παιχνίδι ποὺ ἔπαιξαν καὶ κέρδισαν. Κέρδισαν ὁμως μέσα ἀπὸ τὸ κέρδος μὲ τὶς ἀνάλογες παρενέργειες· τὰ πάντα πληρώνονται!.. Φυσικὰ τὸ «ἐκεῖνος κι' ἐκεῖνος» ἔγινε «σ' ἀγαπᾷ, μ' ἀγαπᾷ», ἄλλο ἓνα ὥραϊο ντουέτο, ποὺ τώρα πιά ἀντικατέστησε τὸν σκεπτόμενον ἄνθρωπο ποιητικὰ μὲ τὸν μανιασμένον καταναλωτικὰ. Ἡ ρηχότης, ἡ ἀμορφωσιά, ἡ ἄγνοια τοῦ

νογραφία» εἶναι σημαντικό ἔργο τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματείας, πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ γλαφυρὸ καὶ ἀξιζει νὰ ἀναγινώσκεται καὶ νὰ μελετᾶται. Συγχάιρομε μαζὶ μὲ τοὺς ἐκδότες καὶ τὸν ἐπιμελητὴ Γ. Λαθύρη.

Κωνσταντῖνος-Εὐστάθιος Γεωργανᾶς

Κ. ΜΑΝΤΖΙΒΗΣ, Ἐπικούριος Ἀπόλλων

Κάνω τὴν κρίσιν σὰν «εἰδικός». Ἀπὸ τὸ πρῶτο ξεφύλλισμα τὸ καλαίσθητο βιβλίο τοῦ Κ. Μαντζίδη προδιαθέτει εὐνοϊκὰ. Καὶ μὲ τὸ διάδασμα φαίνεται ἡ διάθεσή του νὰ καταθέσῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐξαίρετου ναοῦ τοῦ Ἰκτίνου στὶς Βάσσεις, ὅλες τὶς ὑποθέσεις γιὰ τὶς ἰδιαιτερότητές του. Καὶ ἡ τεκμηρίωση ῥέει μέσα ἀπὸ ἓνα ποιητικὸ λόγο. Ὁ Κ. Μαντζίδης εἶναι πρῶτα λογοτέχνης, κερδίζοντας ἀπὸ αὐτόν. Μέσα ἀπὸ φίλους καὶ γνωστούς μὲ διάλογο ἢ σκέψεις τοὺς ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ ναό, σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα/θέματα ποὺ τὸν ἀφοροῦν. Ὁ ἀναγνώστης ἐνημερώνεται ὄντως καλὰ.

Δύο σημεία τοῦ βιβλίου εἶναι «εὐαίσθητα». 1. Ἡ γνώμη (;) τοῦ Ἀνδρόνικου γιὰ τὸ ἀνάστημα τῶν Ἑλλήνων: «... Οἱ ἄνδρες δὲν ξεπερνοῦσαν τὸ 1,60μ, γι' αὐτὸ ἔφτειαν τὰ ἀγάλματά τους τεράστια, γὰ νὰ καλύψουν τὸ δικό τους κενό (κόμπλεξ)» (!). 2. Ἐπιρρεασμένος προφανῶς ὁ Κ. Μαντζίδης ἀπὸ κάποιους, δέχεται ὅτι ὁ ναὸς περιστρέφεται (!), ὥστε ὁ ἄξων Β-Ν νὰ «δiléπη» συνεχῶς πρὸς «νέο» ἄστρο, ἀκολουθώντας τὴ μετάπτωση τῆς γῆς (κάθε 25.800 ἔτη). «Ἐκἄν μίαν κλίνη... ποὺ περιστρεφόταν γύρω ἀπὸ πέτρινο κατακόρυφο (;) ἄξονα βαθεῖα χωμένο στὸ πέτρωμα στὴν ΝΑ γωνία τῶν θεμελίων». Τουλάχιστον ἀτεκμηρίωτο...

Ὁ Κ. Μαντζίδης θὰ εἶχε ἴσως τὴν εὐκαιρία νὰ προτείνῃ λύσεις στὰ «μυστήρια» (σ. 102) τοῦ ναοῦ (καὶ εἶναι πολλὰ), ἂν διάβαζε, ἐκτὸς τῶν ≈ 400 μελετῶν, τὸ ἄρθρο μας «Ἐνα ἀντισεισμικὸ θαῦμα τοῦ Ἰκτίνου» («Δαυλός», τ. 235). Ἐκεῖ θὰ διαπίστωνε τὴν ὑπαρξὴ ἑξὶ τουλάχιστον μυστικῶν: Ἀσύλληπτη ἀντισεισμικότητα, ἔλλειψη διακόσμου, φωτισμὸς ζωφόρου, κιονόκρανα κορινθιακὰ (3;), προσανατολισμός, ἐπιλογὴ θέσεως (τριγωνισμὸς ναῶν).

Τέλος, σωστὰ ἀντιτίθεται στὴ διάλυση-ἀνασύσταση, προτείνοντας τὴν τμηματικὴ ἀποκατάσταση.

Κωστῆς Καρμυράντζος

ποὺ εὐρίσκομαι, ἡ γελοποίηση τῆς ὀρμέμφυτης τάσης τῆς καταξίωσης, ἡ μόδα καὶ ἡ δοτὴ ποδηγέτηση τοῦ κοπαδιοῦ, οἱ διάφορες «βελτιωτικὲς» οὐσίες τοῦ «φτειαξίματος» καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ νεοπλουτικὰ γλῆντια στὰ μαγαζιά τὰ ἐπώνυμα, ὅπου τὸ τραγούδι εἶναι ντροπὴ στὰ αὐτιά αὐτῶν ποὺ γνώρισαν (ἢ καὶ ποὺ γνωρίζουν) τοὺς ἀνεπανάληπτους θησαυροὺς, ὅταν μορφωτικοὶ πληρωμένοι κατὰσκοποι τὸ ἔχουν καταχωνιάσει.

Τὸ «σ' ἀγαπῶ μ' ἀγαπᾶς», προικισμένο παίξιμο, ποὺ ἔπιασε ἀπ' τὰ μαλλιά τὴν ρέονσα κατάντια τοῦ κοσμάκη καὶ μᾶς τὴν ἀποκρυστάλλωσε στὸ πιάτο. Ἔτσι οἱ δύο αὐτὲς συγκυριακὲς μεγάλες θεατρικὲς –γιατὶ θέατρο στὴν οὐσία εἶναι– παραστάσεις στὴν αἴσθητικὴ μετάλλαξη τῆς τέχνης τοὺς μᾶς δίνουν αὐθεντικὰ τὴν ἀνατομία τῶν καταστάσεων.

ΣΗΜ.: Ἡ σημερινὴ ἐπιπολαιότητα καὶ ἀσχετοσύνη πρέπει νὰ παραμεριστῇ ἀπὸ ὅσους ἀκόμα σκέπτονται, ἀπὸ μιὰ συζυγὴ διδασχὴ τῶν δύο αὐτῶν ἀριστοτεχνιμάτων, στὴν πλοκὴ τοῦ χρόνου ποὺ ἐμπλέκονται. Τὸ πρῶτο ἔχει στοιχεῖα ἀρχαίας τραγωδίας, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, ἐνῶ ὅμοια τὸ δεύτερο στοιχεῖο ἀριστοφανικά. Ἔτσι προσεγγίζουμε καὶ λατρεύουμε αὐτὰ τὰ δύο λαμπρὰ δείγματα ἡθοποιίας στὴν πατρίδα τοῦ θεάτρον, τὴν πατρίδα μας!

Παντελῆς Γλάρος

Ὑπενθύμιση στοὺς ἀναγνώστες

Ὅπως κάθε χρόνο τὸ ἐπόμενο τεῦχος 248 (Αὐγούστου) θὰ κυκλοφορήσῃ ἐνιαῖο μὲ τὸ τεῦχος 249 (Σεπτεμβρίου) τὴν 1η Σεπτεμβρίου.